БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
ГДЗ 3374
1966

Gr II 3374

ИЗВЕШТАЈИ

МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЗА 1956. ГОДИНУ

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
ЈП II 3374
1966

ИЗВЕШТАЈИ
МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЗА 1966. ГОДИНУ

НОВИ САД
1967

III 8631 / 1866
Ji II 3374

ИЗВЕШТАЈИ
МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЗА 1966. ГОДИНУ

НОВИ САД
1967

Инв.бр. 14812 9

Инв. бр. 299485

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ У НОВОМ САДУ

П О З И В

на 115. редовну годишњу скупштину Матице српске која ће се одржати у четвртак 29. јуна 1967. године у 17 часова у Новом Саду у Матичиној свечаној дворани.

Д н е в н и р е д

1. Отварање Скупштине
2. Извештај о раду Матице у 1966. години
3. Извештај о раду Библиотеке МС, Галерије МС и Издавачког предузећа МС у 1966. години
4. Извештај Надзорног одбора о прегледу рачуна за 1966.годину Матице и задужбина под њеном управом и давање разрешнице Управном и Надзорном одбору за рад у 1966. години
5. Предлог Статута Матице српске
6. Пријем нових редовних чланова
7. Предлози чланова

Позивају се сви чланови Матице српске да Скупштини присуствују.

У Новом Саду, 1. јуна 1967.године

Управни одбор Матице српске

НАПОМЕНА: Према члану 13 Статута активно и пасивно право гласа на Скупштини имају сви пунолетни чланови (чланови-сарадници, редовни и почасни; оснивачи и добротвори имају иста права као и редовни чланови), а само активно право гласа правна лица преко опуномоћених представника. Скупштина може пуноправно решавати ако је присутно најмање 100 чланова.

Предлози чланова о којима ће се решавати под тачком 7 дневног реда имају се, у смислу члана 16. Скупштинског пословника, поднети Управном одбору најкасније 5 дана пре Скупштине.

ИЗВЕШТАЈ УПРАВНОГ ОДБОРА О РАДУ МАТИЦЕ СРПСКЕ ОД 1. ЈАНУАРА ДО 31. ДЕЦЕМБРА 1966. ГОДИНЕ

I

Развојна линија делатности Матице српске у послед=њих десетак година, а исто тако и промене у систему само=управљања у нашем друштву последњих година, наметнули су и Матици српској потребу усаглашавања њеног Статута и пра=вилника са законским прописима, с једне и већ утврђеном и устаљеном праксом у самој установи, с друге стране. Најно=вији курс даљег развоја нашег социјалистичког друштва, от=почет пре две године привредном и друштвеном реформом, који иде за тим да још више прошири и продуби самоуправне одно=се у производњи и развије принципе и метод рационалнијег економског пословања у привреди и да успостави здравије односе и ефикаснији рад у свим доменима друштвене делатно=сти - није могао остати без утицаја на рад и пословање ни Матице српске. Досадашња отвореност Матице српске према спољним сарадницима и другим установама и организацијама и њен традиционални метод колективног руковођења, као и већ дугогодишње усклађивање награђивања према обиму и квалите=ту рада имали су несумњиво великог утицаја на складно и у основи лако уклапање у нове друштвене процесе. Новим од=редбама у Статуту Матице српске регулисана су питања само=управљања радних људи, питања радних односа и начин форми=

рања и расподеле дохотка. Место и положај организације у целини, праксом већ потпуно одређени и утврђени, сада су добили и свој статутарни израз: " Матица српска је научно, књижевно и културно друштво са седиштем у Новом Саду и де=латношћу на целој територији СФРЈ" (чл. 1 Статута).Из так=вог дефинисања Матице српске као организације проистичу и њени задаци: "неговање и развијање науке,књижевности,умет=ности и културе уопште и популарисање културних тековина, као основних потреба социјалистичког друштва" (чл. 3).

На тај начин Матичина научноистраживачка делатност, већ годинама стављена у први план, добила је вид фундамен=тачних њених задатака. Ова делатност обухвата, у области друштвених наука, следеће области: књижевност и књижевну историју, језик, историју уметности, културну историју,по=литичку и привредну историју Војводине, етнологију, социо=логију и економску географију; у области природних наука у њу спадају првенствено: географија, биологија, геологија, медицина и пољопривреда. Као сасвим чврста основа за нау=чни рад у Матици српској, у првом реду у области науке о књижевности и у области културне историје, служи Рукописно одељење са Матичиним архивом од 1826. године до најновијег времена, веома богатом збирком рукописа и писама књижевни=ка, затим фотографија и других докумената и грађе. Научни рад у Матици и рад у Рукописном одељењу у чврстој су уза=јамној повезаности: све развијенија научна активност по=ставља и све веће захтеве за проширивање и богаћење основе на којој та активност почива.

Други вид основне Матичине активности је њена из=давачка делатност. То су у првом реду њене периодичне пу=бликације: Летопис и зборници - за књижевност и језик, за филологију и лингвистику, за ликовне уметности, за дру=штвене науке и за природне науке.

Од ових публикација једино је Летопис чисто књижевни часопис, док сви зборници имају карактер научних публика=ција у којима се објављују резултати научних истраживања

Матичиних чланова-сарадника као и истакнутих научних рад= ника уопште, не ретко и из иностранства. Резултати већег обима објављују се у посебним књигама, а објављено их је за последних двадесет година (1945 - 1966) укупно 79.

У склоп издавачке делатности а у складу са општим напорима Матице српске на научном плану иду и фототипска издања старих и значајних, а ретких књига и публикација (до краја 1966. год. изашло 30 књига).

На ширем плану Матичиних активности треба споменути Катедру Матице српске, на којој је у току 1966. године о= држано 3 предавања (17. марта Добрица Ћосић о теми "Српска књижевност како је ја видим данас"; 31. марта Душан Матић о теми "Филозофија и литература"; и 10. новембра др Ради= вој Милин о теми "Пинеална жлезда - жлезда одбране и при= лагођавања").

Од посебног значаја су сталне награде Матице српске, нарочито Змајева награда, која је 1966. године додељена по дванаести пут, овом приликом Душану Матићу, књижевнику из Београда. Одређену вредност имају и Бранкове награде, за студенте и ученике средњих школа, које се додељују за нај= боље радове на расписане теме. Међутим, последњи конкурс, тринаести по реду, показао је да о овој награди треба по= новно расправљати и обезбедити да она потврди своје оправ= дање и послужи циљевима због којих је основана.

У циљу помагања младих талентованих књижевних ства= ралаца Матица издаје библиотеку "Прва књига" (раније "Прва збирка", укупно изашло до краја 1966. године 45 књига), ко= ја се потпуно афирмисала и оправдала своје постојање.

Научноистраживачка делатност

Најкрупнији подухвати Матице српске познати су из ранијих извештаја, јер су то дугогодишњи послови чији ток је могла да прати и шира јавност, а не само Матичино члан= ство.

То су у првом реду значајни подухвати и акције у об=

ласти књижевности и језика.

Припрема Речника српскохрватскога књижевног језика (у сарадњи са Матицом хрватском), започета пре четрнаест година, иде ка жељеном завршетку. Прва два тома, од шест колико ће их укупно бити, налазе се у штампи и треба да изађу ове јесени, док је припрема осталих томова у завршној фази. Предвиђа се да ће остали томови излазити сваке наредне године по један. Прва два тома обухватају слова А-К азбуке у ћириличком издању (Издавачко предузеће Матице српске) и такође А-К абецеде у латиничком издању (Накладни завод Матице хрватске). После Правописа, ово ће бити други значајни резултат реализације закључака Новосадског договора.

Рад на Лексикону писаца народа и народности Југославије отпочео је године 1960; за ових седам година извршене су обимне припреме у организацији рада, организована велика мрежа научних и стручних сарадника у целој земљи, успостављена сарадња са многим институцијама и личностима у иностранству и у потпуности завршена обрада писаца за први том. Истовремено су пристизале обраде и за следеће томове, тако да ће за њихову припрему бити потребно далеко мање времена. Први том ће обухватити слова од А до Ф абецеде, јер ће се штампати само латиницом. Лексикон ће имати биобиблиографски карактер, тј. садржаће биографију писца са подацима о сарадњи у листовима и часописима, библиографију свих ауторових дела у посебном издању и његових превода са других језика као и превода његових дела на друге језике и, најзад, преглед литературе о писцу и његовим делима на нашим и на страним језицима. То је први лексикон ове врсте код нас. Зато што је то пионирски подухват, а нарочито због непроучености огромног броја, нарочито мањих, писаца, ово је тежак и мукотрпан истраживачки посао. Стога ће његова појава представљати изванредну основу и помоћ проучавању књижевне историје југословенских народа.

На иницијативу и у организацији Издавачког предузећа

Матице српске год. 1963. отпочео је рад на припреми Исто=рије_књижевности_народа и народности_Југославије. Овај за нашу културу и науку такође веома значајан подухват при=хватиле су и друге две матице, хрватска и словенска, а та=кође и Катедра за македонску књижевност Филозофског факул=тета у Скопљу. До краја 1966. године прикупљено је око по=ловине текстова за свих пет планираних томова, а до краја 1967. треба да буду сви рукописи завршени. То би била прва велика историја књижевности народа и народности Југослави=је. Иако се на њеној изради инсистира још од првих после=ратних година, у овоме се није успело. Неколико ранијих по=кушаја, међу којима је био и један Издавачког предузећа МС, завршило се са неуспехом, што само илуструје колико је овај подухват сложен и тежак.

После дугих разговора и припрема 1965. године при=ступило се остварењу трећег важног закључка Новосадског до=говора - изради терминолошких речника. Ову акцију је Мати=ца српска предузела у заједници са Српском академијом нау=ка и уметности, Југославенском академијом знаности и умјет=ности, Словенском академијом знаности и уметности, Академи=јом наука и умјетности Босне и Херцеговине, Матицом хрват=ском, Матицом словенском, Институтом за македонски језик и Заједницом југословенских универзитета. Посао води Југо=словенски одбор за израду терминолошких речника чије је се=диште при Матици српској, док су у републичким центрима формирани републички одбори. Посао међутим не напредује та=ко се желело и предвиђало, те је за решавање ове веома сло=жене проблематике потребно уложити много напора и времена, а пре свега начинити довољно ефикасан организациони меха=низам.

У области проучавања ликовних_уметности_код_Срба у завршној фази је прикупљање, сређивање и припремање грађе за штампу о раздобљу романтизма, а значајни резултати по=стигнути су и у обради других тема (уметност 1459-1690) и у изради топографије споменика српске уметности. Истраживања

се обављају екипно и комплексно. Крајем 1967. године биће припремљен материјал за 5 до 6 томова грађе из епохе романтизма. Ови подухвати спадају међу прва систематска комплексна проучавања нашег старијег ликовног стваралаштва.

У области друштвених наука треба у првом реду истаћи проучавање колонизације и насеља Војводине. Започето 1956. године оно се обављало такође са доста успеха, тако да је о овоме питању објављено већ 11 издања и више чланака и студија. Миграције становништва у Војводини од великог су значаја за њен друштвено-политички, привредни и културни развој, а до сада су мало проучаване. У 1966. години рад на овоме плану није могао бити развијен у потребној мери због скучености материјалних средстава.

Проучавање војвођанских градова (Суботица, Врбас, Сомбор, Бечеј, Панчево, Нови Сад), започето 1964. године исто тако тече углавном по предвиђеном плану. Истраживања за неке градове приводе се крају, док код неких тек почињу. Нагли развитак градова и велике промене које се у њима збивају у последњој деценији од великог су значаја за даљи развој целе Покрајине. Значај овога проучавања и монографија које треба да буду његов резултат јесте управо у сагледавању овога процеса кроз монографски пресек садашњег њиховог стања.

Монографије предузећа рађене су знатно дуже но што је првобитно било замишљано и предвиђено, али сада се може саопштити да су израђене монографије фабрике шрафова "Петар Драпшин", фабрике сапуна "Албус" и индустрије свиле "Соња Маринковић". У изради је још само монографија синдиката графичара у Новом Саду. Ове монографије обухватају развој предузећа и радничког покрета у њима и представљају знатан допринос научном проучавању радничког покрета у нашој покрајини. Рад на њима био је скопчан са великим тешкоћама, јер су архиве фабрика несређене а често и са много празнина.

Проучавање Фрушке горе из аспекта природних наука отпочело је 1966. године, са оснивањем Одељења за природне

науке. Планира се комплексно проучавање природних услова и богатства овог дела Војводине, што би представљало прву етапу у проучавању која треба да се прошире на целу покрајину. С друге стране, поставља се као сасвим актуелно питање не би ли и друга одељења могла узети у разматрање проучавање оних видова живота овога рејона, који иду у њихов делокруг.

На библиографском плану такође се пошло корак даље. После израде "Садржаја Летописа МС 1825-1950", који је у штампи, у припреми је и други део садржај по струкама. Раније година завршене су библиографије петнаест старих листова и часописа и "Заставе" до 1875. године, па се сада пред Матицу српску поставља проблем њиховог публиковања, јер ови резултати напора Матице српске имају само онда пуно оправдање ако се публиковањем учине приступачним научним радницима и јавности уопште. Поред ових већ израђених библиографија, Матица је у току 1966. године приступила изради и Руско-српскохрватске библиографије, која је неопходна за свестраније проучавање руско-српскохрватских књижевних и културних веза и утицаја. Овај посао треба да буде обављен у току неколико наредних година.

У току године приступило се изради коментара писама књижевних и културних радника у Рукописном одељењу Матице српске. У великом броју писама помињу се многа имена и збивања која је већ данас тешко дешифровати и објаснити, а за књижевнонаучна истраживања могу бити од необично великог интереса и значаја.

Проблеми организације научног рада

Ово су најзначајнији научни и научно-истраживачки послови које је узела на себе Матица српска. Они су заиста значајни, не само у Матичиним оквирима, него и на опште југословенским релацијама. У многим земљама послови ове врсте већ су одавно урађени, у многима се неки од њих раде тек данас. Али, колико знамо, нигде се не ради на овај на-

чин, него у институтима са великим бројем научних и струч=
них сарадника. Организација научног рада у Матици српској је особена и специфична, а у пракси се показало и да је у досадашњој фази била веома погодна и ефикасна.

Матица српска нема сталних радника у редовном радном односу који се баве искључиво науччим радом. Са пуним рад=
ним временом запослени су једино секретар Матице српске и управник Рукописног одељења, који су научни књижевни рад=
ници. Са скраћеним радним временом запослени су секретари одељења (Књижевног, Одељење за ликовне уметности, Одељења за друштвене и Одељења за природне науке), који су профе=
сори Новосадског универзитета. Најзад, послови научног ка=
рактера поверени су једном архивисти у Рукописном одељењу, али и он има скраћено радно време.

Научна и научноистраживачка делатност Матице српске обавља се помоћу спољних сарадника не само из Новог Сада, него и из свих других културних центара у земљи, па и из иностранства. Тако, из Новог Сада их је у 1966.години било 105, из Београда 99, из Загреба 34, из Љубљане 42, из Са=
рајева 9, из осталих центара 53 и из иностранства 19, све=
га 361. По научним областима посматрано, било их је најви=
ше на пословима књижевне историје - 188, историје уметно=
сти - 52, па филологије - 36, историје - 29, географије - 12, биологије - 9, медицине - 7, економије - 6,права - 5, пољопривреде 5 и осталих наука - 8.

На овако велики број спољних сарадника долази веома мали број сталних радника у Матици српској; она има свега 2 стручна сарадника (у Рукописном одељењу), 12 администра=
тивних службеника (5 са високом спремом, 2 са вишом, 4 са средњом и 2 са непотпуном средњом спремом) и 6 помоћних радника, - укупно 22.

Ангажовање сарадника из свих крајева наше земље и из иностранства, као и сарадња са више домаћих и иностраних научних и културних установа и организација, допринели су остваривању крупних научних задатака које је Матица узела

на себе. Овакав систем рада показао се као могућ и,нарочито за неке послове, као веома добар. Међутим у већем броју ових крупних подухвата показали су се и његови крупни недостаци. Пре свега, послови много дуже трају јер су, иако за целу нацију од прворазредног значаја, за све сараднике само један од узгредних послова који се раде у малобројним слободним часовима. Затим, за многе од ових акција потребно је извршити претходне припремне радње - исписивање извора, прикупљање грађе и другог материјала, сређивање података и сл., што у институтима раде стручни сарадници. У Матици српској ту помоћну службу не врши нико, односно њени спољни сарадници су приморани да сами себи обаве све радове, од прикупљања података до синтетичких обрада.То није рационалан начин рада, али до сада није било могуће овај проблем решити на задовољавајући начин. Најзад, овако разгранати послови са толико великим бројем сарадника широм целе Југославије захтевају од Матичиног административног апарата велику умешност да све функционише без застоја и крупнијих грешака.

Из изложеног се јасно види да је Матица српска,својим активним ангажовањем у веома крупним научним и културним подухватима, ушла у фазу када се већ јавља потреба,бар што се тиче послова из области књижевности, повећања броја стручних радника и, за неке послове, отварања места за научне сараднике. Комбинацијом спољних и сталних научних сарадника Матица би могла предузимати још крупније акције и остваривати их знатно брже и ефикасније.

Научна издавачка делатност

Резултате својих научноистраживачких радова својих сарадника Матица српска објављује у својих пет зборника (за књижевност и језик - 2 књ. годишње, за филологију и лингвистику - 1 књ., за ликовне уметности - 1 књ., за друштвене науке - 3 књ., за природне науке - 2 књ). Из појединих области објављено је у току 1966. године радова: из књи=

жевне и културне историје - 36, из филологије и лингвисти=ке - 33, из историје уметности - 20, из политичке и прив=редне историје - 20, из географије - 7, из биологије - 7, из социологије - 3, из етнологије - 1, из права 1 и из ан=тропологије - 1.

У протеклој години изашле су три књиге у серији "Студије за историју српске уметности" (С. Петковић, Зидно сликарство на подручју Пећке патријаршије 1557-1614;В.Хан, Интарзија на подручју Пећке патријаршије 16-18 века;Ђ. Ра=дојковић, Српско златарство 16. и 17 века), што представ=ља значајан успех у овој области. Осим ових, из штампе су изашле и следеће књиге: Р. Мажарић, Сомборска учитељска школа у периоду делатности Николе Ђ. Вукићевића;М.Томандл, Живот и рад Константина Пеичића; и М. Обрадовић, Биљноге=ографска анализа флоре Фрушке гора.

Овде треба истаћи да је од планираних 100 књига би=блиотеке "Српска књижевност у сто књига" изашло већ 95,од=носно 10 у извештајној години, како је било и планирано. Остаје још свега 5 књига, које ће изаћи у првој половини 1967. год. Успех овога подухвата подстакао је издаваче(Из=давачко предузеће Матице српске и Српску књижевну задругу) да размотре могућност другог издања ове едиције.Крајем го=дине (24. XII) представници Управног одбора Матице српске, Српске књижевне задруге и Издавачког предузећа МС донели су одлуку да се у овај посао уђе, с тим да се у току 1967. године изврше све потребне припреме.

Најзад, сматрамо да треба истаћи и едицију "Прва књи=га" која, истина, не улази у оквире Матичине научне актив=ности, али, уз "Летопис" има значајну улогу у помагању и развијању књижевности. Поред великог броја, претежно пози=тивних, рецензија, књиге ове едиције (до краја 1966. годи=не, од дана покретања изашло свега 45 књига), добила је у протеклој години још једно признање. Две књиге из ове еди=ције, штампане у 1966. години (Раде Томић, За сутра увече: Тања Крагујевић, Вратио се Волођа) освојили су Бранкову награду за поезију коју је доделио жири Војвођанске секци=

је удружења књижевника Србије.

Прегледи објављених научних радова, како у зборници=ма тако и у посебним књигама, показују да је Матичина из=давачка делатност, на плану културе, значајна и обимна и да обухвата већи број научних области, иако јој је тежиште на хуманистичким наукама. Управо због тога значаја, обим=ности и вишестраности, она заслужује посебну пажњу, а про=блеми Матичине научне издавачке делатности карактеристични су за опште публиковање научних радова код нас.

Тринаест књига прихваћених али необјављених због не=достатка финансијских средстава (из књижевне и културне и=сторије - 4, из лингвистике - 1, из друштвенополитичке ис=торије - 2, из биологије - 2, из геологије - 2, из медици=не - 1 и библиографије - 1 књига) довољно убедљиво казују да су научноистраживачка активност и стваралаштво превази=шли могућности публиковања. Праве димензије заостајања о=вих могућности показује нарочито чињеница да је Матица, у последње три године, располагала за посебна научна издања са 395.100.- нових динара, а да је за штампање 13 прихва=ћених а необјављених књига потребно око 600.000.- н.дин. у вези са публиковањем "Посебних издања" постоји и други про=блем.

За објављивање дела ове серије Матица не располаже ни најминималнијим средствима којима би самостално могла одређивати намену, него их добија (а у 1966. години није добила ни за једну једину књигу) за тачно одређени наслов,- за ону књигу за коју се одлучи управни одбор фонда из кога се средства траже. Услед тога се догађа да Матица српска у једној години објави мање значајне радове док дела веће важности чекају и по више година. Овакав начин финансирања потпуно одудара од нових и за науку потпуно прихватљивих принципа друштвеног управљања и финансирања друштвених активности. У њему треба нешто мењати и због тога што на овај начин Матичина делатност понекад добије нежељену физиономију.

Средства за научне зборнике су, истина, била послед=

њих година у порасту, али и она у великој мери заостају за потребама. Прилив научних радова већ одавно намеће потребу повећања обима и броја постојећих зборника.

Несумњиво је да планска издавачка делатност,нарочито периодичних публикација, изискује финансијску обезбеђеност у исто таквој, ако не и у већој, мери него научноистражи= вачка делатност, а протекла година у овом погледу није би= ла охрабрујућа. Те две активности су у чврстој узајамној повезаности: илузорно је настојати на проширивању научно= истраживачке делатности ако се с тим проширивањем истовре= мено не стварају и могућности публиковања резултата тога рада.

Одељења Матице српске

Скоро све акције и делатности Матице српске спроводе се преко њених одељења. О раду одељења подноси се, у дру= гом делу, посебан детаљнији извештај, док на овоме месту сматрамо да је потребно истаћи следеће:

Књижевно_одељење_је у протеклој години наставило ак= тивност углавном у ранијем опсегу,нарочито када је реч о издавач= кој делатности. Оно је, међутим, констатовало да постоји потреба проширења "Зборника за књижевност и језик" и "Збор= ника за филологију и лингвистику" са по једном свеском,та= ко да би први излазио у три, а други у две књиге годишње, али се овај план није могао реализовати због недостатка материјалних средстава. Из истих разлога није дошло ни до издавања "Зборника за славистику", иако је Управни одбор предлог Књижевног одељења прихватио и именовао и чланове редакције. Матица српска ипак није од своје намере одуста= ла. Научне и друштвене потребе које диктирају појаву овога зборника, као и стварне могућности његовог покретања и ус= пешног излажења засноване на чињеници да у нашој науци де= лује већи број афирмисаних научних радника,добрим делом из наше средине, упућују на веровање да овај користан покушај неће пропасти.

Настао је и известан застој у издавању научних моно=графија из историје књижевности и језика. Ранијих година Одбор Књижевног одељења могао је да укаже на видне резул=тате издавањем неколиких монографија, чиме се, у ствари,у=обличавала једна посебна едиција са значајним циљем и доб=рим могућностима. И овде је, међутим, недостатак средстава онемогућио издавање већ припремљених рукописа.

Известан застој настао је, из других разлога, у раду на терминолошким речницима. У току године израђен је Пра=вилник о раду Лингвистичке комисије као и први део Упут=ства за припремање терминолошких речника, који се односи на прикупљање и систематизацију речничког материјала;одржа=ни су и састанци неких струка (ветерина, медицина, право). Рад међутим није добио онакав замах како се очекивало, чак је крајем године и сасвим јењао. Једино се у области вете=ринарске струке најдаље отишло и највише постигло. Оснива=чи Југословенског одбора за терминолошке речнике, а међу њима је у првом реду Матица српска, мораће се поново поза=бавити овим проблемом и испитати могућности ефикаснијег рада.

И неке друге активности застале су и запостављене из разлога који нису само финансијске природе, као што је рад на славеносербском речнику, великој монографији о Матици српској и сл.

Поред успеха које је Књижевно одељење постигло у сво=ме раду у првом реду својим сталним периодичним публикаци=јама и у раније започетим акцијама као што су "Речник срп=скохрватског књижевног језика" и "Биографско - библиограф=ски лексикон писаца Југославије", пред њим стоје и пробле=ми као што су ови напред наведени.

Одељење за ликовне уметности својим радом у протек=лој години показало је у којој мери је ова наука Срба са=зрела и за извршавање ширих научних задатака. Иако је упу=ћено на сарадњу само спољних сарадника, као што је случај и у осталим одељењима МС, скоро сви послови у њему имају

БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

институтски карактер. Овакав начин рада, позитивно потврђен већ у Књижевном одељењу, показао се и овде потпуно оправданим: велики одзив сарадника и њихово свесрдно залагање обећавају да ће предузети послови бити у предвиђеним роковима и завршени. Слично је и са издавачком делатношћу. Објављене књиге студија, затим редовно пристизање прилога за "Зборник" подржавају уверење да је и на овом подручју могуће осигурати континуирану активност.

Одељење је у 1966. годину ушло са читавим низом започетих стручно-научних, истраживачких и издавачких послова. Са задовољством се може констатовати да су завршени обимни теренско-истраживачки послови и снимање споменика архитектуре за тему "Српска уметност епохе романтизма" на којој Одељење ради од 1963. године: да су постигнути значајни резултати на испитивању минијатурног сликарства и архитектуре за другу тему - "Српска уметност у периоду од 1459. до 1690. године"; да су приведени крају обимни радови на уметничкој топографији Сремских Карловаца; да су објављене три књиге посебних издања у серији "Студије за историју српске уметности".

Одељење за друштвене науке наставило је на првом месту акције које је раније спроводило Научно одељење, а које су по својој природи дугорочног карактера, као што су: израде монографија војвођанских градова и монографија новосадских предузећа и проучавање насељавања Војводине. Поред тога, издате су две књиге у едицији "Посебна издања" и две књиге "Зборника за друштвене науке", док је трећа дата у штампу. У заједници са Књижевним одељењем Одељење за друштвене науке припрема научни састанак посвећен 100- годишњици оснивања Уједињене омладине српске. Сарадници Одељења узели су учешћа на састанку који је организовао Институт за друштвене науке у Београду да би расправио нека питања у вези са обрађивањем тема из југословенско-мађарске историјске проблематике; присуствовали су и састанцима са представницима Српске академије наука и уметности на којима

е расправљало о укључивању изучавања колонизације у Војводини у план САНУ на проучавању колонизације у целој Србији; учествовали су у консултативним разговорима са представницима САНУ о изради монографија градова; узели су учешћа и у заједничком састанку САНУ и Матице српске на коме се разматрала могућност оснивања заједничке научне штампарије.

Одељење је извело низ планираних акција, али план рада није могао бити извршен у целости,с једне стране због ограничености средстава, а с друге што су и та средства додељена касно. И поред тога, Одељење је извршило неколико значајних акција у научном проучавању,а и издавачка делат= ност је извршена углавном онако како је планом било и предвиђено. Општи закључак о првој години самосталног де= лања Одељења за друштвене науке је да је оно, и поред теш= коћа у вези са финансирањем, постигло добре резултате.

Одељење за природне науке је, после поделе ранијег Научног одељења, практично почело да ради тек од јануара 1966. године. Чланови-сарадници радили су, међутим, и ра= није, у оквиру Научног одељења, на проблемима природних на= ука.

После детаљних дискусија и испитивања потреба наше заједнице и разматрања могућности и снага са којима се ра= полаже у области природних наука, закључило се да би тре= бало наставити раније започете послове на проучавању Вој= водине, али са више плана и бољом организацијом посла, јер за то постоје услови, па су на седници Управног одбора од 22. новембра 1966. овако формулисани задаци новоосно ваног Одељења за природне науке:

1) да помаже и да се бави свим дисциплинама које ра= справљају проблематику из области природних наука;

2) да се првенствено бави проблемима који се тичу Војводине, њене територије и њеног становништва, и питањи= ма општег научног карактера;

3) да организује такве врсте послова који неће ула= зити у институтске и лабораторијске оквире, пошто Матица

српска овим институцијама не располаже;

4) да помаже синтетске радње, које се раде у инсти=
тутима и заводима ван Матице, и да помаже све оне послове
који су везани за архивски и теренски рад толико,колико је
то потребно да се покупе већ постојећи подаци, да се извр=
ше неке контроле итд.;

5) да координира испитивања из области природних на=
ука у циљу стицања монографских студија о предеоним цели=
нама у Војводине, и

6) да се одговарајући научни радови објављују,а си=
стематски сређена и обрађена грађа откупљује.

У овим закључцима о задацима Одељења за природне на=
уке могу се уочити две ствари: 1)у овом одељењу се искљу=
чује свака могућност прелажења на институтски рад, што у
претходна три одељења, из области друштвених-хуманистичких
дисциплина није случај, нарочито не у Књижевном одељењу у
коме се већ данас осећа потреба делимичног увођења инсти=
тутског рада; и 2) простирањем делатности Матице српске и
на област природних наука у виду посебног одељења потврђе=
на је потреба покривања свих области и научних грана које
нису обухваћене одређеним научним институцијама.

Рукописно одељење, за разлику од осталих, има сасвим
друкчије задатке и друкчију функцију. Оно представља ос=
нову за рад на изучавању наше историје књижевности и кул=
туре уопште. Матица српска му је последњих година посвећи=
вала нарочиту пажњу да би га оспособило за функцију која
му је намењена. Тек у 1966. години Одељење је почело да ра=
ди под нормалним условима: нове, удобне радне просторије,
читаоница и депо савремено опремљени, омогућили су успешан
рад и развој Одељења. Служећи се богатим искуствима наших
и страних архива, Рукописно одељење се и у смештајном и
у организационом погледу развија у савремену научну уста=
нову у својој врсти. У тежњи да од њега начине незаобилаз=
ни извор студијске грађе из области књижевности и културе,
у првом реду српске, радници Одељења су већ у 1966. години

улазили са амбициознијим плановима и жељом да рад развију у више праваца. Поред својих сталних, редовних задатака - набавке, архивистичке обраде и смештаја нове грађе,прављења нових врста картотека, затим коментарисање кореспонденције значајнијих писаца XIX века, услужне делатности и др. Одељење је имало у плану да отпочне сређивање и архивистичку обраду старе Матичине архиве од 1826. до 1941. године; да организује систематско прикупљање фотокопија писама и грађе о нашим писцима у земљи и иностранству; да среди и инвентарише фототеку; да установи фонотеку значајнијих наших живих писаца са њиховим уметничким текстовима; да отпочне са редиговањем и припремом за штампу раније израђених садржаја старих листова и часописа; да настави израду садржаја других публикација; да отпочне с припремама за објављивање кореспонденције наших писаца; да отпочне с радом на руско-српској библиографији; да отпочне с израдом најпотпуније библиографије радова наших писаца и литературе о њима.

За извршавање редовних задатака, за настављање отпочетих послова и посебно за отпочињање нових, потребно је упошљавање нових висококфалификованих стручних радника. Одељење међутим током протекле године није добило ни једну нову радну снагу. Из тих разлога многи од планираних послова морали су бити одложени.

Завршавајући овај сумарни преглед рада Матичиних одељења, сматрамо да је потребно рећи неколико речи и о сарадњи Матице српске са Библиотеком МС, Галеријом МС и Издавачким предузећем МС, иако су то потпуно самосталне организације израсле из организма Матице српске о којима се подносе посебни извештаји уз извештај Управног одбора Матице српске.

Библиотека Матице српске са успехом обавља функцију коју јој је Матица српска наменила још у време њеног оснивања, а њени напори на сопственом уздизању, на организа=

цији библиотекарске службе у Војводини и ширењу књиге по=
казују све лепше резултате. Вукова награда, коју је Библи=
отеци МС доделила Културно-просветна заједница Србије,нај=
лепша је, а потпуно заслужено, признање. Матица српска је
помогла и прошле године Библиотеци МС својим издањима ко=
јима ова обавља размену са многим научним институцијама у
иностранству. У години 1966. поклонила јој је (укупно)1.500
свезака својих зборника, 100 комплета "Летописа" и 150 књи=
га "Посебних издања" у вредности од 2.402.500 - ст.дин.

Галерија Матице српске је такође у протеклој години
показала лепе резултате, нарочито организовањем великог
броја значајних изложби. И између Галерије МС и Матице срп=
ске постојала је и у протеклој години сарадња пуна разуме=
вања. Тако су стручни радници Галерије показали пуно добре
воље у ликовном опремању Матичиних просторија, док је Ма=
тица српска, са своје стране, предала Галерији све уметни=
чке радове (укупно 213) које је откупила од д-ра Јована Ми=
лекића из Суботице. Један вид тесне сарадње јесте и одлука
да изложбу "Српско сликарство епохе романтизма" приреди
заједничким снагама Матичино одељење за ликовну уметност и
Галерија МС.

Издавачко предузеће Матице српске и у 1966. години
тесно је сарађивало са Матицом српском у неколико крупних
подухвата. На тај начин је успешно приведен крају заиста
значајан издавачки подухват издавања библиотеке "Српска књи
жевност у сто књига". Сада је у пуном замаху рад на "И=
сторији књижевности народа и народности Југославије", за
коју је Издавачко предузеће МС дало иницијативу и узело
на себе организацију посла, али тесно сарађујући са Књи=
жевним одељењем МС. Оно се такође прихватило издавања "Ре=
чника српскохрватског књижевног језика" и дало у штампу
његова прва два тома. Предузеће је такође, у прошлој годи=
ни нарочито, настојало да уз своја издања што више растури
и научне публикације Матице српске.

Сарадња са домаћим и иностраним организацијама

И у протеклој години Матица српска је тесно сарађивала са организацијама са којима већ дуже времена ради на извођењу крупних културних акција. Тако је са Српском књижевном задругом успешно привела крају библиотеку "Српска књижевност у сто књига"; са Матицом хрватском је сарађивала на већ давно започетом послу на "Речнику српскохрватског књижевног језика", на "Историји књижевности народа и народности Југославије", на плану израде терминологије; са Матицом словенском на историји књижевности и терминологији; са Српском академијом наука и уметности на оживљавању рада заједничких група формираних на основу споразума о сарадњи у 1965. години.

Ова сарадња је била драгоцена и неопходна да би се могли извршити преузети задаци. У прошлој години се помишљало и на проширивање постојеће сарадње, али до тога није дошло. Ипак још један вид продубљивања сарадње са Матицом хрватском манифестован је у начину избора члана жирија за Змајеву награду из Загреба. Док је раније тога члана, као и све остале, именовао Управни одбор Матице српске, сада је замољена Матица хрватска да у овај жири делегира свога представника, што је она и прихватила (делегиран др Марин Франичевић). Међутим, ни у протеклој години Матица српска није примила одговор Матице хрватске на предлог да све три матице заједнички издају једну повремену публикацију - алманах - у којој би биле обрађиване искључиво оне теме које значе чвршће културно повезивање југословенских народа.

Ни на остваривању програма сарадње са Српском академијом наука и уметности није се учинило онолико колико се желело. Основане радне групе одржале су састанке, - неке од њих и неколико састанака - али се још није пришло стварном раду. Једино је заједничка радна група за фототипска издања предложила да се реорганизује у Одбор за фототипска издања и да се за уредника ове едиције изабере академик Ђорђе Сп.

Радојичић, што је Управни одбор и усвојио. Узето је на знање и обавештење да је престала да постоји потреба заједничког одбора за издавање монографија о ликовним уметницима, јер је овај задатак прихватио Издавачки завод "Југославија". Отуда пред управним органима Српске академије наука и уметности и Матице српске стоји проблем реализације постављених задатака.

Матица српска обележила је 100-годишњицу оснивања Југославенске академије знаности и умјетности у Загребу као значајан догађај у развијању научне мисли и стваралаштва свих југословенских народа. Годишњица је обележена 1. јуна свечаном академијом и отварањем изложбе издања ЈАЗУ, коју је у изложбеној дворани (са антикварницом) приредила Библиотека Матице српске а отворио је Матичин секретар Живан Милисавац. Председник Југославенске академије знаности и умјетности др Грга Новак одазвао се позиву да дводневном посетом Матици српској увелича прославу и на свечаној академији одржао предавање "О значају Југославенске академије знаности и умјетности за југославенску културу". Овим манифестацијама поред великог броја грађана и научних и културних радника, присуствовали су и представници Покрајинске скупштине и других политичко-територијалних и друштвених организација. Осим тога, на централној прослави у Загребу, одржаној од 9. до 12. новембра Матицу је заступао њен председник Радомир Радујков који је, поред поздравне речи, уручио Академији "Адресу Матице српске".

Председник Матице српске Радомир Радујков и члан Управног одбора МС Живојин Бошков заступали су Матицу српску на свечаности (10. X) поводом оснивања Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине у Сарајеву. Оснивање ове значајне научне институције поздравио је, у име Матице српске, председник Радујков.

На научној конференцији о Хрватском народном препороду, коју је 30.III организовала Матица хрватска поводом 130-годишњице, Матицу српску су представљали председник Радомир Радујков и секретар Живан Милисављац.

На прослави из словенске писмености од 10.до 12.септембра, поводом 1050-годишњице смрти Климента Охридског, у име Матице српске учествовао је секретар Живан Милисавац, као гост Одбора за прославу. Представнику Матице било је поверено да на свечаном скупу 11. септембра говори, после представника четири југословенске академије наука, у име свих матица у Југославији.

Секретар Матице Живан Милисавац пратио је рад конференције историчара Војводине (одржане у Суботици 9. и 10. XII) са тематиком "Војводина 1941. године", а члан Одбора Одељења за ликовне уметности Миодраг Јовановић рад Првог скупа историчара уметности Југославије који је одржан у организацији Ликовног сусрета у Суботици 1.и 2.октобра 1966.

Управни одбор је прихватио план Иницијативног одбора (који су формирали Књижевно одељење и Одељење за друштвене науке) да се поводом 100-годишњице оснивања Уједињене омладине српске крајем 1967. године одржи, у сарадњи са Историјским институтом САНУ, научни састанак на коме би учествовали научни радници не само из земље него и из иностранства. Образован је заједнички одбор за припрему овог састанка: председник др Витомир Вулетић, чланови: др Ђорђе Бајић, др Бошко Новаковић, др Бранко Павићевић, инж.Никола Петровић и др Андрија Раденић. Одбор је одмах приступио организацији и потребним припремама.

У заједници са Српским народним позориштем и Војвођанском секцијом Удружења књижевника Србије Матица српска је обележила 20-годишњицу смрти Жарка Васиљевића, књижевника и в.д. секретара Матице 1932. године. Матичин представник у заједничком одбору био је Александар Тишма, члан Одбора Књижевног одељења. Комеморативна свечаност одржана је 19. септембра у позоришту "Бен Акиба", положен венац на песников гроб и приређена изложба часописа у којима су објављиване Васиљевићеве песме са песниковим фотографијама и факсимилима његових рукописа. На академији је говорио др

Бошко Новаковић, а шест најмлађих глумаца читали су песни=ков стихове. Осим тога, Управни одбор је одлучио да на свечаној седници Матице српске, 16. II 1967. године, др Драшко Ређеп одржи предавање о Жарку Васиљевићу, као и да Матица учествује у постављању спомен-плоче на кући у улици Југословенске народне армије, у којој је песник провео по=следње дане живота.

На крају, у регистрацији веза Матице српске са домаћим ус=тановама и организацијама, нека буде забележено и следеће:

На годишњој скупштини Српске академије наука и умет=ности (7.IV) Матицу је представљао њен секретар Живан Ми=лисавац; на годишњој скупштини Српске књижевне задруге(28. II) представљао ју је секретар Књижевног одељења др Бошко Новаковић, а на годишњој скупштини Матице словенске у Љуб=љани члан Управног одбора Живојин Бошков. Матица је упути=ла свога представника, члана Одбора Одељења за природне науке др-а Слободана Глумца, на свечаност уручења Дипломе иностраног члана Академије наука СССР-а академику др-у Си=ниши Станковићу, која је обављена у Српској академији нау=ка и уметности 27. октобра.

И ови јубиларски и куртоазни контакти као и прису=ствовање приредбама као што су Липарске вечери у Српској Црњи, и сл. сведоче о већ сасвим чврстој уклопљености Ма=тице српске у мрежу научних и културних организација и ин=ституција у нашој земљи.

Треба, најзад, споменути и то да је Матица српска у=ступила своју дворану и свечане просторије за радне конфе=ренције, свечане и друге скупове Удружењу библиотекара Вој=водине, Војвођанској секцији Удружења књижевника Србије, радним колективима Библиотеке МС и Издавачког предузећа МС. У овим просторијама је одржана 27. јануара конференци=ја етнолога и конзерватора у организацији Завода за зашти=ту споменика културе АПВ, а такође и свечана седница Више педагошке школе у Новом Саду (9.X) поводом 10-годишњице ра=да.

У протеклој години била је међутим веома жива размена мишљења са неким иностраним научним институцијама, а учињени су и извесни кораци за остварење трајније сарадње. Тако је 15. јуна и формално потписан споразум о сарадњи са "Осолинеумом" у Вроцлаву, огранком Пољске академије наука. Споразум предвиђа сарадњу на научном, културном и издавачком плану:

1. Проучавање југословенско-пољских књижевних и културних веза (прикупљање, обрада и издавање архивског материјала; израда и штампање расправа и монографија; размена рецензија о објављеним књигама);

2. Издавачка делатност (припремање нових дела, заједнички или по наруџбини једног од партнера; превођење са српскохрватског на пољски и обратно, како класика, тако и нових, савремених; копродукција приликом штампања појединих дела; изложбе нових и новијих издања; размена књига; размена издавачких планова; измена издавачких искустава путем размене сарадника и сл.);

3. Библиотекарски послови (размена књига, како наших институција, тако и других за које Библиотека МС и Библиотека Осолинеума имају интереса; изложбе књига којима би се приказивала југословенска односно пољска култура; измена библиотекарских искустава).

У духу овог споразума, после изложбе издања Осолинеума у Матици (30. X до 5. XI 1965.), у Вроцлаву је од 29. IX до 5. X 1966. године приређена изложба издања Матице српске. Издавачко предузеће Матице српске упутило је на ову изложбу око 200 Матичиних и неколико издања Српског народног позоришта и Стеријиног позорја. Изложбу је отворио Михал Северски, директор издавачке установе "Осолинеум" а у име Матице српске говорио је Сава Јосић, директор Издавачког предузећа МС и члан Управног одбора Матице. Отварању изложбе присуствовало је око 200 културних, књижевних и јавних радника и већи број омладине. Књиге су после изложбе поклоњене библиотеци Осолинеума.

Управни одбор Матице српске прихватио је марта 1966. године понуду Комисије за културне везе са иностранством да Матица српска буде носилац послова у вези са реализацијом Споразума мађарске и југословенске делегације од 1. X 1964. године о извршењу т. 10 Конференције потписане између НР Мађарске и СФР Југославије 15. X 1963.године. Споразум предвиђа:

1. Израду систематске евиденције споменика културе и музејских и архивских предмета који се налазе у власништву јавних збирки на једној и на другој страни;

2. Могућност размене поменутих предмета, на бази реципроцитета;

3. Размену научних и стручних радника ради истраживања и проучавања културних споменика и појединих питања из области културне и политичке историје;

4. Усаглашавање истраживачких планова ради евентуалног заједничког научног рада на појединим темама;

5. Заједничко публиковање научних достигнућа у појединим областима;

6. Размена изложби, као и осталих текућих публикација;

7. Рестаурирање, конзервацију и заштиту културних споменика, уз евентуалну узајамну сарадњу археолога, пројектаната и извођача.

На иницијативу Комисије за културне везе са иностранством при Матици српској је образован Међурепублички координациони одбор за питања наших културних добара у Мађарској у који су делегирали своје представнике: Републички секретаријат за културу СР Србије др-а Дејана Медаковића, проф. универ. из Београда, Републички секретаријат за просвјету културу и физичку културу СР Хрватске др-а Ивана Бакха, научног саветника Музеја за умјетност и обрт у Загребу, Републички секретаријат за просвето ин културо СР Словеније Јожу Цурка, саветника за питања музеја, архива и заштиту споменика културе при Секретаријату.

Матица српска је, још пре но што је координациони одбор формиран, упутила позив на сарадњу на 18 установа на територији СР Србије, за које је претпостављала да су заинтересоване за обављање појединих послова. Годишњи или перспективни планови примљени су од 8 установа. Осмог јула одржана је прва седница координационог одбора на којој је прихваћен план послова које су предвиделе установе из Србије, Хрватске и Словеније за 1966. годину. Међутим, како је прва половина године већ била прошла, а и у другој су рашчишћавани неки проблеми организационе природе, у протеклој години се још није могло приступити остварењу предвиђених задатака.

Управни одбор Матице српске прихватио је понуду Издавачког завода Мађарске академије наука да Матица српска организује одбир и обраду југословенских писаца за "Светски књижевни лексикон" који припрема ова издавачка кућа. Посао је поверен редакцији "Биографско-библиографског лексикона" која је, уз сарадњу неколицине сарадника изван редакције, приступила послу и до краја године послала обраде писаца од слова А до Ћ (абецеде), предвиђене за први том лексикона.

Осим ових, Матица српска је у протеклој години одржавала контакте са иностраним научним организацијама и на друге начине. Тако је, на позив Организационог комитета, секретар Матице српске Живан Милисавац учествовао у раду I балканолошког конгреса у Софији, од 26. VIII до 1.IX 1966. године са рефератом "Србија и Бугарска у Змајевом песничком огледалу" и председавао седници Књижевне секције 30. августа.

Секретар Матице Живан Милисавац учествовао је на конференцији посвећеној словачко-јужнословенским књижевним везама од 31. X до 2. XI 1966. год. у Смоленицама код Братиславе (у дому Словачке академије наука) са рефератом " О словачким темама у поезији Јована Јовановића Змаја".Конференцију је организовао Институт за светску књижевност Сло=

вачке академије наука. Учесници су били из Чехословачке, Југославије и Бугарске; из Новог Сада су била тројица (осим Ж. Милисавца још др Милорад Живанчевић и др Јан Кмеђ). Организатори су међутим замислили да она буде почетак трајније сарадње између ове три земље на плану књижевноисторијских проучавања. На састанку одржаном у Братислави 3. новембра, по завршетку научне конференције одлучено је да се организовано приступи изучавању међусобних књижевних веза у прошлости. На жељу домаћина, а уз подршку свих иностраних учесника, као и представника Матице хрватске и универзитета у Београду, Загребу и Љубљани, закључено је да у раду на изучавању књижевних веза и објављивању грађе и другог материјала центар за Југославију буде Матица српска. А као први видан знак ове активности одлучено је да се у једној књизи објаве реферати и дискусија са научне конференције, а издавачи да буду Словачка академија наука, Матица српска и Бугарска академија наука. Књига ће бити штампана у Братислави, а Матица ће преузети 300 примерака. Управни одбор је прихватио ове предлоге.

Непосредно после ове конференције, а независно од ње Савезни савет за координацију научне делатности предложио је Матици да, на основи реципроцитета, прихвати неке иностране научне раднике на тој основи боравио је у Новом Саду од 22. до 28. новембра Михал Молнар, научни секретар Института за светску књижевност Словачке академије наука. Том приликом су разјашњени још неки детаљи о будућој сарадњи између Института за светску књижевност у Братислави и Матице српске.

У прошлогодишњем извештају је већ реферисано да је у Братислави одржано међународно саветовање о раду на књижевним лексиконима од 28. XI до 31. XII 1965. и да су на њему учествовали Живан Милисавац и, са рефератом, Живојин Бошков. Саветовање је организовао Институт за словачку књижевност Словачке академије наука, који је приступио изради "Речника (лексикона) словачких писаца. Како се орга=

низаторима чинило, на основу реферата Ж. Бошкова и других обавештења, да су принципи рада прихваћени у Матици српској за "Биографско-библиографски лексикон писаца Југославије" веома инструктивни за раднике у Институту словачке књижевности, директор Института др Карол Розенбаум је изразио жељу да почетком 1967. год. посети Матицу српску и на извору проучи методе рада на Матичином лексикону. Излазећи у сусрет овој жељи, другу Каролу Розенбауму је упућен позив да дође у тродневну посету Матици српској, као њен гост.

Треба, најзад, забележити и једну нову везу са иностранством на пољу Матичине активности у области лепе књижевности. Прихватајући понуду словачког књижевног часописа "Словенске похљади" о размени уредника овога часописа са члановима редакције "Летописа Матице српске", у Новом Саду су, као Матичини гости, боравили од 16. до 22. децембра књижевници Павел Виликовски и Милан Шутовец, док ће уредници "Летописа" вратити посету у току 1967. године. Гости су се у Матици српској сусрели и са члановима управе Војвођанске секције Удружења књижевника Србије и уредницима новосадских листова и часописа као и са извесним бројем новосадских новинара. Осим тога, посетили су и словачке културне установе и издавачку кућу у Б. Петровцу, као и неке редакције књижевних часописа у Београду.

Остали послови

Захваљујући посебној дотацији Покрајинског фонда за унапређивање културних делатности Матица српска је откупила од дра Јована Милекића из Суботице (уговор бр. 10-1409 од 15. XII 1965) велику збирку уметничких слика, скулптура, књига и других публикација, затим разних музејских предмета и архивалија, и то: 1) уметничких слика 133; 2) вајарских радова 89; 3) књига 1212 наслова; 4) књига ex libris 218 наслова; 5) часописа 231 наслов; 6) новина 125 наслова; 7) календара 17 наслова; 8) разних извештаја 47 наслова; 9) грамафонских плоча, диплома, плаката, литографија и

фотографија 107; 10) музејских предмета 233;11) архивалија (писма, рукописи, фотографије, документи и сл.) 5.049. Сав откупљени материјал је комисијски преузет 21. јула 1966. год. Откупљене збирке Матица је, према врсти и карактеру, уступила Галерији МС, Библиотеци МС, Војвођанском музеју, Историјском архиву АПВ у Срем. Карловцима, Градском музеју у Суботици, а за своје Рукописно одељење задржала је оне архивалије које по својој врсти и садржини овамо припада=ју, укупно 107 списа различите садржине, који се односе на стваралаштво културних и јавних радника.

Међу послове техничке природе и организационог ка=рактера спадају:

1) Изградња и опрема изложбеног салона и антикварни=це, по пројекту инж. арх. Мирослава Крстоношића. Свечано отварање обављено је 8. маја изложбом издања Матице српске од 1826. до 1966. Изложбу је поставила Библиотека Матице српске а отворио ју је члан Управног одбора проф. Младен Лесковац. Овде са задовољством констатујемо да је жири I октобарског салона примењених уметности у Београду доделио (18. X) награду арх. Крстоношићу "за реализацију ентерије=ра Матице српске".

2) Матичина техника, погон ротапринт, радила је и прошле године, али не у оној мери колико се очекивало,због недостатка средстава за публикације које се умножавају на ротапринту. Током године штампано је свега 23 шт. табака у 2.700 примерака, а од тога је на Матичина издања отпало само 8,75 шт. табака. - Пошто је Матичин ротапринт већ по=тпуно дотрајао, Извршни одбор је на седници од 12.X 1966. донео одлуку да се од штампарије "Пролетер" у Бечеју отку=пи машина истога типа. Иако употребљавана, она је у врло добром стању, а плаћена је 32.270 нових динара. Погону ро=тапринт намењене су нове просторије у згради недавно отку=пљене од столарске задруге "Напредак"(ул. Матице српске бр. 3), за чију куповину је Извршно веће АП Војводине доделило Библиотеци Матице српске 600.000 н. дин.Просторије још ни=су оспособљене за рад.

Ручна слагачница није радила у току године, јер су калкулације штампарија биле ниже од трошкова у овом Матичином погону. Фонд црквенословенских слова служио је међутим у више махова за позајмицу штампаријама приликом слагања Матичиних издања.

3) Адаптација Матичине зграде коначно је довршена.За довршење ових радова Извршно веће Покрајине одобрило је путем Покрајинског фонда за унапређивање културне делатности своту од 421.000 нових динара, од чега је до краја године утрошено 404.535 нових динара, док ће остатак, заједно са рефундацијом положених гарантних износа, бити употребљен при коначном обрачуну, када буду извршени још неки мањи радови (монтирање аутоматског уређаја за панелно и ваздушно грејање).

Из дотација,вредност примљених у 1965. и 1966. години, вредност зграде повећана је за 465.131.25 н. дин., колики је био износ утрошен на инвестиције, а вредност инвентара изложбене дворане са паноом за 194.191.52 нов. динара.

4) Формирање приручне библиотеке за потребе Матичиних сарадника отпочето је у априлу прошле године. У овој библиотеци ће се држати само приручници и публикације за чијим консултацијама се чешће осећа потреба приликом рада.

5) Евиденција чланства и прошле године је била од текућих послова којима се посвећивала посебна пажња.Још увек има око 2.500 чланова чије адресе нису могле бити утврђене. Бројно стање чланова чије су адресе проверене износи 784, од чега 276 чине чланови-сарадници.

Овде треба забележити да је 140-та годишњица оснивања Матице српске обележена уобичајеном свечаном седницом 16. фебруара. Том приликом је секретар Одељења за ликовне уметности др Дејан Медаковић одржао предавање о теми "Сликар Ђура Јакшић", а потом је проглашена и уручена Змајева награда за 1965. годину.

Управни одбор је одлучио да се 10. фебруара 1967.го=

дине,поводом 20-годишњице смрти Васе Стајића, постави спо=мен-плоча на згради у ул. Васе Стајића бр.5, у којој је овај наш заслужни културни и јавни радник провео последње године живота. Упућен је и предлог Општинској скупштини Новог Сада да се одговарајућа спомен-плоча постави и у Срем. Карловцима, на згради у којој је живео и написао сво=ја најзначајнија дела, као и да се у Новом Саду постави Стајићев споменик или биста.

У протеклој години није било значајнијих организаци=оних промена у саставу и начину рада управних и радних те=ла. Управни одбор је на место преминулог члана Извршног одбора, дра Будимира Дамјанова, изабрао (22. XI) Жарка Ма=тијашевића, а на предлог Одбора Одељења за друштвене науке чланове комисија за проучавање колонизације и насеља и за израду монографија градова (18. III). Именовани су нови чланови Савета Библиотеке Матице српске са двогодишњим мандатом. Састави ових тела дати су у прилозима извештају. За чланове жирија за Змајеву награду Матица хрватска је делегирала дра Марина Франичевића а Војвођанска секција Удружења књи=жевника Србије Александра Тишму.

Управни одбор, изабран на редовној годишњој скупшти=ни 30. V 1965., са трогодишњим мандатом, одржао је три се=днице: 18. марта 22. новембра и 21. децембра 1966. год. и на њима расправљао о 54 предмета. Поред редовних послова, Управни одбор је приступио ревизији досадашњег Статута Ма=тице српске из године 1960. и других организационих про=писа. Измене и допуне ових нормативних аката уследиле су с обзиром на увођење радничког самоуправљања, као и с об=зиром на нове прописе о регулисању радних односа и прописе о формирању и расподели дохотка. Истовремено се приступило и ревидирању осталих прописа Матице српске, временом већ потпуно застарелих. Овај посао није завршен до краја годи=не.

Извршни одбор је одржао пет седница: 7. марта, 12. априла, 7. јуна, 12. октобра и 27. децембра 1966. године и

и на њима расправљао око 82 предмета. Извршни одбор је од=лучивао о текућим предметима и припремао материјал за рад Управног одбора.

Надзорни одбор је одржао три седнице: 25. фебруара, 25. априла и 28 септембра 1966. године и том приликом пре=гледао финансијско пословање Матице и њених задужбина, као и документацију у вези са овим пословањем, а такође и за=вршни рачун за претходну и предлог буџета за текућу годи=ну.

Финансирање

Све напред наведене делатности Матице српске (детаљ=није о њима в. у одељку II, у коме се даје преглед рада по=јединих одељења) финансијски су обезбеђиване на два начи=на: 1) у оквиру годишњег предрачуна прихода и расхода (бу=џет), који садржи приходе намењене за редовну делатност и расходе остварене на њој, и 2) у оквиру посебних прихода из разних извора, намењених одређеним, временски ограниче=ним, пословима.

Приходе за редовну делатност Матица српска је рани=јих година остваривала путем буџета, од Извршног већа По=крајине, док их сада остварује од Покрајинског фонда за културне делатности. Ова промена требало би да значи кру=пан корак напред у начину финансирања културних установа, јер би, по основној замисли, требало да се финансирају про=грами и активности постојећих институција и организација и да се обезбеди већа стабилност у финансирању планом пред=виђених делатности. У пракси, за сада, ствари се нису мно=го измениле, јер наведени Фонд, из кога се финансирају ос=новне делатности Матице српске, располаже још увек само о=ним средствима која су била предвиђена и буџетом. Отуда смо и у протеклој години имали ситуацију да не само што нису могла бити обезбеђена потребна средства за планирану делат=ност, него чак ни за све оне послове које је Матица српска већ годинама обављала као своју редовну и основну функцију.

Буџет Матице српске у 1966. износио је 832.400 нов. динара, а првобитно планирана сума била је 1,730.560.Свота је, као што се види, управо преполовљена. У овој своти су, као што се само по себи разуме, поред суме за делатности, предвиђене и своте за покриће личних и оперативних расхо= да. За личне расходе је било планирано 350.000 н. дин., а накнадно је добивено још 31.500 за повишење личних дохода= ка. За оперативне расходе је првобитно предвиђено 198.500.- нових динара, док је реализовано 128.500. Ако се узму за= једно лични и оперативни издаци, онда се види да је за њих планирано 548.500 нових динара према 1,182.060.-н.дин. за основне делатности, док је остварено 510.000.- н. дин. према 322.400.- н. дин. колико је остало за све редовне активности Матице српске. Дакле, сада је то свега око јед= не четвртине планираног износа за редовне делатности. Већ из овога податка се види да је Матица српска у години 1966. била доведена у веома неповољну ситуацију. Не само да су морале отпасти многе акције које имају одређени значај за развој наше науке и културе уопште, него су биле доведене у питање и неке од њених делатности које се обављају већ годинама, па и деценијама. Када је Управни одбор расподе= лио преосталу своту од 322.400 н. дин. на поједине гра своје делатности, резултат је био овај:

	...ирано	остварено
за научноистраживачку делатн ...	157.000,	9.000;
за архивистичке послове	31.000,	22.000;
за издавачку делатност	834.000,	215.900;
за остале делатности	91.000,	35.500;

Осим тога издвојено је 40.000 за покриће недовољно покривених обавеза насталих у 1966. години.

У ставци Научноистраживачка делатност одобрена је по= требна свота само за покриће обавеза из 1965. године,и то за про= учавање колонизације (7.000), и за израду библиографије (2.000), чиме је била исцрпена одобрена сума. Управни од= бор је успео да из других извора обезбеди средства за следеће ре=

довне своје делатности:

проучавање српске уметности	35.000
проучавање срп. романтизма	25.000
топографија Срем. Карловаца	15.000
израда садржаја "Летописа МС"	5.000
израда руско-српске библиог.	3.000 свега 83.000

нових динара, према 122.000, нових динара, колико је пла=ном било предвиђено. Но иако средства нису у потпуности обезбеђена, послови су се обављали са доста успеха.Остаје, међутим, чињеница да су они испали из редовног финансирање и да им није обезбеђена потребна сталност све донде док се не нађе потребна свота у оквиру финансирања Матичиних ре=довних делатности. Има, пак делатности које никако нису покривене па су морале испасти из плана за 1966. годину.То су следећи послови:

Речник славеносербског језика	8.000
дијалектолошка проучавања Воj=вод.	1.000
испитивање старих рукописа	1.000
израда велике монографије о Матици	1.000
проучавање војвођ. градова	2.000
проучавање војвођанских насеља	3.000
обрада преписке у Рукописном од.	10.000

Било је потребно, према томе, још 26.000 нов.динара, да би се научноистраживачки план Матице српске могао у потпуности остварити. Та средства се никако нису могла на=ћи.

У ставци Архивистички послови покривене су, са нешто смањеном сумом, све делатности, сем устројавања фонотеке (2.000) н.дин., што је, према томе у 1966. години морало отпасти.

У издавачкој делатности Матице српске ситуација је била такође веома тешка, а то су, у првом реду, у питању Матичин "Летопис" и њени научни зборници. Истина, у потпу=ности је брисан само "Зборник за славистику" (55.000.- н.

дин.), јер он још није био покренут иако је одлука о његовом покретању донесена и редакција постављена. Трошкови свих осталих наведених публикација били су само делимично покривени, тако да је остала средства Управни одбор морао обезбеђивати из других извора. Стање на томе сектору је овако:

Летопис	планирано	135.000,	обезбеђено	59.900
Зборник за књижев. и језик	"	110.000	"	26.500
Зборник за филол.	"	100.000	"	45.000
Зборник за лик.ум.	"	105.000	"	-
Зборник за друштв. науке	"	115.000	"	25.000
Зборник за прир.н.	"	62.000	"	26.500

За ове публикације потребна допунска средства набављена су из других извора, али се морало одустати од повећања броја свезака "Зборника за књижевност и језик" и"Зборника за филологију и лингвистику".

Код осталих Матичиних едиција није дошло до већих измена планиране делатности. За едицију "Прва књига" Матица је у буџету обезбедила свега 10.000.- н.дин. од планираних 28.000.- н.дин. али је још 10.000.- успела да обезбеди из других извора, тако да је ова едиција углавном обезбеђена, иако у нешто мањем обиму. И овога пута морало је потпуно отпасти штампање урађених библиографија, јер се 20.000.-н.дин., колико је било планирано, није могло обезбедити.

У ставци Остале делатности за откуп научне грађе обезбеђена су средства (3.000 н. д.) из других извора, док се нису могла обезбедити за следеће послове:

предавања и приредбе	3.000	
одржавање споменика културе	6.000	
израда портрета и биста	10.000,	свега 19.000

нових динара.

Из напред изложеног види се да пред Управним одбором стоје следећи задаци:

1) да обезбеди средства за оне делатности Матице срп=ске које су у протеклој години биле само делимично покри=вене из Фонда за културне делатности АП Војводине;

2) да то учини и за оне делатности које су морале у протеклој години бити сасвим изостављене из плана;

3) да обезбеди средства за планирано проширење доса=дашњих делатности и започињање неких нових, које су се по=казале као велика потреба савременог друштва ("Зборник за славистику" и сл.)

Повремене акције и посебна издања финансирани су из различитих извора, од савезних, републичких и покрајинских фондова до доприноса комуна и индустријских предузећа. На овај начин су финансирани следећи послови: рад на термино=лошком речницима, Речник српскохрватског књижевног језика, Биографско-библиографски лексикон писаца Југославије, про=учавање војвођанских градова, израда монографије индустриј=ских предузећа и нека фототипска издања (Новине сербске), као и "Посебна издања Матице српске." Из ових извора обез=беђена су средства и за проучавање Фрушке Горе, иако ова акција треба да уђе у редовне делатности Матице српске, јер је део плана новооснованог Одељења за природне науке. У финансирању ових делатности нема крупнијих проблема. Је=дан ипак треба истаћи, јер је важан и јер тражи одговара=јуће решење. То је проблем "Посебних издања". У ова изда=ња углавном иду синтетичке студије појединаца изван плани=раних активности, - ако значе допринос науци у области на коју се односе и која улази у сферу интересовања Матице српске. За свако од дела те врсте, када доспе до Матице српске, траже се посебна финансијска средства. У протеклој години било је 13 таквих дела, а ни за једно једино није могао да се нађе потребан новац за штампање. У вези с овим требало би решити два проблема:

1) Не препустити ову активност стихијном развоју ствари, него поставити извесне тематске оквире у којима се у текућој години могу примати готова дела па и наручивати

да се извесна дела напишу; и

2) У вези с тим обезбедити сигурно и стабилно финансирање појединих књига, односно одређен број табака за појединe теме. На тај начин би се отклонила и једна устаљена, али у времену дебирократизације једна тешко разумљива пракса: да одређени фондови одређују коме писцу и за које дело ће се дати средства а коме и за које дело се она неће дати. Оваквим начином финансирања вођење политике преузели су на себе фондови, док су они који организују научни рад- у овоме случају Матица српска - само административно тело које доставља фондовима списак готових радова.

\+

\+ \+

Износећи овај извештај и проблематику у вези са финансирањем Матице српске и њених делатности можемо дати и поименични преглед извора из којих су средстава она обезбеђивана. Већ је речено да је по буџету, за редовне делатности, обезбеђено 832.400 н.д., што је остварено путем Покрајинског фонда за културне делатности. Из посебних фондова, а за покриће оног дела редовних делатности који није био покривен буџетом, обезбеђено је 324.500.- н.дин. и то:

1) од Покрајинског фонда за издавачку делатност,за редовне периодичне публикације	207.500.-
2) од Покрајинског фонда за научни рад, за редовну научноистраживачку делатност	67.000.-
3) од Републичког фонда за научни рад, за редовну научноистраживачку делатност	50.000.-
СВЕГА:	324.500.-

Планирана средства посебног рачуна прихода и расхода за одређене послове у 1966. години, одобрена у износу од 351.500 нових динара реализована су из следећих фондова:

1) Савезног фонда за научни рад (за термин. речнике)	50.000.-
2) Комисије за културне везе са иностранством(за рад Међурепубличког координационог одбора)	13.400.-

3) Републичког фонда за културне делатности (за капитална дела: Речник српскохрват. језика, Биографско-библиографски лексикон писаца Југославије, фотоиздања и садржај Летописа Матице српске)	195.000.-
2) Покрајинског фонда за културне делатности (за опрему Рукописног одељења)	27.500.-
5) Покрајинског фонда за научни рад (за откуп једног научног рукописа)	3.000.-
6) Покрајинског фонда за издавачку делатност (за три књиге из области уметности, за фотоиздања прве свеске "Летописа" и за публикацију о Осолинеуму)	58.600.-
7) Општинских скупштина Врбас, Суботица, Бечеј и Нови Сад (за монографије градова)	4.000.-

Из свега изложеног могу се извести ови закључци:

- да Матица српска добија средства за научноистраживачку делатност искључиво од фондове и политичкотериторијалних органа(у времену од 1960. до 1962.)добијала је нешто средстава и од неколико новосадских предузећа за израду њихових монографија.
- да Матица у оквиру буџета за редовне делатности обезбеђује све мањи проценат ових средстава (1964. око 20%, 1965. око 0,3%, 1966. око 0,5%, док је ранијих година обезбеђивала и до 50%.)
- да је највећи део средстава (1964. око 75%, 1965.око 50%, 1966. око 40%) намењен за капитална дела (Речник, Лексикон).
- да је највећи део средстава за научни рад, око 90%, намењен великим подухватима, а за мања, парцијална али значајна истраживања, за која има много заинтересованих сарадника, Матица успева да обезбеди веома мала средства. Због тога се велики број сарадника бави само оним истраживањима која изискује мало средстава и која могу да покрију из сопствених прихода и за чије публиковање могу рачунати на Матичине часописе. Међутим, њихов обим и број свезака из године у годину су све недовољнији.

Отвореност Матице српске према другим установама и

према спољним сарадницима чине је веома погодном и привлачном организацијом. Она је стога под сталним притиском понуда за многа научна истраживања у разним областима. Не треба се заваравати надама да ће се потребна средства, и када прођу привремене тешкоће изазване привредном и друштвеном реформом, моћи обезбедити у оном обиму у коме би Матица по својој организацији и броју сарадника могла корисно и оправдано употребити за проширење и унапређење научноистраживачке делатности. Битно је, међутим, да обим ових средстава у будуће не стагнира него да показује стални успон. Никако се не би смело дозволити да се у будуће, као што је то био случај у протеклој години, неки послови морају обустављати због недостатака средстава. Осим тога,као и код других установа, унапређење научноистраживачког рада условљено је не само обимом средстава, него и њиховим благовременим обезбеђењем, јер треба загарантовати несметано и континуирано финансирање дугорочнијих подухвата. А неодвојиво од проблема финансирања научноистраживачке делатности стоји и проблем финансирања научних публикација, јер сваки рад постаје скоро илузоран ако се не обезбеди да се резултати тога рада ставе на увид научној и културној јавности.

Закључак

У години 1966. дошли су до видног изражаја неки проблеми који захтевају да им се у 1967-ој и следећим годинама посвети посебна пажња. То су:

1) Организовање и подстицање научноистраживачке делатности је већ годинама једна од основних делатности Матице српске,а сада је то и Статутом утврђено.Стога ће бити потребно посветити посебну пажњу њеном систематском и планском развијању и неговању;

2) У вези са већ до сада достигнутим степеном научноистраживачке делатности ваља узети у разматрање могућност и начин како да се са пуним радним временом ангажују

научна сарадници, у првом реду из области књижевноисторијске;

3) Матица српска је начинила програм дугорочне сарадње са Српском академијом наука и уметности, са Осолинеумом у Вроцлаву и Институтом за светску књижебност Словачке академије наука у Братислави. Ове програме треба разрадити, утврдити реалне оквире у складу са кадровским и финансијским могућностима и постепено приступати њиховом реализовању;

4) После завршетка рада на Лексикону светске књижевности отворити нове путеве за сарадњу са Мађарском академијом наука;

5) Припремити добру основу за остваривање т. 10 Конвенције о културној сарадњи између Југославије и Мађарске;

6) Управни одбор је начинио двогодишњи план свога рада којим је предвиђена анализа делатности појединих одељења. Таква анализа је обављена једино у новооснованом Одељењу за природне науке, а анализа осталих одељења требало би да се изврши до редовне скупштине 1968. године;

7) Ради мобилизације свих чланова-сарадника на остварењу програма Матице српске потребно је наставити праксу консултације ширег чланства како у Новом Саду тако и у другим већим центрима;

8) Остварење Матичиног програма зависи у првом реду од проблема финансирања. Стога ће, на плану финансирања, Матица морати усмерити своје напоре у следећем правцу:

а) да се обезбеди потпуно и загарантовано финансирање њених основних делатности, које су у протеклој години или само делимично обезбеђене буџетом или су и сасвим испале из Матичиног финансијског плана;

б) да се такође обезбеди потпуно и загарантовано финансирање њених сталних периодичних публикација - "Летописа" и научних зборника;

в) да се "Посебна издања" третирају као редовна издавачка делатност Матице српске, нарочито она која су на-

стала као резултат научноистраживачког рада у Матици.Тако=ђе ће се морати предузети кораци да се обезбеди финансира=ње серије или теме, а не као што је до сада било, да уп=раве фондова одлучују о финансирању појединих књига;

г) да се у идућој години још енергичније ради на о=могућавању проширења како научноистраживачке, тако и изда=вачке делатности (још по једна свеска "Зборника за књижев=ност и језик" и "Зборник за филологију и лингвистику").

II

РАД ОДЕЉЕЊА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Књижевно одељење

Одбор Књижевног одељења одржао је у 1966. 4 седнице (22.I, 13.IV, 21.VI и 3.X). Поред текућих питања, Одбор је разматрао план рада за 1966. годину, питања у вези са ра=дом и саставом појединих уредништава и жирија за Змајеву и Бранкову награду, решавао о покретању и саставу уредништ=ва Зборника за славистику, о темама за Бранкову награду, обележавању 20-годишњице смрти Жарка Васиљевића и 20-годи=шњици смрти Васе Стајића, као и 100-годишњици оснивања У=једињене омладине српске, разматрао је збивања у вези са применом начела Новосадског договора, решавао о понуђе=ним рукописима за посебна издања и могућностима њиховог објављивања; одлучивао о архивским истраживањима појединих књижевних и језичких тема у Мађарској, о размени уредника часописа "Словенске похљади" из Братиславе и уредника "Ле=тописа Матице српске", о научној и другим видовима сарад=ње са установама у Чехословачкој и Пољској итд.

О неким од ових послова већ је речено у општем делу извештаја а овде дајемо детаљније податке о следећима.

1. Речник српскохрватског (хрватскосрпског) књижев=ног језика. - Заједничка редакција Матице српске и Матице

хрватске наставила је рад на Речнику. Рукопис за I и II том Речника (слово А до К и у ћириличком и у латиничком издању) предат је Издавачком предузећу Матице српске 1965. године, а у првој половини 1966. почело се са штампањем.До краја 1966. сложено је четири петине текста рукописа, тј. 4.500 до 6.000 куцаних страна. Крајем године извршен је прелом слова А и Б (двадесет штампаних табака од 110,колико ће отприлике обухватити I и II том).

Накладни завод Матице хрватске обавио је такође одговарајући део посла за латиничко издање. Предвиђено је да I и II том Речника изиђе из штампе септембра 1967. године, а сваке наредне године у септембру следећи том, тако да би последњи, шести том изашао из штампе 1971. године. Први и други том садржаће ова слова: у ћириличком издању: А,Б, В, Г, Д, Ђ, Е, Ж, З, И, Ј, К а у латиничком издању: А, Б, Ц, Ч, Ћ, Д, Џ, Е, Ф, Г, Х, И, Ј, К.

Упоредо са штампањем, настављен је у току 1966.годи=не рад на припреми рукописа за III том Речника у који треба да уђу слова: Л, Љ, М, Н и део слова О. Предвиђено је да се до септембра 1967, преда у штампу цео рукопис за III том (око 3.000 страна или око 120 аут. табака).

У исто време припрема се рукопис и за IV, V и VI том Речника. Обрађена су слова: О (прошло кроз прву редакцију), П (прошло кроз прву и другу редакцију) и половина слова Р. Остала су необрађена још четири слова: С, Т, У, Ш.

2. Биографско-библиографски лексикон писаца Југославије.- У току ове извештајне године редакција Лексикона привела је крају обраде писаца за први том. Отпочео је и припремни рад за други том: прекуцан је и умножен алфабетар на следећих пет слова абецеде, склапају се уговори са сарадницима. Техничка припрема првог тома, која се састоји у прекуцавању редигованих обрада, допуњавању библиографије и литературе од 1960. до 1964. на језицима наших народа,изради спискова скраћеница, страних имена и периодичних публикација које се појављују у првом тому, обављана је то=

ком целе године. Посебну тешкоћу у завршним техничким при=
премама чини прекуцавање библиографије превода дела наших
писаца и литературе о њима на 23 страна језика и убацивање
те литературе у обраде по хронолошком реду међу остале је=
динице. Ти послови су успорили довршавање рукописа за
штампу.

У 1966. години стигло је 123 обраде (18 аут. таб.)за
први том, а на сва слова абецеде укупно 150 обрада (28 аут.
таб.). Према томе, коначан број обрађених писаца од А до
Ђ је 1427 (на 224 аут. таб.), а на сва слова 1922 (на 315
аут. таб.). У око 300 обрада убачена је одговарајућа биб=
лиографија и у око 200 обрада литература о писцима за пе=
риод 1960-1964. године (око 17 аут. таб.). Завршена је би=
блиографија периодике која се помиње у првом тому; има око
2300 јединица са подацима о наслову, месту и годинама из=
лажења, око 900 јединица послато је у одговарајуће библи=
отеке ради провере и допуне података. Прикупљено је око
900 фотографија писаца који улазе у први том, за који је
одабран и други илустративни материјал.

У току 1966. године Редакција Лексикона одржала је
25 седница. Половином године проширено је Уредништво Лек=
сикона. Мухзин Ризвић из Сарајева преузео је уредништво за
књижевност XX века Босне и Херцеговине. Крајем године Ре=
дакција је усвојила оставку Милана Селаковића из Загреба,
досадашњег уредника за хрватску књижевност XIX и XX века.

На Лексикону је радило 169 сарадника: из Новог Сада
8 научних сарадника и 15 стручних, из Београда 6 научних
и 35 стручних, из Загреба 2 научна и 14 стручних, из Љуб=
љане 1 научни и 32 стручна, из Сарајева 1 научни и 4 стру=
чна, из осталих места 2 научна и 35 стручних и из инос=
транства 5 научних и 7 стручних сарадника.

3. Историја књижевности народа и народности Југосла=
вије.- У протеклој години редакција је одржала два сас=
танка (1.III и 23. XI у Београду). Важније одлуке: поред
већ раније планираних прегледа књижевности народа Југосла=

вије,у Историју ће се унети и прегледи књижевног рада свих народности; Историја ће бити штампана у два паралелна из= дања, ћирилицом и екавштином у издању Матице српске у Но= вом Саду, а латиницом и ијекавштином у издању Матице хрват= ске у Загребу. На састанку групе сарадника за народну књи= жевност (29. VI у Београду) утврђени су композиција посеб= ног тома о народној књижевности, метод и план обраде.Глав= ни уредник је имао сусрете са члановима редакције и сарад= ницима историје у Загребу, Љубљани, Скопљу, Београду и Но= вом Саду, на којима су претресана текућа питања. Број са= радника прелази три десетине.

Током 1966. довршено је више рукописа. Недавно пре= минули др Драгољуб Павловић завршио је рукопис о старој срп= ској књижевности. Др Јоже Погачник је обрадио следећа раз= добља: протестантизам и противреформација, маниризам и ба= рок у словеначкој књижевности, као и уводну главу. Др Ма= рин Франичевић завршио је обраду неких поглавља из књиже= вне историје хрватског XVI столећа, то су хварски, задар= ски, сплитски и шибенски круг приморске књижевности. Бори= воје Маринковић је завршио обраде већег броја писаца срп= ског XVIII века. Рукописе о појединим писцима предали су Живан Милисавац, др Марин Франичевић, др Иво Франгеш, др Франце Берник (још и уводну главу о словеначком реализму), др Александар Спасов, др Бошко Новаковић, Знатно је одма= као рад и на свим осталим вековима и раздобљима наших ли= тература. Према стању радова и њиховом темпу очекује се да до краја 1967. буду завршени рукописи за свих пет томова Историје. У току 1967. биће завршени и прегледи књижевног рада народности Југославије.

4. Терминолошки речници. - У Самобору је 17-18. јуна одржана I седница Лингвистичке комисије Југословенског од= бора за израду терминолошких речника, на којој је академик др Вељко Гортан изабран за председника Комисије, а др Пав= ле Ивић и Франце Томшич за потпредседнике. На седници је усвојен Правилник о раду Комисије као и први део Упутства

за припремање терминолошких речника,који се односи на при=
купљање и систематизацију речничког материјала.

28. септембра у Београду је одржан оснивачки саста=
нак Републичког одбора СР Србије за израду терминолошких
речника. Председништво одбора чине: Живан Милисавац, пред=
седник; др Јован Туцаков, потпредседник; Бранимир Живоји=
новић, секретар. На седници је именована и Републичка лин=
гвистичка комисија. Председник Комисије је академик др Ми=
хаило Стевановић, а секретар др Ирена Грицкат-Радуловић.

5. Награде Матице српске. - З м а ј е в а н а г =
р а д а . - На свечаној седници Матице српске 16. фебруара
1966. године по дванаести пут додељена је Змајева награда
(5.000.- нових динара уз диплому, графику у техници каме=
нотиска, рад академског сликара Миливоја Николајевића). За
1965. годину награду је добио Душан Матић, књижевник из Бе=
ограда, за целокупно песничко дело. После уручења награде
и речи добитника, Драшко Ређеп је говорио о поезији Душана
Матића, а изабране стихове читали су чланови уметничке гру=
пе студената Новосадског универзитета.

Б р а н к о в а н а г р а д а. - За тринаести кон=
курс Бранкове награде, за 1966. годину, биле су расписане
следеће теме - за студенте: 1. Говоримо о Шолохову; 2. По=
езија Тина Ујевића; 3. Тачно време младости; 4. Лаза Костић
и народно стваралаштво. - За ученике средњих школа: 1. "Ње
више нема - то је био звук"; 2. Из садашњег тренутка југо=
словенске књижевности (један савремени писац или књига);
3. Песништво Вељка Петровића.

Награде за студентске радове износиле су: прва 400.-;
друга 300.-; трећа 200.- нових динара, а за радове учени=
ка: прва 200.-; друга 150.-; трећа 100.- нових динара.

За конкурс је приспело 9 студентских радова и 41 рад
ученика средњих школа.

Награде за студенте: прва награда није додељена.Дру=
гом наградом награђен је Сава Даутовић, студент Филолошког
факултета у Београду, за рад "Лаза Костић и народно ства=

ралаштво". Трећом наградом награђени су: Жива Радукић,сту=дент Више педагошке школе у Београду, за рад "Тачно време младости", и Драган Ћосић, студент Филозофског факултета у Новом Саду за рад о истој теми.

Награде за ученике: првом наградом је награђен Дра=ган Клаић, ученик II разреда Гимназије "Јован Јовановић Змај" у Новом Саду, за рад "Из садашњег тренутка југосло=венске књижевности" (Маргиналије уз роман Данила Киша "Ба=шта, пепео"). Другу награду добио је Радомир Глушац,ученик II разреда гимназије у Врбасу, за рад "Ње више нема - то је био звук". Трећу награду добила је Милица Мићић,ученица IV разреда Гимназије "Јован Јовановић Змај" у Новом Саду, за рад "Из садашњег тренутка југословенске књижевности" (Бра=нимир Шћепановић - Срамно лето). Похваљено је осам радова.

Поред новчаног износа добитницима је уручена и дип=лома, графика у техници каменотиска академског сликара Ми=ливоја Николајевића. Награде су уручене на свечаности одр=жаној у Матичиној свечаној дворани 15. марта 1966, на дан 142. годишњице рођења Бранка Радичевића. После уручења на=града добитници су читали одломке из награђених радова.

6. Издања

а) Летопис Матице_српске. - Настојања Редакције Ле=тописа током прошле године била су усмерена у два правца: одржавање постигнутог квалитета часописа и привлачење што је могуће већег броја нових књижевних снага.

Током 1966. године пристигло је 311 рукописа,од којих је објављено 195. Прилоге је дало 80 аутора; 46 из Београ=да, 21 из Новог Сада, 3 из Загреба, 3 из Љубљане, 2 из Са=рајева, 1 из Скопља, 1 из Титограда, 1 из Зрењанина, 1 из Сплита и 1 из Змајева. Преведени су стихови деветорице стра=них аутора (са румунског 3, са руског 2, са чешког 1, са словачког 1, са француског 1 и са немачког 1). Објављени су следећи прилози по врсти: чланци и есеји 32;приповетке,пе=сме и хронике 96; прикази 44; преводи поезије 14; белешке

7. У 1966. години Уредништво је припремило 11 бројева (од тога један двоброј). Укупан обим 11 издатих бројева износи 76 штампарских односно 98 ауторских табака.

Летопис је у 1966. години, закључно с мартовским бројем, штампан у 1600 примерака, а каснији бројеви у тиражу од 1800 примерака. Претплатника је било 1300, а за размену је давано 60 примерака.

б) Зборник Матице_српске за_књижевност и језик. - Уредништво је у 1966. години одржало 4 седнице (19. I, 20. IV, 13. VII и 26. XII). 18. фебруара одржана је заједничка седница са редакцијом "Прилога за књижевност, језик, историју и фолклор" ради усаглашавања настојања двеју редакција да се оствари праћење, приказивање и штампање послератне научне литературе објављене у часописима.

У 1966. години приспело је 35 рукописа, одбијено 2. Рукописе је упутило 25 сарадника: из Новог Сада 12, из Београда 7, из Загреба 1, из Тополе (Опленац) 1, из Сремских Карловаца 1, из Зрењанина 1, из Будимпеште 1 и са Цетиња 1. Заједно са раније прихваћеним радовима, у прошлогодишњим свескама објављено је 38 рукописа од 23 аутора.

Свеска XIV/1 предата је у штампу јануара, а изашла јула 1966. Обим ове свеске износи 12,75 штампарских односно 24 аут. табака. Свеска XIV/2 предата је у штампу августа 1966. Штампање ће бити завршено у фебруару 1967. Обим: 13 штампарских односно 25 аут. табака.

в) Зборник за_филологију и лингвистику. - У 1966. години уредништво је припремило две књиге Зборника (IX за 1966. и X за 1967). У 1966. години одржало је две седнице (6. IV и 11. XI). Уредништво је одлучило да XI књига (за 1968. годину) буде посвећена др Рудолфу Коларичу поводом 70-годишњице живота. Редакторски посао за ову књигу обавиће ужи састав редакције (др Павле Ивић и др Александар Младеновић).

У 1966. години рукописи су примљени од 21 аутора: из Београда 2, из Загреба 3, из Новог Сада 5, из Задра 1, из

Т.Ужица 1,из Нашица 1, из Зрењанина 1,из САД 6, из ЧССР 1. У IX књизи биће објављено 14 чланака и расправа, 5 ситних прилога, 3 хронике, 6 критика и приказа и 1 библиографски прилог. Ова књига дата је у штампу маја 1966, а изаћи ће у 1967. години.

г) Едиција "Прва књига". - Током 1966. године за ову едицију приспело је 20 рукописа (Београд 9,Нови Сад 5, Мол 1, Лесковац 1, Сарајево 1, Велико Лаоле 1, Рума 1, Вршац 1). У 1966. издато је 4 књиге: Драгиша Витошевић "Озбиљне игре"; Драгољуб С. Игњатовић "Освајачи"; Раде Томић "За сутра увече"; Тања Крагујевић "Вратио се Волођа".

Приликом предаје ауторских првих примерака књига објављених у 1966, одржана је мала свечаност у Матици српској (18. XI), на којој су аутори представљени јавности.

ђ) Остала издања.- У 1966. години није објављено ниједно научно издање у посебној књизи, а понуђено је још 5 рукописа; др Магдалена Анђелић: "Српскохрватска народна поезија у мађарској књижевности 19. и 20. века" (25 ауторских табака); др Фрањо Грчевић: "Књижевни критичар и теоретичар Богдан Поповић" (21 а.т.); др Иванка Јовановић: "Милета Јакшић" (18. а.т.); др Милош Јовановић: "Политички и друштвени погледи Драгише Станојевића с нарочитим освртом на утицај француских писаца" (24 а.т.); др Милорад Најдановић: "Сеоска реалистичка приповетка у српској књижевности 19. века" (29 а.т.)

Одељење за ликовне уметности

Одбор Одељења за ликовне уметности одржао је у 1966. години три седнице (1.III, 16. V и 26. IX), на којима је решавао о текућим питањима у вези са акцијама одељења као целине и о пословима које су обављали поједини сарадници или радне групе.

1. Проучавање српске уметности епохе романтизма(1848-1878).- Рад на овој теми започет је 1963. године. Послове

организује и обавља радна група од 12 сарадника под руководством Миодрага Јовановића. Предвиђено је да се ова тема проучи и обради комплексно, тј. да се евидентирају сви споменици у музејима, галеријама,библиотекама,а крајњи резултат треба да буде корпус књига о српском романтизму:а) расправна студија; б) научни каталог уметничких објеката; ц) архитектура; д) архивска грађа и е) штампана грађа.

Завршетак рада на расправној студији (аутор Миодраг Јовановић) везан је за испитивања и обраду целе ове уметничке епохе. У току 1965-66. године М. Јовановић је боравио у Бечу (делимично и у Минхену) где је испитивао утицаје аустријске, односно западноевропске уметности на·српско сликарство XIX века, посебно романтизма.

Научни каталог уметничких споменика епохе романтизма обухватиће све до сада познате и новооткривене објекте.Како су теренска истраживања углавном завршена у наредној години ће се конципирати књиге каталога.

Преписивање архивске грађе из Државног архива у Београду, у Неготину и у Новом Саду из Архива епархије Бачке, дало је у овој години 36 ауторских табака грађе.Завршен је преглед Архиве епархије Бачке и извађено 320 архивских јединица. Осим тога, настављен је рад на библиографији ове теме - прегледани су часописи и листови: Јавор, Седмица, Стражилово и Бранково коло, извађено је 170 библиографских јединица. У овој години прекуцан је 71 ауторски табак архивске грађе. Овај посао није у потпуности завршен.

Преглед и преписивање штампане грађе о уметности епохе романтизма из савремених листова, часописа, алманаха, календара и шематизама завршено је у овој години.Један део материјала обрађен је библиографски. Материјал није испрпен, али најважнији текстови и подаци су прекуцани и обухватају 22 ауторска табака.

Предвиђено је да се као завршна акција у проучавању романтизма, у заједници са Галеријом Матице српске,приреди изложба Српско сликарство епохе романтизма". Одржан је са-

станак (1.III) са представницима Галерије МС на коме је о=
длучено да се ова изложба организује 1968. године. Галери=
ја је именовала организациони одбор изложбе у који су уш=
ли: Олга Микић, Риста Чинкулов, Миливој Николајевић, Ради=
вој Ковачевић, др Динко Давидов, др Дејан Медаковић, Мио=
драг Јовановић, Никола Кусовац, др Миодраг Коларић и др
Павле Васић.

У току 1966. године сарадници Одељења су обишли не=
колико десетина места у Војводини и ужој Србији:

- Миодраг Јовановић је посетио Петровац на Млави, се=
ло Шетоне и манастир Горњак, пратећи делатност Ђуре Јакши=
ћа у овим крајевима, радио је у Нишу (музеј и црква), По=
жаревцу и Шапцу.

- Никола Кусовац радио је на прикупљању и обради ма=
теријала у следећим местима: Лесковац, Вреоци, Барошевац,
манастир Боговађа, Ваљево, ман. Ћелије, Бранковина, Докмир,
Памбуковица, Новаци, Пироман, Титово Ужице, Чајетина, Мач=
кат, Доброселица (Водице), Доња Јабланица, Негбине, Кућане,
Пета, Севојно, Дуб, Рогачица, Бајина Башта, ман. Рача, Гор=
ња Трешњица, Доња Буковица, Љубовија, Читлук, Доња Орови=
ца, Горња Љубовађа, Кремна, Мокра Гора, Кршање и Заовине.

- Др Верена Хан радила је на евиденцији и обради при=
мењене уметности у београдским збиркама: у Државном архи=
ву СР Србије, у фототеци Завода за заштиту споменика кул=
туре СР Србије, у Музеју града Београда, у Музеју примење=
не уметности у Београду и у Музеју српске православне цр=
кве. Израдила је 62 картона. Радила је на тексту о приме=
њеној уметности у доба романтизма у Србији.

- Ирена Балат радила је на евидентирању и обради пре=
дмета примењене уметности на територији Војводине у музе=
јима и приватном власништву у Вршцу, Белој Цркви, Кикинди,
Меленцима и Челареву. Регистровала је 21 приватну збирку
стилског намештаја и већи број ситнијих предмета примењене
уметности.

- Загорка Јанц је радила на евиденцији и обради гра=

фичких илустрација у књигама и периодици епохе романтизма. У Библиотеци Матице српске прегледала је све књиге, листове и часописе из ове епохе и евидентирала и обрадила 254 илустрација. У Народној библиотеци у Београду обрадила је листове и часописе које није могла наћи у Библиотеци Матице српске.

- Др Павле Васић радио је са екипом од 5 студената у Банату (Долово, Мраморак, Сефкерин и Сакуле), у Срему (Шаренград, Мохово, Опатовац, Сотин, Микушевци, Чаковци, Шидски Бановци, Товарник, Вуковар, Петровци, Јанковци, Сремске Лазе, Оролик, Шид, Беркасово, Илинци, Вашица, Дивош, Чалма, Батајница, Нова Пазова, Стара Пазова, Голубинци, Војка, Крњешевци, Шимановци и Деч) и у Барањи (Осијек, Чепин, Бело Брдо, Даљ, Дарда, Бели Манастир, Болман, Јагодњак, Поповац, Брањина, Кнежево и Кнежеви Виногради).

- Др Миодраг Коларић је прикупљао податке о романтичарском портрету у Футогу, Бачкој Паланци, Бачу, Сомбору, Суботици, Зрењанину и Кикинди.

- Зорица Давидов обрадила је цртеже у збиркама Народног музеја у Београду, Музеја града Београда и Галерије Матице српске.

Паралелно са обрадом материјала на терену, сарадници су вршили фотоснимања, тако да ће обрађени картони имати и фотографије уметничких објеката.

2. Проучавање српске уметности у периоду од 1459. до 1690. године. - Систематско изучавање српске уметности у периоду од 1459. до 1690. године такође је прихваћено 1963. године, а практичном проучавању се приступило 1965.год. За сада се теренско-истраживачки радови обављају на два сектора: изучавање српске илуминиране књиге и изучавање архитектуре.

а) Српска илуминирана књига од 1459. до 1690.- Раније започети рад на испитивању српског минијатурног сликарства у периоду од 1459. до 1690. настављен је и током 1966. године. Рад организује и обавља екипа од четири стручна

сарадника и три студента завршних година Одељења историје уметности Филозофског факултета у Београду, под руководством др Сретена Петковића.

Истраживања у протеклој години била су усредсређена на главне центре где се налазе највеће збирке рукописа: Београду, Пећкој патријаршији, Дечанима, св. Тројици Пљеваљској, као и по пунктовима где се налазе појединачни примерци рукописа. Сакупљање материјала и припрема текста за публиковање треба да се обави до краја 1968. године.

б) Српска архитектура у периоду од 1459. до 1690. - У току 1966. године екипа од три члана инжењера Војислава Матића снимила је архитектонски 25 цркава и манастира. Радовима ове екипе руководи др Војислав Кораћ. Снимљени су следећи споменици: црква св. Николе у Богошевцима, црква св. Николе и св. Апостола у Кушикову, црква св. Димитрија у Готовуши, црква св. Николе у Ђураковцу, сеоске цркве у Кијеву, Млечану, Сићеву, Дрснику, Драјчићима, Горњем Селу, као и цркве св. Ђорђа и Богородице у Средској код Призрена, затим манастири Папраћа, Гавна, Озрен, Гомлоница и Возућа, као и Јашуњски манастири (са две цркве), црква св. Петра и Павла у Тутину и манастир Црна Река.

3) Топографија споменика српске уметности у Сремским Карловцима. - У 1965. години Одељење је приступило планској обради уметничке топографије Сремских Карловаца. Руководиоци овог посла су др Павле Васић и инжењер Милоје Милошевић. У 1966. години приведен је крају теренски рад.

У току лета др Павле Васић, са екипом од 7 студената обрадио је: Рајачићеву палату, женски интернат у Гајевој улици и јавне грађевине око станице и око 240 приватних кућа; прегледано је православно и католичко гробље, пописане су збирке слика и скулптура Градског музеја, Владичанског двора и збирка професора Милорада Марчетића. Извршено је фотографисање заостала 33 објекта у Градском музеју и приватним збиркама, започета је систематизација археолошког материјала у Градском музеју. Екипа инжењера Војисла=

ва Матића боравила је 7 дана у Сремским Карловцима радећи на снимању фасада.

Топографија споменика Сремских Карловаца обухватиће у краћим цртама историјат и споменике и ранијих епоха. У прошлој години маг. арх. Растко Васић проверавао је археолошке налазе.

4) Топографија споменика српске уметности у Сомбору.- Под руководством др Павла Васића и инг. Милоја Милошевића приступило се у прошлој години и изради уметничке топографије Сомбора.

У току лета др Павле Васић боравио је у Сомбору са шест студената и обрађивао: Турску кулу (XVII в.), Турску кућу (XVII в. стара пошта), Машировићеву кућу (XVII-XVIII в.), Фрањевачки манастир из 1743, Капелу Ивана Непомука из 1751.,Католичку цркву из 1753., палату Грашалковића из 1763., Жупанију из 1802., Градску кућу из 1842, пијачну зграду из 1800, цркву св. Ђорђа из 1759, цркву св. Јована из 1791., основну школу из 1880, и око 20 приватних зграда, затим православно и католичко гробље, збирке Косте Поповића, породице Георгијевић и Ђорђа Антића. Израђено је 26 архитектонских цртежа - детаља (врата, прозора, брава итд.). Осим тога, у Градском архиву Сомбора прегледана је и преписана хроника града Сомбора од Боне Михаљевића из 1717 - 1778. (на латинском језику), проучена је хроника М. Сладковића из 1800. (на латинском језику) и хроника Сомбора од Ј. Радосављевића из 1859. године. Извршена су и фотографисања појединих објеката. Екипа инжењера Војислава Матића снимила је архитектонски Турску кулу,Турску кућу, Фрањевачки манастир и Фрањевачку цркву. Остале грађевине биће снимљене у 1967. години.

5) Одељење је пружило финансијску помоћ др Динку Давидову за завршетак радова на књизи "Графика код Срба у XVIII веку".

6) И з д а њ а

а) Зборник за ликовне уметности Матице српске. - По=

кренут је 1963. године. У 1965. години изашао је први, а у 1966. други број. Други број уредио је др Војислав Ј. Ђурић, који је замењивао отсутног главног уредника др Дејана Медаковића за време његовог боравка у Западној Немачкој.

Овај број Зборника доноси 20 радова, на 46 ауторских табака, од 20 сарадника: из Београда 16, Новог Сада 1, Сарајева 1, Охрида 1 и из Рима 1. Дат је у штампу децембра 1965, а изашао је септембра 1966. У прошлој години завршени су и редакцијски послови за трећу књигу.

б) Остала_издања. - У серији "Студије за историју српске уметности", покренутој 1964., у протеклој години изашле су прве три књиге: др Срећен Петковић, "Зидно сликарство на подручју Пећке патријаршије 1557 - 1614"(50 аут. табака). Др Верена Хан, "Интарзија на подручју Пећке патријаршије XVII-XVIII века" (30 аут. табака); и др Бојана Радојковић, "Српско златарство XVI и XVII века" (38аут.табака).

У 1964. години одлучено је да се покрену још две серије: "Грађа за историју српске уметности" и " Топографија споменика српске уметности". За прву још нема рукописа, а за другу се припрема топографија споменика уметности у Сремским Карловцима.

Одељење за друштвене науке

Одбор Одељења за друштвене науке одржао је две седнице (15.II и 22.VI), на којима су усвојени план рада за 1966. годину и перспективни план, изабране редакције и комисије за руковођење појединим акцијама, сачињен предлог акција за проучавање културноисторијских добара у Мађарској и распоређена средства за научноистраживачки рад у 1966. години.

1) Проучавање_градова. - Акцију за проучавање војвођанских градова отпочело је Научно одељење 1963. под руко=

водством др Бранислава Букурова, секретара тадашњег Нау=чног одељења. На седници Одбора Одељења (15.II)изабрана је комисија у саставу: Рајко Николић, др Славко Гавриловић, и др Бранислав Букуров, која привремено треба да руководи пословима.

На основу уговора са скупштинама општине Суботица(од 5.V 1964), Врбаса (8.X 1964) и Бечеја (22.IV 1966) у току је рад на монографијама ових градова. Сарадници су обавља=ли теренска истраживања према утврђеном плану. Др Мирослав Поповић је у прошлој години по трећи пут боравио на раду у Суботици, др Милорад Васовић је прошлог лета завршио те=ренска истраживања те ће у 1967. години довршити писање монографије Врбаса, а др Небојша Царић обавио је предвиђе=не радове за 1966. годину у Бечеју. За истраживачке радо=ве у овим градовима Матица је од општинских скупштина до=бијала по 1.000 нових динара годишње.

Остају нерешена питања за израду монографија Срем=ских Карловаца, Сомбора и Новог Сада. Затим се поставља пи=тање настављања проучавања градова који су већ морфолошки обрађени - Вршац, Панчево, Сремска и Мачванска Митровица,а у погледу Сенте као и Зрењанина који су приступили само=сталној изради монографија поставља се питање уједначења са монографијама које се раде под Матичиним руководством.

О изради монографија градова вођени су договори о сарадњи и са Српском академијом наука и уметности. После разговора вођених у Београду (22.XI 1965), одржан је поно=во састанак заједничке групе (24.II 1966) у Новом Саду.Са=станку су присуствовали арх. Бранислав Којић и др Милисав Лутовац у име Академије и др Бранислав Букуров у име Мати=це (др Славко Гавриловић је био спречен). На овом састанку је усвојена концепција коју је изложио др Букуров, а на следећем састанку (24.VI) у Београду решено је да се при=ступи изради монографија за градове Сремски Карловци, При=зрен и Смедерево. Радовима се није приступило због необез=беђених средстава.

2) Монографија предузећа.- Као што је прошлогодишња скупштина извештена до сада су потпуно завршене монографи=је о новосадској фабрици шрафова "Петар Драпшин" (аутори Ђерђ Гал, Љубомир Марковић и Душан Дробњаковић), о фабрици сапуна "Албус" (аутор Миленко Палић), и о текстилној фаб=рици "Соња Маринковић" (аутори инж. Слободан Стојковић и Божидар Куманов). За прве две очекује се да предузећа обе=збеде потребна средства за штампање, а за трећу је одлуче=но да се употпуни на основу архивске грађе из Будимпеште. Аутор Бохидар Куманов је у прошлој години, уз помоћ Одеље=ња, истраживао потребну грађу у Библиотеци "Сечењи" и Оде=љење је примило наручене микрофилмове путем Библиотеке Ма=тице српске.

3) Проучавање колонизације и насеља.-Дугогодишња ис=траживања у овој области настављена су и у протеклој годи=ни. Др Бранислав Русић наставио је етнолошко проучавање католичких Бугара "Палћена" у Банату, обишао је места Ива=ново, Конак, Јаша Томић и Мужљу у Зрењанину. Др Никола Га=ћеша наставио је проучавање аграрне реформе и колонизације у Банату између два рата архивским истраживањима у Зрења=нину. Др Славко Гавриловић приступио је у 1966. години об=ради двеју тема: "Рума као српско-немачко трговиште 1718=1848" и "Властелинство Чалма и Черевић од средине 18. века до револуције 1848-49". У протеклој години обављао је ар=хивска истраживања у Државном архиву у Загребу. Срета Пе=цињачки је приступио обради структуре граничарских иметака и насеља у Војводини крајем 18. и почетком 19. века.У про=теклој години прикупљао је податке о насељима некадашњег 12 немачко-банатског пука и Шајкашког батаљона;прикупуо је податке за 12 банатских и 7 шајкашких насеља. Свим сарад=ницима пружена је материјална помоћ за теренски рад.

О проучавању колонизације вођени су договори и са Републичким центром СР Србије и Међуакадемијског одбора за историју колонизације југословенских земаља, чијим планом је предвиђено да се питања колонизације у Војводини проу=

чавају у сарадњи са Матицом српском. Овај Републички цен=
тар при Српској академији наука и уметности предложио је
Председништву САНУ да се предвиђена сарадња са Матицом у
проучавању колонизације прихвати као сарадња САНУ и Мати=
це. На основу извештаја Матичиног делегата на састанку у
САНУ (20.I 1966) Управни одбор МС прихватио је 18.III пре=
длог Одељења за друштвене науке, да Матица у сарадњи са
САНУ организује проучавање колонизације Немаца у Србији,
а за Матичине представнике изабрао је инж. Николу Петрови=
ћа и др Славка Гавриловића. Међутим, реализацији плана се
није приступило јер Међуакадемијски одбор није могао да
обезбеди потребна средства.

4) Проучавање мађарско-југословенских веза 1848-49.
године.- Институт за друштвене науке у Београду (коме је
Савезни савет за координацију научне делатности, у вези са
реализацијом конвенције о културној сарадњи између СФР Југосла=
вије и НР Мађарске, поверио организацију тешње научне сарадње из=
међу југословенских и мађарских научних установа на пољу
историјских истраживања)позвао је 1965. године Матицу срп=
ску на сарадњу у проучавању југословенско-мађарске исто=
ријске проблематике. На основу прелиминарних договора на
састанку у Институту (3.IV 1965) и каснијих разматрања о=
вог питања у Матичиним управним и радним телима, Управни
одбор МС прихватио је (25.XI 1965) предлог Института о са=
радњи, као предлог Одељења за друштвене науке да Матица
прихвати обраду теме Мађарско-југословенске везе 1848-49.
Већ у децембру 1965. одржан је на Ријеци тродневни симпо=
зијум југословенских и мађарских историчара о теми "Проблем
револуције 1848-49. у Подунављу", и "Проблем аграра у 18.
и 19. веку". Матица није могла да учествује на овом симпо=
зијуму, нити је у протеклој години могла да ради на овој
теми.

5) И з д а њ а

а) Зборник за друштвене науке.- У 1966. години у=

редништво је одржало 4 седнице (11.I, 22.III, 1.VII и 3. XII) и припремило три свеске за штампу: св. 43 (предата фебруара а изашла септембра, са 17,5 аут. табака), св. 44 (предата јуна, изашла децембра са 18 аут. табака)и св. 45 (предата октобра, до краја године није изашла). Уредништво је настојало, па и успевало да физиономија Зборника буде што адекватнија његовом називу - у протеклој години у њему су заступљене скоро све области. Приспело је 26 рукописа (враћено је 2), од историчара 14, културних историчара 1, војних историчара 1, правних историчара 2, социолога-филозофа 3, економиста 3, етнолога 2, и то од сарадника из Новог Сада 12, из Београда 7, Загреба 2, Беле Цркве 2,Сомбора 1, Кикинде 1, Нове Пазове 1.

У прошлогодишњим свескама радови су по тематици:економско-историјски 5, историјско-политички 6, етнографско-историјски 4, правно-историјски 2, културно-историјски 2; по периодима: XVIII век 8, XIX век 5, XX век 13 радова; по врсти: чланци и расправе 9, прилози-грађа 9, критике 2,приказа и оцене 3.

б) Остала издања.- У протеклој години изашла су из штампе следећа научна издања: др Миховил Томандл,"Живот и рад Константина Јеичића" (13 аут. табака); др Радомир Макарић, "Сомборска учитељска школа у периоду делатности Николе Ђ. Вукићевића" (38 аут. табака); раније прихваћени рад др Николе Гаћеше "Аграрна реформа и колонизација у Бачкој 1918-1941" није могао бити дат у штампу, а понуђени су ради објављивања још следећи: Инж. Слободан Стојковић, "Социјално-економска монографија босанских насеобина у северном Банату 1945-1965. (Банатско Велико Село,Наково, Нови Козарци), 30 аут. табака; др Ђорђе Добровић, "Улога трговачког капитала у Војводини од ослобођења Турака до 1800. г." 10 аут. табака; Рудолф Штегер, "Занатство у Белој Цркви од 1717. до 1918. године", 14,5 аут. табака. Ови рукописи су у поступку; до краја године такође није окончан поступак у вези са рукописим др Рајка Веселиновића о историјској монографији села Остојићева.

Одељење за природне науке

Одбор новоизабраног Одељења за природне науке одржао је три седнице (29.I, 14.X, и 2.XII), на којима су разма=трани принципи, оквири и начин рада, план рада за 1966. и перспективни план, као и текући послови. Одбор није могао приступити већим подухватима јер је Одељење било у органи=зацији, а и средства су касно обезбеђена. Урађено је сле=деће:

1) Проучавање Фрушке горе.- У оквиру усвојеног перс=пективног плана проучавања Војводине (која је, ради лакшег рада подељена у више мањих предеоних целина: Фрушка гора, Вршачке планине, Банатски песак, Суботичка пешчара, Алибу=нарске мочвари, Вршачки, Потиски, Подунавски и Посавски ритови итд.), за прву предеону целину истраживања узета је Фрушка гора. У првој фази предвиђено је да се испита мо=гућност прикупљања, сређивања и издавања досадашњих резул=тата истраживања геолошких прилика и могућности јаче екс=плоатације рудног блага Фрушке горе. За израду синтезе по=служиле би уз допунска истраживања, докторске дисертације, дипломски и други радови и грађа, који се налазе на Катед=ри за геологију Природно-математичког факултета у Београ=ду. Посао је поверен др Кости Петковићу, редовном професо=ру тога Факултета. Договори о овом подухвату су у току.

2) Индивидуална проучавања.- Др Милош Зеремски је у прошлој години наставио раније (1965) започета вишегодишња геоморфолошка истраживања јужног Баната; испитивао је лес=ни под и југозападни део јужне банатске лесне заравни из=међу Тамиша и Дунава. Др Јован Туцаков је проучавао арома=тично и лековито биље на Банатском песку и на Вршачком брегу. Прикупио је хербарске примерке, описао станишта и налазишта и узео узорке биља значајног за индустрију леко=ва, хигијенских и других производа, а пре свега за произ=водњу етарских уља.

3) И з д а њ а

а) Зборник за природне науке.- Новоизабрано уредништво овог Зборника одржало је у протеклој години две седнице (29. I и 21. XII), на којима је решавано о начину рада и одлучивано о физиономији друге свеске за 1966. годину (бр.31) и прве свеске за 1967. годину (бр.32).

Свеска бр. 30 за 1966. годину (коју је закључило раније уредништво) предата је у штампу новембра 1965.,а изашла је фебруара 1966., са 18,5 аут. табака. Свеска бр. 31 предата је у штампу 25. августа 1966. а до краја године није изашла.

У протеклој години примљено је 28 рукописа од којих је осам враћено ауторима а један је откупило Рукописно одељење. Рукописе је доставило 17 аутора: 8 географа и 9 биолога. Од ових сарадника 9 је из Новог Сада, 3 из Београда, 2 из Загреба и по један из Скопља, Ниша, и Беле Цркве.

б) Остала издања.- У посебној књизи у протеклој години изашао је из штампе рад др Меланије Обрадовић. " Биљногеографска анализа флоре Фрушке горе", (28 аут. табака) који је аутор одбранио као докторску дисертацију. Истраживања за овај рад помогло је и раније Научно одељење.

У 1966. години ниједан од прихваћених 11 рукописа није могао бити дат у штампу. Због тога су неки аутори повукли рукописе (др Владимир Аксин), а неки су их скратили ради објављивања у Зборнику (др Радојка Протић, др Зоран Стојановић, др Љубица Спевак, др Власта Пујин, др Јелена Ђуркић). Није још решено питање следећих радова: др Надежда Бабић,"Мочварна и ливадска вегетација Ковилског рита"(10,00 аут. табака); др Павле Катић, "Микроклиматске прилике у усеву озиме пшенице при различитим условима гајења" (15,00 аут. табака); др Александар Кукин, "Геолошки услови појаве артерских вода у Бачкој и њихове физичке и хемијске особине" (22 аут. табака); др Михаљ Микеш, "Еколошка проучавања на мишу хумкашу у Војводини" (9 аут. табака);др инж.Јован Мутибарић, "Замена дрвета чамовине са дрветом неких врста то=

пола и врбе у производњи кућног намештаја" (18,00 аут.та=
бака).

Рукописно одељење

Одбор Рукописног одељења одржао је у прошлој години две седнице (17.II и 12.XII), на којима је, поред текућих послова, разматрао план рада, нацрт правилника о раду оде=љења, и пословника читаонице, решавао о откупу грађе и да=вао предлоге за унапређивање појединих делатности.

1) Употпуњавање фондова.- У протеклој години збир=ке Рукописног одељења употпуњене су великим бројем архива=лија откупом, завештањем и поклонима.

У општем делу извештаја већ су изнети подаци о отку=пу богатих и драгоцених збирки др Јована Милекића из Субо=тице (стр. 31). Овде треба додати да је од откупљених ар=хивалија Рукописно одељење задржало 107 списа а остатак архивалија, које по своме карактеру не спадају у оквире збирки које развија Одељење, уступљен је Историјском архи=ву АПВ у Сремским Карловцима. Осим тога, нарочито је зна=чајан откуп 1022 архивалије из оставине пок. Милорада Д. Милутиновића из Београда, које су везане за лични, службени и књижевни живот и стваралаштво Симе Милутиновића Сарајли=је, Марије Милутиновић-Пунктаторке и Драгише Милутиновића са драгоценим подацима о већем броју других истакнутих књи=жевника и научника. Поред тога откупљено је и више ману=скрипата, писама, фотографија, докумената, смртовница, но=винских исечака и других архивалија од приватних лица из Новог Сада, Ср. Карловаца, Суботице, Београда, Титограда, Сентандреје, као и посредством Антикварнице Матице српске.

На страни 70 извештаја речено је о наслеђу богате оставине пок. Милана Јовановића-Стојимировића из Београда.

Са особитим задовољством и захвалношћу истичемо да су збирке Рукописног одељења и у протеклој години упот=

пуњене знатним бројем драгоцених поклона у разним архива=
лијама, које су даровали: Лука Иванишевић, пензионер из
Београда, др Радивој Миладиновић, адвокат из Суботице,Спа=
соје Јашов Љумовић, пензионер из Темерина, инг Дака Попо=
вић, пензионер из Новог Сада, др Добривој Николић, пензи=
онер из Панчева, Милан Вујин, пензионер из Новог Сада, Жи=
војин Бошков, управник Рукописног одељења МС, Живко Марко=
вић, сарадник Музеја града Новог Сада, Милан Давидовић,по=
словођа Антикварнице Матице српске и др Јован Милекић,пен=
зионер из Суботице.

Због малог броја сталних стручних сарадника (свега два архивисте који обављају све послове) није било могуће обавити чак ни прву фазу архивистичке обраде целокупне при=новљене грађе (пребројавање, сортирање по врстама, ускла=диштење и тд).

2) Остали архивистички послови.- Током године у О=дељењу је инвентарисано 775 архивских предмета; обрађено је 6.771 писмо по личностима које се у њима помињу: за карто=теку по адресату прекуцано је 22.889 картона, а по адре=санту 1.622; упоређено 7.559 картона за картотеку по адре=сату. Цела картотека премештена је у нове картотечке орма=не. Читава службена архива Матице српске од 1826. до 1941. године груписана је по некадањим радним и управним телима (Књижевни одбор, Управни одбор) и ускладиштена у новој ам=балажи у депо, но њена архивистичка обрада (инвентарисање, израда архивског водича, каталога и сл) још се није могла ни отпочети; исти је случај и са архивом Летописа МС,збир=ком новинских исечака, фотографија и фотокопија и са гра=ђом Друштва за Српско народно позориште.

У прошлој години користило је архивску грађу укупно 115 научних и културних радника, од тога у 259 случајева 101 лице из наше земље (Новог Сада, Београда,Сарајева,Срем=ских Карловаца. Загреба и Зрењанина) и у 45 случајева 14 научних радника из иностранства (Чехословачке, Савезне Ре=публике Немачке, Аустрије, Канаде, Сједињених Америчких

Држава, Италије. Само за последњих неколико година објављен је по научним часописима и зборницима знатан број студија, расправа и чланака у којима су се аутори користили грађом Рукописног одељења. Овде наводимо само неке од посебно објављених књига: Р. Ћурић, "Српске више девојачке учитељске школе у Војводини" (1961); Б. Ковачек, "Јован Ђорђевић" (1964); И. Конев, "Бугарско-српски књижевни односи у 19. веку (на бугарском, Софија 1964); А.М. Огњановић, "Граничарске народне школе и њихови учитељи на територији Војводине 1774-1872" (1964); В. Илић, "Песнички језик Бранка Радичевића" (1964); А. Младеновић, "О народном језику Јована Рајића" (1964); Ж. Милисавац, "Матица српска" (1965); Ж. Младеновић, "Вук Караџић и Матица српска" (1965); "Грађа за историју Библиотеке Матице српске",I-III (1965-1966); Р. Макарић, "Сомборска учитељска школа у периоду делатности Николе Ђ. Вукићевића" (1965); С.Текелија, "Описаније живота" (у припреми А. Форишковића, 1966). За потребе установа или појединаца из земље и иностранства микрофилмовано је или снимљено 462 архивска предмета.Заинтересованим установама и појединцима из земље и иностранства слате су информације о појединим збиркама докумената.

Најзад, иако не редовни и строго архивистички, обављени су многи послови, уско везани за даљи развој Одељења. Израђени су: нацрт Правилника Рукописног одељења,нацрт Пословника читаонице, шема за инвентарисање и сигнирање збирке мапа и атласа, дате су критичке примедбе на тезе о концепцији израде регистра грађе која се припрема за штампу, а које је Одељењу упутио на мишљење Архив Српске Академије наука и уметности, приступило се формирању приручне библиотеке.

Ради упознавања организације и стручног рада сличних институција, у протеклој години управник Одељења Живојин Бошков посетио је (са екскурзијом библиотекара од 15.V до 1.VI 1966) одговарајуће установе у Совјетском савезу,у Кијеву, Москви и Љењинграду. Архивиста Добривој Најдински

боравио је у Будимпешти са тродневном стручном екскурзијом у организацији друштва архивиста АП Војводине 28. VI 1966. По њиховом повратку у Одељењу су разматрана стечена искуства и утисци.

3) Научно-истраживачка делатност.- Архивиста, проф. Трива Милитар наставио је обраду писама значајнијих старих писаца и израду коментара за та писма. У протеклој години обрадио је и коментарисао 751 писмо.

Др Марко Малетин наставио је рад на предметном садржају Летописа Матице српске 1925-1950, који привођи крају.

У протеклој години, после припремних послова у 1965. години, обезбеђена су почетна средства за израду рускосрпскохрватске библиографије, те се приступило раду.Према усвојеном плану у првој фази биће израђена библиографија за период 1918-1941. године, у другој фази од 1941 до наших дана, а у трећој фази ће се допунити ранија "Руско-српска библиографија" Александра Погодина од 1800. до 1925. године. Послом руководи Живојин Бошков и др Витомир Вулетић.До краја године израђен је библиографски попис листова и часописа за ексцерпирање са територије Хрватске, сачињена су детаљна упутства за ексцерпирање грађе и размотрена на саветовању са сарадницима, устројене су потребне евиденције. За почетак ексцерпирања грађе ангажовано је 6 сарадника, углавном асистената и студената завршне године на катедри за руски језик и књижевност Филозофског факултета у Новом Саду, који су до краја године предали 728 листића исписаних библиографских јединица.

Вељку Купрешанину, управнику Историјског архива града Београда, поверена је израда именског и предметног садржаја фототипског издања "Новина сербских" 1813-1822.

4) Издања.- Прошле године одлучено је да се одустане од припреманог штампања на ротапринту I дела " Садржаја Летописа Матице српске 1825-1950" који је израдио др Марко Малетин, те је ова обимна и значајна библиографија дата у

редовну штампу. Штампање још није завршено.

У протеклој години обезбеђена су средства за фото=типско издање Прве свеске "Летописа Матице српске" и за фототипско издање 1814. и 1815. годишта "Новина сербских". И поред извршених припрема овај посао није завршен јер фабрика хартије (Вевче) није испоручила специјалну, ребра=сту хартију за ова издања.

III

ЗАДУЖБИНЕ

Задужбине под Матичином управом нису номинално пре=трпеле никакве промене, јер је књиговодствена вредност и=мовине свих задужбина укупно остала иста: 293.578,80 нових динара (са национализованим некретнинама). Новчани део ове имовине у висини од 98.299,60 нових динара после спроведе=не привредне реформе у 1965. години није повећан за 23%, као што је предвиђао Закон о додатној камати на улоге на штедњу. Овај улог је још године 1963. укамаћен код Ново=садске банке као депозит орочен на пет година са каматом од 6%, а не као улог на штедњу, који у то време није могао носити тако повољну камату. Сада су предузети кораци да се по могућству пре истека петогодишњег уговора повиси камат=на стопа, јер је она за улоге на штедњу са дугорочном кла=узулом већ и 9%.

Из прихода задужбина са наменом помагања књижевности издвојена су средства у укупној висини од 1.000,00 нових динара и додата, као и ранијих година, буџетом обезбеђеним средствима за Змајеву награду Матице српске. Те задужбине су: Задужбина Катарине и Данчике Манојловић, Задужбина Бо=жане Латинчић, Задужбина Јована Трандафила, Задужбина Мари=је Трандафил, Задужбина Николе и Ракиле Кнежевић и Задуж=бина Алексе и Марије Дејановић.

Под управом Матице налази се 68 задужбина, од којих

неке, услед многобројних економских промена током деценија, имају имовину сведену на малу новчану вредност, па је и приход незнатан.

У поступку је предлог да се прибави одобрење за акумулирање прихода свих стипендијских задужбина без обзира на струку, како би се на тај начин добила средства за једну стипендију у износу приближном ономе који се данас даје стипендистима.

Задужбине које су имале некретнине, национализоване по Закону о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта из 1958. године, отпочеле су да у ратама примају исплату процењене вредности. Примљене своте додају се главници. То су зграде задужбине: Љубомира Лотића, улица Максима Горког 58, др Милоша Бокшана, Београдски кеј бр.5, Марије и Милоша Димитријевића, Грчкошколска 8, док су зграде задужбине Милоша Бугарског, трг хероја Светозара Марковића бр. 18 и 24 (иначе у сувласништву са Матицом) већ у целини исплаћене. Све ове зграде су у Новом Саду. За зграду Задужбине Веселина Лучића у Опатовцу, процењена на 440.000,- старих динара, досада није примљен никакав износ, иако је решењем Скупштине Општине Вуковар о национализацији зграде одређено да је овај износ доспео за исплату и да се има исплатити одједном. Предмет је већ пожуриван и држи се у даљој евиденцији МС бр. 01-186. За зграду Задужбине Марије Трандафил (садашњи Филозофски факултет) још није примљена такође никаква накнада.

Пољопривредна земљишта двеју задужбина дају се под закуп: Задужбине инж. Веселина Лучића у Опатовцу, 4. к.ј. 1589 кв. хв. Општој пољопривредној задрузи у Ловасу, и Задужбине Драге Весић, рођ. Бауков, 2 к. ј. 600 кв.хв.- сада 1 х, 29 а, 11 кв. м.- Сави Боришеву, земљорадинику из Каћа, за 1966. годину, односно Ради Вујкову, земљорадинику из Каћа, за 1967. годину.

Задужбине су као и досада под надзором Задужбинског одсека Секретаријата за културу СРС.

Поклони и завештања

Матица српска је (20. I 1966) прихватила наслеђе пок. Даринке Глибоњски, кћери Ђорђа Глибоњског, професора, некадашњег члана Књижевног одбора МС и сарадника у "Књигама за народ". Оставина се састојала из градилишта (плаца) у Тивту и нешто новца. Нагодбом са сестрама покојнице, које су покренуле судски поступак ради поништаја тестамента, Матици је припало градилиште а тужиоцима покретнина.

У оставинском поступку после смрти Милана Јовановића -Стојимировића, бившег публицисте, Матица је прихватила (13. IV 1966) наслеђе свих рукописа, целокупне кореспонденције и збирке фотографија. Оставина је без претходног пописа (у пет затворених сандука) преузета од покојниковог брата Ивана Јовановића-Стојимировића, који је са великом предусретљивошћу и брижно сакупљао и издвајао све што је тестаментом намењено Матици.

Управни одбор Матице српске прихватио је (18.III 1966) понуду Удружења ликовних уметника у Новом Саду да Удружење, као поклон Матици организује и делимично сноси трошкове израде и поставе шест биста истакнутих функционера у прошлости Матице српске пред Матичином зградом, као и саопштење да ће аутор радова бити Радмила Граовац, вајар из Новог Сада. Одлучено је да се у случају реализације овога поклона израде бисте: Саве Текелије, Јована Хаџића-Светића, Теодора Павловића, Платона Атанацковића, Тихомира Остојића и Васе Стајића (или Јована Суботића).

На жалост, Управни одбор у протеклој години није могао да обезбеди потребна додатна средства у ту сврху.

Подаци о дародавцима и поклонима у рукописима и другој архивској грађи дати су у поглављу извештаја о раду Рукописног одељења.

Поводом годишњице смрти вишегодишњег члана Управног и Извршног одбора Матице српске др Будимира Дамјанова, удова Софија Дамјанов, за успомену на свога супруга, приложила је Матици 1.000,- нових динара за сврхе које Матица сама одреди.

Управни одбор и овим путем изражава захвалност свим дародавцима на учињеним поклонима.

\+

\+ +

На крају, Управни одбор Матице српске, поред извештаја о раду Матице, жели да упозна скупштину и са радом осталних установа Матице српске, Библиотеке, Галерије и Издавачког предузећа Матице српске, те у прилогу, као и увек до сада, даје и њихове посебне извештаје.

У Новом Саду, 30. маја 1967. године

Секретар
Живан Милисавац, с.р.

Председник
Радомир Радујков,с.р.

И З В Е Ш Т А Ј

Надзорног одбора Матице српске о раду у 1966. години

Прегледом зршеним тромесечно установио је НО Матице српске да је финансијско пословање Матице у 1966. години било правилно и у складу са законским прописима.

Књиговодствено стање крајем 1966. године слаже се са инвентарским списковима и изводом жиро рачуна код банке.

Књиговодствена вредност Матичине зграде повећана је у 1966. години са 457.619,66 н. динара колико је утрошено на адаптационе радове за Антикварницу са изложбеним салоном из средстава добивених у 1965. и 1966. години. Сем тога утрошено је 194.191,52 н. динара за намештај за изложбену салу са паноом, што је исказано као посебна позиција активе у завршном рачуну. Преостала свота од 16.677,23 н. динара од средстава добивених за адаптацију остаје за финансирање неких мањих радова у вези са адаптацијом.

Ревалоризацију основних средстава Матица српска није извршила, јер нису донесени законски прописи о ревалоризацији имовине друштвених организација.

Национализована имовина Матице српске сведена је књиговодствено на своте које Матица треба још да добије за ту имовину по решењима о национализацији.

Део основних средстава Матица српска дала је на употребу Антикварници са изложбечим салоном, с тим да ће се питање одштете за коришћење основних средстава уредити уговором са Издавачким предузећем МС, односно са његовим погоном Антикварницом.

Предрачуном за 1966. годину обухватила је Матица српска потребна финансијска средства за своја редовна издања

- Летопис и зборнике - само за период јануар - јуни 1966., а за период јули - децембар 1966. добила је финансијска средства из Покрајинског фонда за издавачку делатност која су вођена као средства из других извора, а не из покрајинског буџета и обухваћена су у посебном рачуну прихода и расхода Матице српске у 1966. години. Добивањем тих средстава омогућено је Матици српској да у 1966. не обустави редовне своје едиције у другом полугодишту.

На жиро рачуну Матице српске налазило се преко године редовно око 500.000.- нових динара. Крајем године пристизале су на жиро рачун Матице разне дознаке, које из техничких разлога у тој години нису могле бити употребљене у наменске сврхе, тако да жиро рачун 31. XII 1966. показује стање од 706.607,05 н. динара.

Банка није признала Матици српској право на додатну камату по улогу у 1965. години, јер се по прописима додатна камата одобрава само на улоге по уложним књижицама, а Матичин улог води се код Банке као депозит.

По позицијама материјалних расхода предвиђених буџетом за 1966. годину извршено је интерно вирманисање.Остаци по појединим позицијама употребљени су као уштеда у смислу Правилника донесеног у 1966. години.Стога су утрошене свте по позицијама материјалних расхода по стању од 31. XII 1966. посве једнаке са планираним.

За планирани приход у 1966. години од рада ротапринта у висини од 5.000.- н. динара књиговодствено је задужена на ту делатност. У 1966. ротапринт је радио краће време. Како је набавком једне машине за 32.270.- н. динара оспособљен ротапринт за већи рад, очекује се да ће ротапринт у 1967. години чим обезбеди потребни материјал приступити изради дела која су за њега резервисана.

Издавачко предузеће Матице српске и сви његови погони - књижаре, папирнице и Антикварница - пословали су успешно у 1966. години. Иако бројно стање књига на стоваришту Издавачког предузећа МС крајем 1966. показује мало

смањење у односу на стање крајем 1965., вредност књига на стоваришту је у 1966. знатно повећана, јер су књиге просечно скупље. Пораст вредности књига на стоваришту отежава финансијско пословање том солидном Предузећу, пошто се до краткорочних кредита код банке све теже долази.

Стање задужбина поверених на управљање Матици српској у 1966. показује незнатне промене. Камата на улог Матице српске на којем се налазе ликвидна задужбинска средства, стављена је на привремени рачун док се не добије писмено решење од Задужбинског одсека да се камата по задужбинама које су временом пале на незнатне износе, здруже и употребе према предлогу поднесеном Задужбинском одсеку.

Вредност залиха Матичиних нових издања -претежно зборници - предатих Издавачког предузећу Матице српске ради продаје, износи крајем 1966. године 702.178,10 н.динара, а крајем 1965. вредност залиха је била 561.209,10 н. динара. У току 1966. од тих едиција продато је преко Издавачког предузећа МС веома мало, свега у вредности од 19,245,40 н. динара. Ове залихе у завршном рачуну Матице српске показане су као ванбилансна позиција.

Надзорни одбор је размотрио предлог буџета Матице српске за 1967. годину и сматра да планирани расходи од укупно 2,471.619. н. динара обухватају у минималној висини своте неопходне за покриће материјалних расхода и личних доходака за редовне делатности као и за већ раније започете и за новопланиране послове Матице српске. Уколико се не би остварила примања из буџетских и фондовских средстава Покрајине, Републике и Федерације у планираној висини, дошло би у питање пре свега извршење планираних нових послова, затим до застоја већ започетих послова, па чак и до могућности неизвршења основних делатности Матице.

Умољава се Скупштина Матице српске да одштампане у годишњем извештају Матице српске завршне рачуне за 1966., како Матице српске тако и задужбина поверених њеном управљању, као и предлог буџета за 1967. годину прими, те да

Управном и Надзорном одбору додели разрешицу за рад у 1966. години.

Секретар
Милорад Радујков,с.р.

Председник
Милан Вујин,с.р.

Чланови
Спасоје Чобански,с.р.
Др Стеван Мезеи, с.р.
Никола Јаковљевић,с.р.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ У 1966.ГОДИНИ

На основу досадашње праксе и потреба наше средине, пре свега, културних, просветних и научних радника да прате савремену делатност Библиотеке МС, извештај о раду у 1966.години, сачињава: извештај о раду појединих одеље-ња и одсека и извештај о раду Стручног већа, док се из-вештаји Управног одбора и Савета Библиотеке, овде, неће објављивати. И овако скраћен извештај ће, надамо се, за-довољити интересоваље јавности о раду наше најстарије на-учне библиотеке у години у којој је добила велико и за-служено признање - Вукову награду, према одлуци Културно просветне заједнице Србије, која је донета 21.XII 1966. године и која гласи: "Библиотека Матице српске у Новом Саду која има значај и делокруг покрајинске матичне биб-лиотеке Војводине, већ 14 деценија стоји као високо орга-низована и богато стваралачка културна установа у којој присуство и делатност најбољих културних снага Новог Са-да, Војводине и Србије увећавају садржај Библиотеке, фон-дова, збирки, издања, студија и низа просветних и култур-них кретања. По обиму и садржају Библиотека је и жариште и школа библиотекарства у Војводини, а по драгоцености фондова од преко 350.000 књига и рекордног броја наслова савремених периодика, једна је од највећих националних културних установа. Издавачка делатност Библиотеке такође је тематски, културно и научно на високом нивоу, а матич-на библиотекарска улога осећа се у целој Покрајини.

Истовремено је Библиотека и музеј књиге штампане и објављене на подручју Војводине. Информативни радијус

Библиотеке, заснован на модерним средствима непрестано је растао, ширио се и богатио, а контакт са бројним културним установама обезбеђује изузетно разноврсну размену и пулсацију културних и књижевних организама".

I. Набавка књига, периодичних публикација и осталог библиотечког материјала ни 1966.године није одговарала програмском предвиђању и стварним потребама, али је, и бројем и квалитетом, остала, углавном, у границама које су успостављене последњих година. Програмом рада Библиотеке МС тражено је 22,000.000 динара за књиге, а финансијским планом било је могуће обезбедити једва 10,000.000 динара, што је, сасвим разумљиво, морало имати негативних последица.

1) Током године купљено је, за први примерак и музејски фонд, укупно, 3.951 књига, за 7,336.580 динара.

2) Поред тога, за потребе размене, утрошено је 1,735.180 динара, за куповину 864 књиге и претплату на 23 часописа.

3) За претплату на часописе и новине утрошено је 3,815.065 динара.

4) И за набавку тзв. осталог библиотечког материјала (мапе, ноте, грамофонске плоче, плакати, микроснимци и сл.) 566.430 динара.

5) Према томе, издато је за набавку књига, периодике и другог библиотечког материјала укупно 13,453.255 динара или 3,453.255 динара више него што је било планирано. Како је то било могуће? Библиотека МС, једноставно, није могла веровати да ће и 1966.године добити иста средства за набавку књига, као што их је добила пре пет, шест и седам година, те се, одмах по расподели средстава за редовну делатност, коју је Покрајински фонд за унапређење културне делатности усвојио 30.III 1966.године, обратила Покрајинском секретаријату за културу, Извршном већу и Покрајинском фонду за унапређење културних делатности -

са захтевом да јој се, накнадно, одобри најмање још 10,000.000 за набавку књига, како би могла наставити формирање књижних фондова према потребама научног рада у Новом Саду, пре свега. Иако се на одговор чекало дуго, све до 28.XII 1966.године, ипак су постојали, очигледно, разумевање и подршка, па се могла премашити предвиђена сума у финансијском плану. Разуме се, није се знало колико ће се средстава добити, те се куповало по једном посебном критерију само оно што је било најнеопходније, што се није могло мимоићи.

Све до последњих дана године, Библиотека није, услед тога, наручивала стране књиге. Примала је раније поруџбине, из 1965.године и 1964.године, али издања из 1966. године није могла поручивати! Морала је, напротив, отказивати поруџбине из ранијих година, пошто је, после девалвације динара у 1965.години, страна књига поскупела до 80%. Општом ревизијом дезидерата и поруџбеница која је извршена, Библиотека се морала одрећи куповине око 1.700 страних књига, у вредности око 10,000.000 динара, што је било могуће учинити захваљујући доброј вољи "Југословенске књиге" и "Просвете", преко којих Библиотека, углавном, купује страну књигу.

У очекивању накнадних средстава набавно одељење је пратило, и даље, националне библиографије разних земаља, припремало нове дезидерате из продукције 1966.године.

Када је Покрајински фонд за унапређење културних делатности 28.XII 1966.године, одобрио Библиотеци још 8,000.000 динара за куповину књига, могло се поручити, одмах, око 800 страних књига, у вредности 4,500.000 динара, пошто је већ, од те накнадно одобрене суме, било утрошено, као што смо видели, 3,453.255 динара.

Тако ће се, ипак, за књиге набављене 1966. године, утрошити, укупно, 18,000.000 динара.

Због свега тога, током године, било је несигурности, ванредних послова, често узалудних доказивања, и се-

би и другима, тражења и сређивања документације за одбрану једне одавно већ афирмисане набавне политике, што је, посебно, погодило сараднике набавног одељења. Но, треба се надати, да је аргументација Библиотеке, која стоји, данас, иза сталног настојања да физиономија њених књижних фондова буде одређена потребама научног рада и културног живота у Новом Саду, а која се морала поново сређивати и износити пред јавност, користила и Библиотеци и друштвеној заједници, која је, пре свега, заинтересована за овакву библиотеку каква је постала Библиотека МС.

Набавна политика Библиотека МС. не може се мењати из године у годину. Она је таква како је постављена ранијих деценија и како је допуњена и дефинисана наших дана, - израз културних и научних потреба да у својој средини имамо и развијамо једну општу научну библиотеку југословенског значаја.

б) Интересовање за југословенску књигу остало је основни задатак набавке. Мање се куповала савремена издања, пошто Библиотека добија обавезни југословенски примерак, али је зато оријентација на антикварну књигу, ради комплетирања, била изразитија. Током године купљено је 428 нових југословенских књига, углавном, за приручну збирку и музејски фонд и 2.674 књига старијих издања. Укупно 3.102 југословенске књге, за 2,580.684 динара.

У односу на раније године ово је извесно повећање набавке антикварне књиге, које је могло уследити после отварања Антикварнице Издавачког предузећа МС. Сигурно је Библиотека преко Антикварнице дошла до новог извора старих књига. Али, остаје чињеница да у првој години, сарадња између Библиотеке и Антикварнице није добила онај карактер који се желео нити онај ефект који се очекивао, а који се, кад је у питању Библиотека МС, морају обезбедити.

7) О страној књизи већ је било речи. Овде се треба задржати на још неким подацима.

Купљено је 495 страних нових књига и 354 антикварне стране књиге. Укупно 849 страних књига за 4,755.896 динара.

Одмах треба додати да Библиотека, већ коју годину стране књиге набавља и путем размене библиотечког материјала са другим библиотекама у иностранству. Тако је, овим путем, набављено још 1.927 страних књига, у вредности од 4,687.879 динара, па је, као што се види, укупно набављено 2.821 страна књига, чија је (номинална) вредност 9,443.775 динара.

Узимајући у обзир и овај податак, може се констатовати да је набавка стране књиге остала, углавном, у досадашњим оквирима.

8) После књига Библиотека је добар део средстава уложила на претплату страних часописа. За 312 страних (294 часописа и 18 листова) и 48 југословенских периодичних публикација издато је 3,408.445 динара, док је за куповину антикварне периодике (248 наслова са 5.675 бројева) утрошено 406.620 динара. Не говорећи, овде, о страним часописима који се добијају путем размене, за куповину периодичних публикација, утрошено је укупно 3,815.065 динара. Претплата на стране часописе и листове остала је у обиму из ранијих година, једино што се цена повећала, с обзиром на промену вредности динара и стално поскупљење штампе како код нас тако и у свету.

9) Фонд посебних збирки такође је приновљен и куповином, иако се ова група библиотечког материјала формира претежно преко обавезног примерка штампаних ствари који Библиотека прима. У току прошле године купљено је, које нота (423) и грамофонских плоча (70), које мапа (48) и атласа (3), које плаката (14) и др. пропагандног и документационог материјала, за 513.630 динара, што није довољно. Како је овај фонд тек недавно формиран, природно би било да се, једно време бар, за његово комплетирање чини далеко више. Но, полазећи од финансијских могућности

Библиотеке, остварио се минимум програма и у овој области.

10) Размена књига, часописа, микроснимака и другог библиотечког материјала, која је одавно већ прерасла у посебан вид културне и научне активности Библиотеке МС, добила је нове димензије у прошлој години. Није битно проширен круг библиотека са којима се сарађује. Али је повећан обим и побољшан квалитет размене. Односи са 98 установа у земљи и 180 установа у 34 иностране земље, добили су у стабилности, постали су интензивнији, још одређенији, и кад су били у питању наши захтеви и кад се радило о дезидератима друге стране.

Установљена је нова размена са 6 нових институција:

1. National Agricultural Library - Washington,
2. "Советское славяноведение", ред.журнала - Москва,
3. Földrajzi tanszékek könyvtára - Budapest,
4. Janus Pannonius múzeum - Pécs,
5. Památník národního písemnictví - Praha 1
6. Universitäts - und Landesbibliothek Sachen - Anhalt - Halle.

Чува се сарадња са југословенским установама, у циљу размене, иако је Библиотека добила обавезни југословенски примерак, те није више битно заинтересована да, и овим путем, дође до публикација које иначе прима бесплатно. Чини се то стога што је та сарадња постала традиционална, што, најчешће, траје већ деценијама и што публикације које се добијају у размену за књиге и часописе које шаље Библиотека, могу, и даље, корисно служити, било да улазе у музејски фонд или у фонд дупликата, било што, понекад, служе за размену са другим библиотекама у иностранству. То је, уверени смо, било једино решење које је одговарало дугорочним интересима Библиотеке МС, њеним дугогодишњим културним везама са југословенским установама и организацијама.

Путем размене примљено је 1.812 књига у вредности, од 4,687.879 динара и 2.946 периодичних публикација (у-

с

главном часописа), у вредности 2,388.541 динар. Или, у-купно, 4.758 библиографских јединица, у вредности од 7,076.420 динара.

За тај број књига и часописа Библиотека МС послала 1.066 књига, у вредности 1,659.372 динара и 3.030 периодичних публикација, у вредности 1,677.740 динара. Или у-купно 4.096 које књига које часописа, у вредности од 3,337.112 динара. Поред тога, послато је и 7.158 микрофилмских снимака, чија је вредност 715.640 динара. Тако да вредност послатог библиотечког материјала износи, у-купно 4,052.752 динара.

На овај начин, путем размене, Библиотека прима 314 страних часописа и 4 страна листа, дакле, 50% стране периодике набавља се путем размене. То је резултат који може задовољити, јер он није у величини бројке колико у самом неговању културних веза са бројним институцијама у иностранству, које су, у ствари, отворена врата за продор југословенске књиге у свет и такав сервис за удовољавање потреба културних и научних радника за страним периодичним публикацијама који се не да надоместити, пошто се, често, на други начин, те публикације не би ни могле обезбедити у континуитету.

Сарадња која постоји са Националном библиотеком Мађарске сигурно је пример сарадње двеју страних библиотека, што истичемо са посебним задовољством. Исту такву сарадњу Библиотека негује са Националном библиотеком Словачке, у Мартину, са Универзитетском библиотеком у Братислави и са Словенском библиотеком у Прагу. Све је значајнија размена и са Националном библиотеком у Букурешту, а створени су и прави предуслови за ширу сарадњу са Љењиновом библиотеком у Москви, са библиотеком Украјинске академије наука у Кијеву и са Библиотеком Осолинеума Пољске академије наука. Постојећа сарадња са другим националним библиотекама и посебно са универзитетским библиотекама на Западу, нарочито тамо где је развијен интерес за слави-

стику, није ништа мање значајна и вероватно је да ће се и даље проширивати на обострано задовољство. На пример таква је сарадња са Националном централном библиотеком у Лондону, са Аустријском националном библиотеком у Бечу, са Универзитетском библиотеком у Упсали и са Градском библиотеком у Њујорку.

У размени посебно место, са наше стране, имају публикације Матице српске: Летопис, разни зборници, као и посебна издања. И протле године је Матица српска поклањала Библиотеци сва своја издања у циљу размене. Укупно је Библиотека примила на дар 1.500 свезака пет серија Зборника МС, 100 комплета Летописа и 150 књига посебних издања Матице српске. Укупна вредност овог поклоњеног фонда износила је 2,402.500 динара. То је сталан вид помоћи МС својој Библиотеци и Библиотеке свом оснивачу, јер преко својих веза Библиотека доставља издања Матице српске у разне земље и многе установе, где би иначе теже стизала.

На овом месту Библиотека се посебно захваљује Матици српској на овом дару, који помаже и јача њену улогу у одржавању и неговању размене библиотечког материјала са бројним установама и организацијама у земљи и иностранству.

11) Не рачунајући размену и поклоне, само куповином нових и антикварних књига музејски фонд (други примерах) се повећао за 1.438 књига, што заслужује сваку пажњу. Ако се комплетирање српске књиге настави оваквим темпом, сигурно је да ће се, за наредних десет година, завршити један изванредно значајан посао, који ће доликовати Матици српској и Библиотеци МС, замислима и хтењима Саве Текелије, Јована Суботића, Јована Ђорђевића, Јована Радонића, Тихомира Остојића и других великих људи који су, кроз деценије давали печат Матици српској, Библиотеци Матице српске, и још више, српској култури, не само у крајевима преко Саве и Дунава. Музеј српске књиге XVIII и XIX века, изгледа, постаје реалност, већ сада, са којом можемо и

смемо рачунати.

12) На жалост, ове године Библиотека није добила посебна средства за откуп приватних библиотека или збирки у приватном власништву. Још увек у Војводини има старе, антикварне књиге. Још увек су многи наши људи пуни поверења према Библиотеци Матице српске. Још увек се може нешто озбиљније учинити да многе драгоцене књиге, рукописне и штампане, дођу у полице Библиотеке МС и тако постану опште благо - за културне и научне раднике у Југославији. Али, и време и извори о којима је овде реч, ограничени су. Стога треба журити, не сме се губити у будуће ни једна година. Јер неким нама непознатим каналима та књига нестаје, губи се, па ће и нестати и загубити се, из Војводине, свакако, а тиме и из Библиотеке МС.

13) Једна друга, позитивна традиција, ипак се наставља, продужава, сведочећи да би, и данас, могла добити, приближно, бар, онај значај који је некад имала. Реч је о поклонима Библиотеци. Током године примљено је на дар, укупно 2.498 књига, које су инвентарисане за први примерак (443), за музејски фонд (556), за посебне збирке (201), и за фонд дупликата (896), не рачунајући поклон Матице српске, о којем је било речи, као ни похлоњене периодичне публикације о којима ће се говорити на другом месту.

Библиотека Матице српске, користи и ову прилику, да се топло захвали свим дародавцима, уверевајући их да се њихов гест поштује у Библиотеци и надајући се да ће њихов пример следити и други.

II. На основу дневне евиденције пријема може се констатовати да је Библиотека, прошле године, набавила 17.638 књига, укупно. Пошто је 1.061 књига била дупликат (настао, углавном, поклонима), то је за I и II примерак инвентарисано укупно 16.577 књига. Од тога:

1. купљено је 4.021 књига

2. добијено је обавезним примерком 8.501 књига
3. примљено је разменом 1.927 "
4. поклоњено је 1.325 "
5. и преузето из фонда дупликата 803 "

После овог повећања књижни фонд Библиотеке МС, који сачињавају: први и други (музејски) примерак, износи, на дан 31.XII 1966.године, 367.844 књиге, укупно.

У фонд дупликата евидентирано је 1.061 књиге из 1966. и 204 књиге преостале из 1965.године, тако да цео фонд дупликата броји (приближно) 45.000 књига.

III. Обрада књиге у Библиотеци, познато је, обавља се у три организационе јединице: у одсеку именског каталога; у одсеку предметног и децималног каталога и у централном каталогу Војводине.

1) Према извештају одсека именског каталога види се да је каталогизирано за именску (азбучну и абецедну) картотеку 13.223 књиге (књиге које припадају музејском фонду обрађују се у одељењу другог - музејског - примерка). Обрађено је 9.763 југословенске и 3.460 књига на страним језицима, док је рекаталогизирано 577 књига.

Поред тога, у одсеку је исписано 4.783 каталошка листића за Каталог књига набављених у Библиотеци МС, који се, већ неку годину, умножава и у свескама доставља библиотекама и другим културним и научним установама.

2) Одсек предметног и децималног каталога примио је у обраду 16.390 књига. Обрађено је, по предмету и децималној класификацији, 10.721 нова и 4.220 књига из постојећег фонда (ретроспективно). Ван обраде остало је (према правилима) 1.449 књига. Исписано је 25.363 одреднице: 10.453 предметне и 14.910 децималних. Обрађене су и књиге из колекција, које су морале бити пресигниране (4.066). Такође су припремљене две свеске Каталога нових књига у Библиотеци МС.

Најзад је картотека предметног каталога предата на

употребу читаоцима у јавном каталогу, док је картотека децималног каталога стављена на располагање служби информације.

3) У раду централног каталога није се догодило ништа ново. Законским прописи о централном каталогу Србије још нису донети. Стога је експериментални период морао бити продужен, јер се на добровољној основи, на жалост, нису могле окупити све оне библиотеке које би морале бити чланице - сарадинце централног каталога Војводине. И даље је сарађивао један ужи круг научних библиотека у Новом Саду. Док већи број библиотека у саставу и јавних библиотека (матичних), и поред изражене сагласности, није слао каталошке листиће Библиотеци МС за потребе централног каталога.

IV. Ни прошле године Библиотека није набавила посебно значајне старе или ретке књиге које би требало истаћи. Тешко је наћи на тржишту оно што Библиотека нема. За комплетирање њених фондова морају се чинити, отуда, организовани напори, јер редовна понуда, било директна или преко антикварнице, односи се на новија издања, у најбољем случају она између два рата или са почетка овог века.

Ипак је набављено 17 рукописних књига: 11 српских, 2 немачке, 1 латинска и 3 мађарске. Најстарији рукописи су из XVIII века. Тако, на крају 1966.године, Библиотека има, укупно 331 рукописну књигу. Од тога 263 српске, 23 латинске, 14 немачких, 12 мађарских, 10 руских, 3 грчке,2 румунске, 2 арапске и 1 француска.

План микрофилмовања ретког материјала углавном се остварио, нарочито програм снимања српске књиге и периодичних публикација у Епархијској библиотеци у Сентандреји и Националној библиотеци Сечењи у Будимпешти. Исто тако остварује се програм филмовања наших раритета, ради њихове заштите и на овај начин.

Фонду србуља није додата ниједна нова стара штампана српска књига, тако да Библиотека и даље има, укупно 125 штампаних србуља.

На заштити србуљске књиге ради се планско. У конзерваторској радионици, поред осталог, рестаурисано је свих 6 Псалтира Бартолда Гинамија (1638), те се према њима примерцима може дати поуздана реконструкција све посједње српске штампане књиге, србуље.

Збирка стране књиге, која је издата до 1700.године, попуњена је са 69 књига, те сада овај фонд има укупно 505 страних књига, посебно заштићених.

Збирка новије српске књиге (до 1867) повећана је за 8 књига; збирка новије хрватске књиге (до 1847) за три књиге; откупљено је, поред тога, 39 књига са белешкама, 152 књиге малог тиража, 17 књига за музејски примерак.

Одељење старе и ретке књиге, са сарадницима других одељења, учинило је много за рестаурацију библиотеке Српске велике гимназије у Сремским Карловцима, као и за отварање изложбе ретких књига те библиотеке, поводом прославе 175-годишњице прве наше гимназије. Кад се заврше радови на конзервирању и рестаурисању те библиотеке, биће то, свакако, најзначајнији допринос Библиотеке МС заштити старе и старије књиге код нас, још више, очувању позитивних културних традиција у српском народу.

V. За други (музејски) примерак набављено је, 1966. године, укупно 3.127 књига, највише до сада. Од тога, 2.284 српска, 435 мађарских, 134 словачке, 65 румунских књига, затим русинских, немачких итд.

На крају децембра музејски фонд је бројао, укупно 15.432 књиге.

Још увек није обезбеђен посебан обавезни примерак са територије АП Војводине, који би, у целини, улазио у музејски фонд и то је озбиљан минус, јер се куповином, једноставно, не може набавити све оно што треба и мора да

сачињава други (музејски) примерак Библиотеке МС. Стога се, и данас, стварају празнине у овом фонду, што је једва схватљиво.

VI. Може се одмах рећи да је 1966. године одељење периодике постигло ванредно добре резултате.

1) Примљено је савремених, које југословенских које страних часописа и листова, укупно 3.655 наслова, са 60.488 бројева.

2) Југословенски савремени часописи

Набављено је:

а) претплатом	33	наслова часописа,	са	511	бројева
б) разменом	153	"	"	"	394	"
в) обавезним примерком	1784	"	"	"	12165	"
г) и поклонима	83	"	"	"	780	"
Укупно	2053	наслова часописа	са	13850	бројева

3) Југословенске савремене новине.

Набављено је:

а) претплатом	15	наслова новина,	са	1299	бројева
б) разменом	2	"	"	"	76	"
в) обавезним примерком	859	"	"	"	33970	"
г) и поклонима	37	"	"	"	2012	"
Укупно	913	наслова новина,	са	37357	бројева

4) Страни савремени часописи

Набављено је:

а) претплатом	297	наслова часописа,	са	3064	броја
б) разменом	314	"	"	"	1739	бројева
в) поклонима	34	"	"	"	121	бројем
Укупно	645	наслова часописа,	са	4924	броја

5) Страни савремени листови

Набављено је:

а) претплатом	21	наслов новина,	са	1919	бројева
б) разменом	4	наслова новина,	"	512	"
в) поклонима	19	"	"	"	1926	"
Укупно	44	наслова новина,	са	4357	бројева

6) Стари (антикварни) часописи и новине

Набављено је:

а) путем откупа 248 наслова, 679 годишта, 5675 бројева и часописа и листова

б) путем размене 26 " 38 " 141 "

в) путем поклона 93 " 217 " 11619 "

Укупно 367 наслова, 934 годишта, 17435 бројева и часописа и новина

Већи број старих часописа и новина добијен је из библиотеке Јована Милекића, коју је откупио и поклонио Библиотеци Покрајински фонд за унапређење културних делатности.

7) Овогодишњом приновом Библиотека је добила 1.513 нових библиографских јединица периодике. Од тога 1.325 наслова југословенских часописа и листова, 117 наслова стране периодике и 71 наслов за музејски фонд.

Укупан број наслова периодичних публикација у Библиотеци МС, 31.XII 1966.године, износи 11.358 са 55.236 годишта.

VII. У одељењу посебних збирки завршен је експериментални период. Извршена је ревизија постојећег фонда: усвојени су модалитети пријема и обраде за толике врсте библиотечког материјала, који, у својој разноврсности, и чини основно обележје ове збирке. Полазећи од искустава великих научних библиотека у свету и код нас, обезбеђени су, у ствари, основни предуслови за стручно неговање и овог библиотечког материјала у Библиотеци МС.

Током године набављено је: 530 нота; 190 грамофонских плоча; 9 атласа; 147 географских карата, 471 разгледница; 241 сликовница за децу; 11 албума (репродукције и колекције); 146 портрета; 2995 плаката; 208 сепарата; 315 стрипова; 1.152 каталога итд. итд.

Овај фонд бројао је, крајем 1966.године, 57.754 би-

библиографске јединице.

VIII. У првој години рада библиографско одељење учинило је оно што је, за почетак, било најважније: усвојило је дугорочан програм рада и програм сарадње са Рукописним одељењем Матице српске, које, такође, припрема разна библиографије.

Поред програма рада усвојена су и правила, нормативи за библиографску обраду, заправо, садржина библиографског описивања у разним случајевима. Такође су утврђени редослед и обим техничких података и друге појединости, које ће, у доследној примени, омогућавати јединствене при приласке библиографској обради у Библиотеци МС.

Током године рађено је на пописивању и опису библиографских јединица за Библиографију издања Матице српске (1950-1965); на истраживању, пописивању и опису допуна за прву књигу (1826-1949), као и на описивању издања Матице српске у 1966, које ће послужити као грађа за III књигу ове библиографије. Као што се види, у одељењу се радило, углавном, на истраживању, прикупљању и обради грађе за Библиографију издања Матице српске. Обрађено је 840 библиографских јединица; израђено 852 контролна листића, као и 1.924 листића за регистар итд. итд.

Организована је картотека за обрађене јединице, која је сложена хронолошки и азбучно: извршено је груписање контролних листића о збиркама и групама, што се показало корисним код проверавања; редовно су издвајана дела са посветом - за фонд раритета; разрешавана су изворна имена страних имена за регистар; указивано је на празнине у књижном фонду и исписивани дезидерати; редовно се прегледа обавезни примерак ради евидентирања библиографија итд.

Поред тога, настављен је рад на прикупљању грађе за Библиографију написа о Библиотеци МС; израђена је Библиографија књига и часописа из области библиотекарства, које поседује Библиотека МС; редовно се води Библиографија

библиотекарства Војводине; започео је опис српских књига библиотеке Саве Текелије; наставља се библиографија дела Иве Андрића, према обећању које је дато приликом изложбе његових дела у Библиотеци МС 1962.године (прикупљени су подаци за 1.457 библиографских јединица); завршена је библиографија радова др Димитрија Кириловића и др.

IX. У одељењу јавног каталога, читаоница и магазина формирана је, прошле године, служба информације, тако да ова организациона јединица концентрише, углавном, сва библиотечка места на којима се свакодневно сусрећу библиотека и читалац. Та чињеница даје значај овом одељењу и одређује посебан степен одговорности његових сарадника, јер већина читалаца наших и не познаје рад Библиотеке МС у целини, него само преко јавних служби о којима је овде реч, те о њима, по својим утисцима о раду ових служби, оцењује и рад Библиотеке МС.Стога су,преко године,и чињени стални напори да се разне услуге одељења подигну на један виши ниво, иако се у томе није могло много учинити, због слабе опремљености и јавног каталога и читаоница. Ипак, резултати, и у приликама какве су постојале, нису изостали.

Број уписаних чланова Библиотеке, који су редовно користили њене услуге, остао је, према 1965.години, непромењен и износио је 3.104. Од тога је као и досад, био највећи број студената - 2.224. Затим, долазе: ученици - 461, радници - 236, професори и наставници - 183. И само 7 установа. Постоји више разлога зашто је тако мало установа уписано у чланство Библиотеке. Није тренутак да се о томе говори опширније. Али је сигурно да је потребно отклањати разне неспоразуме, како би се установе и организације у Новом Саду шире и више користиле књижним фондовима Библиотеке МС. Колико ти неспоразуми долазе од стране Библиотеке, а колико са друге стране, о томе и треба јавно говорити и договарати се, што ће остати као део

програма рада Библиотеке у 1967.години.

Разуме се, важније је колико су читаоци користили књижне фондове. Прво, треба истаћи да је, у односу на 1965.годину, повећан број посета читаоницама (за 3.451) и да је износио, укупно 55.679, што је, просечно, у једном месецу (рачунајући 10 месеци, пошто се у јулу и августу, због школског распуста, једва користе услуге Библиотеке) 5.557 или просечно дневно (25 радних дана у месецу) 222 читаоца, што је више него што су капацитети обе читаонице (180 места) и што доказује да, често, у једном дану, једно читалачко место, једно за другим, користе и два читаоца (случај у зимским месецима).

Друго, мора се рећи да на и читаоци све више читају (мисли се, у првом реду, на студенте, који често користе читаоницу Библиотеке за учење из својих уџбеника и скрипата, не тражећи другу литературу). У току прошле године прочитано је: 56.381 књига; 16.416 часописа или листова; 1.101 књига из фонда раритета; 2.898 књига из приручне збирке (енциклопедија, речника и сл.), укупно, 76.796 које књига које часописа и листова. То је позитивна чињеница, јер се, из године у годину, повећава коришћење литературом. И то не само од стране професора, него и од стране студената који сачињавају преко 70% чланства.

Поред тога, издато је, путем позајмице, факултетским и другим библиотекама у Новом Саду (највише Библиотеци Филозофског факултета) 2.014 књига.

Док је појединим установама и професорима изузетно издато ван Библиотеке још 1.990 књига. Овај вид услуге научним радницима и даље се пружа, иако све мање, у тежњи да се библиотечки материјал, у целини, користи искључиво у читаоницама Библиотеке.

Треће, међубиблиотечка позајмица књига и микросниамака била је интензивна са неколико библиотека, у земљи и иностранству, успостављене су такорећи сталне везе ове врсте. Путем међубиблиотечке позајмице Библиотека МС је

учинила 150 услуга у земли и 70 услуга за иностране библиотеке. Из иностранства наше услуге тражили су, најчешће, Лењинова библиотека у Москви, Библиотека Академија наука СССР у Лењинграду, Чехословачка академија наука у Прагу, Универзитетска библиотека у Братислави, Национална библиотека у Бечу, Универзитетска библиотека у Бечу, Национална библиотека у Софији, Универзитетска библиотека у Софији, Национална библиотека у Варшави, Национална библиотека у Букурешту, Национална библиотека Сечењи у Будимпешти, Национална библиотека у Паризу, Универзитетска библиотека у Упсали и др.

Већ је традиција да студенти и ђаци, професори и други научни радници, посећују Библиотеку МС, у жељи да, уколико је то могуће у једном дану, упознају њене фондове. И прошле године било је више таквих организованих и неорганизованих посета. Долазили су и научни радници из Москве, Братиславе, Мартина, Будимпеште, Пловдива, Минхена, Вашингтона, Халеа и других иностраних градова.

Да би се унапредили односи библиотека-читалац, донет је Правилник о правима и дужностима корисника Библиотеке МС, који се бесплатно, уручује сваком члану Библиотеке и који је, верујемо, допринео да се у јавном каталогу и читаоницама радило уз више реда и са више безбедности.

Најзад, крајем године, формирана је служба информације, која ће, како се надамо, вишеструко користити и Библиотеци и читаоцима. Сада су на једном месту концентрисана обавештења разне врсте, која су читаоци тражили у разним одељењима, од разних сарадника, већ према томе кога би пре срели. У новом одсеку добијаће се информација, непосредно, путем писаних одговора или преко телефона. Разуме се, највећи део ангажованости информатора биће - помоћ читаоцима у јавном каталогу, нарочито у 1967.години, пошто је картотека, предметног каталога тек предата на јавно коришћење. Осим тога информатор ће помагати, посебно студентима и ђацима, кад им затреба картотека децималног каталога. Док ће

професори к научни радници добијати комплетко обавештење из разних области литературе за коју се интересују. Једна година овако организоване помоћи читаоцима биће довољна да се дефинитивније определимо и за обим и за квалитет ове врсте услуга,која се у свету,па и код нас,све више негује.У свакодневним контактима са установама и појединцима,корисницима Библиотеке,проучиће се,заправо, могућности активнијег односа Библиотеке према коришћењу литературе.

После три године, у којима се понављала истина о кризи магазинског простора, шта би се могло рећи о смештају и заштити библиотечког материјала у 1966. години? Ако се у извештају за 1965.годину констатовало да не постоји више ни метар слободних полица за књиге, шта додати томе у овом извештају? Користила се свака импровизација, зна се, на штету циркулације и заштите књиге, што за Библиотеку МС не би смело бити допустиво. Ако се то, ипак, чинило, треба веровати да није било других могућности...

Наравно, могло би се говорити о честим померањима појединих фондова, тражећи још који метар простора; о ревизији музејског фонда периодике; о пресигнирању појединих целина; о припремању изложаба; о раду сарадника у нехигијенским условима, пошто је температура, зими, испод 8 степени а лети преко 20 степени, док је влажност, у приземљу, до 70 степени итд., али о тим свакодневним настојањима одсека магазина да се очувају нормала, експедитивност и одговорност, мора се говорити због људи, да би им се одало дужно признање, а не због самих послова, којих нису, због прилика о којима је било речи, представљали унапређивање библиотечког рада.

Решење ове кризе постоји, искључиво, у новом магазинском простору. То је одавно већ познато. Стога треба очекивати да ће се, у новој библиотечкој згради, која ће се адаптирати, добити управо тај простор. И то већ крајем 1967.године. Ако не дође до таквог решења, из било којих разлога Библиотека ће бити приморана да књиге које буде

набављала 1967.године и у наредним годинама, не издаје читаоцима, него да их чува на стоваришту - за боље дане.

X. Услови за рад техничке службе - књиговезнице, конзерваторске радионице и фотолабораторије - нису могли бити побољшани ни 1966.године. Све радионице остале су у импровизованој бараци, без нових кадрова и без нове опреме, тако да је ефекат рада био, и 1966.године, испод минимума потреба, па чак и садашњих капацитета служби, до којих је Библиотеци МС веома стало, због њихове улоге у заштити библиотечког материјала.

Истичући у први план тешкоће, не треба заборавити добру вољу и спремност стручњака у овим службама, јер се, захваљујући субјективним факторима, постигло, ипак, доста.

У књиговезници је, на пример, повезано - са позлатом - 328 свезака новина; 440 свезака часописа и 320 књига (тврди повез); израђен је 981 омот за разне публикације: меко је повезано 2.249 књига и брошура; поправљен је повез за 1.127 брошура; израђено је 147 кутија за картотеку; 90 кутија за микроснимке; 100 омота за грамофонске плоче; 160 корица; 740 међана итд. итд.

У конзерваторској радионици обављени су вредни послови, о којима се говорило поводом рада одељења старе и ретке књиге. Овде ће се додати да је опрано 3.942 листа; окрпљено 2.318 листова;рестаурисано је 112 меких и 9 кожних корица;окрпљено је 54 листа;поправљено 4 књиге, 26 брошура итд.

У фотолабораторији, треба истаћи, у првом реду, микроснимање и фотокопирање. Израђено је, укупно 43.216 микроснимака, као и 4.062 фотокопије.

XI. Опште одељење, ни прошле године, није постало организациона јединица чији су послови били строго одређени, познати, дефинисани. Обим активности и одговорности се, и даље, ширио. Одељење је, у првом реду, водило адми-

нистративну и правну, финансијску и статистичку службу; практично, и формално, одговарало је за кадровску службу, са системом стручног усавршавања радника који се тек почео изграђивати, бринуло се за одржавање зграде и инвентара, као и допуну опреме; држало је економат и контролисало трошење потрошне робе; старало се за хигијенске и техничке услове рада и безбедности на послу; објединьавало све акције библиотеке од општег значаја, на пример, издавачка делатност, изложбе, сарадња са другим установама и организацијама и сл.; повезивало је, попут нервног система, поједине службе, поједина одељења или све организационе јединице, заједно, кадгод се радило о програмским захватима, на пример, о извршавању планских задатака Библиотеке као целине или о пословима који су захтевали сарадњу више одељења; најзад, организовало је све предрадње које су омогућавале несметан рад органа самоуправљања или Стручног већа итд.

Мора се признати да је то био широк круг рада у надлежности и да је то, углавном, тако већ годинама. Али, мора се рећи и то да није било могуће опште послове организовати на други начин. Последње две-три године, са развојем самоуправног система код нас, веома су се множили управо они задаци установа које је, у нашим приликама, могло решавати једино опште одељење. Међутим, Библиотека није била у могућности да, сразмерно, повећава број радника у одељењу. Ни прошле године нису одобрена средства за ангажовање једног правника и једног кореспондента-архивисте. Број сарадника морао је остати исти (5), док су се задужења,као што је већ речено, повећала, нарочито она везана за рад управника, Управног одбора, Савета Библиотеке и Стручног већа, као и обавезе које су произилазиле из међусобних односа Библиотеке МС, с једне стране, и Покрајинског секретаријата за културу, Извршног већа и Покрајинског фонда за унапређење културне делатности, с друге стране. Тако је, током године, одржано 10

седница Управног одбора, 10 седница Савета Библиотеке, 4 Збора радних људи, 9 седница Стручног већа, затим већи број седница неколико сталних и повремених комисија, најзад, 2 саветовања Заједнице матичних библиотека у Војводини, 3 седнице Покрајинског одбора матичних библиотека и низ других библиотекарских састанака, који су, било на један или други начин, зависили од ангажовања општег одељења. Разуме се, одељење није само припремало материјал за седнице органа самоуправљања. Оно је, у већој или мањој мери, одговарало за спровођење у живот многих мера и одлука Управног одбора или Савета, као и препорука Стручног већа и налога управника. Најзначајнији послови ове врсте били су обављени поводом доношења Статута Библиотеке МС, затим приликом усвајања нових правилника или измене и допуне постојећих правилника итд.

Опште одељење се старало и за благовремену и одговорну примену законских прописа и нормативних аката Библиотеке, нарочито оних који су обезбеђивали права радника и у том погледу треба одати признање сарадницима одељења.

Такође, добар део послова односио се на куповину суседне зграде (Ул.Матице српске бр.3), на израду програма за њену адаптацију и организовање припремних радњи за извођење грађевинских и других радова. Исто тако одељење је помагало израду програма изградње нове зграде Библиотеке МС, добијањем локације и урбанистичког решења, како би се све претходне радње завршиле, успешно, до расписивања конкурса, (који се очекује с пролећа 1967.године).

2) Програмом рада Библиотеке било је предвиђено да се организују: изложба издања Матице српске, изложба издања Југословенске академије знаности и умјетности и две мање, тематске изложбе. Програм је извршен у потпуности.

Поводом отварања нове изложбене дворане Матице српске, у антикварници, припремљена је изложба издања Матице српске. Издања МС презентирана су у пет група: прво, Ле-

топис Матице српске; друго, издавачка делатност у Пешти (1826-1864); треће, издавачка делатност у Новом Саду (1864-1914); четврто, издавачка делатност између два светска рата, и пето, издавачка делатност после ослобођења.

Изложбу је припремила комисија, коју су сачињавали: Лазар Чурчић, Јелена Николић и Стана Ристић. Изложбу је отворио Младен Лесковац, професор универзитета. Поводом отварања изложбе издат је проспект "140 година издавачке делатности Матице српске", који је помагао посетиоцима да боље прате изложбу.

Изложба је била отворена од 8. до 14. маја 1966.године.

Друга, такође значајна изложба, била је изложба издања Југословенске академије знаности и умјетности, организована у част 100-годишњице оснивања Академије. Овом изложбом Библиотека се придружила свечаности у Матици српској, већем програму поводом овог јубилеја. На свечаној седници Матице српске др Грга Новак, председник Југословенске академије одржао је пригодно предавање, а затим је присуствовао и отварању изложбе.

Изложбу је отворио Живан Милисавац, секретар Матице српске. Изложбу, која је била отворена у изложбеној дворани Матице српске, од 1. до 4.јула 1966.године, припремила је Иванка Веселинов.

Трећа по реду, и сасвим пригодна, била је изложба књига библиотеке Српске велике гимназије у Сремским Карловцима, која је организована поводом прославе 175 годишњице оснивања прве српске гимназије. У четири витрине изложен је избор књига из фонда ове библиотеке. Изложба је била отворена 16. и 17.октобра, а припремила ју је, такође Иванка Веселинов.

Четврта изложба била је, такође, пригодног карактера. Била је то изложба часописа и новина који су излазили у Срему до 1941.године. Изложба је била отворена у Иригу,

24.X 1966.године, приликом одржавања V сабора библиотекара Срема. Изложбу је отворила Михана Бикицки.

Најзад, Библиотека је помогла Српском народном позоришту да организује изложбу књига посвећену песнику Харку Васиљевићу. Изложба је била отворена у Новом Саду, 19.IX 1966.године. Изложбу је отворио др Бошко Новаковић, професор универзитета.

3) У прошлој години Библиотека је наставила издавање раније започетих едиција.

Изишла је из штампе трећа књига Грађе за историју Библиотеке Матице српске, док је IV књига припремљена за штампу. Трећу књигу Грађе, која је обухватила период од 1899-1918.године, припремиле су Стана Ристић и Марија Чурчић. Свеска има 29 штампарских или 35 ауторских табака. Трошкови су износили 4,624.352 динара.

Преглед библиотекарских новрсти, који се издаје ради стручног усавршавања радника Библиотеке, предат је у штампу тек крајем године. И то две свеске. Док ће 12-13 број изићи почетком 1967.године.

Каталог књига набављених у Библиотеци МС појавио се са великим закашњењем. Изишла је друга књига за 1965. годину и припремљена је прва свеска за 1966.годину. Сигурно је да умножавање Каталога на гештетнеру не одговара и да би више одговарало умножавање путем ротоприната. То исто вреди и за Преглед библиотекарских новости.

Матична библиотека, билтен Заједнице матичних библиотека у Војводини, излазила је према плану. Објављени су бр.9 и бр.10, док ће се бр.11-12 појавити крајем јануара 1967.године.

Списак страних часописа које примају научне библиотеке у Новом Саду, у ствари, његово друго допуњено издање, није се појавило из разлога које Библиотека није могла отклонити.

4) Остварен је, скоро у целини, програм стручног усавршавања библиотекара и других стручних радника.

На иницијативу Заједнице матичних библиотека у Војводини, Библиотека МС организовала је, преко "Путника" у Новом Саду, студијско путовање у СССР, за групу од 20 библиотекара из Војводине. Из Библиотеке МС учествовали су: Павле Живанов, Вида Зеремски, Ђурђевка Љубибратић, Десанка Мидић, Сава Паланчанин, Стана Ристић, Ирина Троицки и Лазар Чурчић. Група је посетила: Библиотеку Академије наука УССР Украјине у Кијеву; Државну библиотеку Салтикова-Шчедрина и Библиотеку Академија наука у Лењинграду; Државну библиотеку В.И. Лењина и Књижну палату у Москви

На основу програма о културној сарадњи између Југославије и Мађарске, Библиотека МС и Национална библиотека Сечењи у Будимпешти размениле су, и ове године, библиотекаре итд.

XII. Резултати рада матичног одељења, у 1966. години, морају се гледати, пре свега, као део посебних активности Библиотеке МС, њене делатности као покрајинске матичне библиотеке. Од самог почетка Библиотека је деловала, као целина, на плану унапређивања библиотека и библиотекарства у нашој Покрајини. Стога је, поред одељења за матичну службу, прошле године, а на основу праксе која је дала позитивна искуства, формиран посебан стручни колегиј за матичну службу. Задатак колегија је да помаже развитак матичне службе у Покрајини, да ангажује Библиотеку као целину и поједина њена одељења, за добро других библиотека у Покрајини; да прати рад других библиотека; да израђује систем стручне помоћи како јавним тако и библиотекама у саставу; да у том смислу сарађује са Заједницом матичних библиотека у Војводини; да даје иницијативе како за унапређивање рада Библиотека тако и за већу подршку друштвене заједнице итд.

Показало се да је стручни колегиј адекватан метод развијања покрајинске матичне службе. У току године одржано је 5 седница колегија. Питања која су разматрана би-

ла су: програм и метод рада матичног одељења; програм и метод рада Заједнице матичних библиотека у Војводини; сарадња Библиотеке МС са другим установама и организацијама на плану унапређивања јавних библиотека; садржај саветовања Заједнице; спровођење у живот закључака тих саветовања; додељивања годишњих награда библиотекама и библиотечким радницима; садржај билтена Матичне библиотеке итд. итд.

Као што се види, Библиотека МС је иницијатор активности Заједнице матичних библиотека и свих оних акција које се спроводе преко ове организационе сарадње јавних библиотека у нашој Покрајини. Захваљујући оваквом ангажовању Библиотеке као целине у матичним пословима, постигнуто је оно битно, да у нашој средини постоји, данас, једна библиотечка и библиотекарска политика, за чију се реализацију сви, заједнички залажемо. Сва питања које разматра колегиј достављају се Покрајинском одбору матичних библиотека, а преко њега Заједници и саветовањима. Тако се чува принцип једнакости и солидарности, што је у сарадњи и координацији од битне важности.

Посебан интерес, у матичним пословима, Библиотека је показала у проучавању кадровских проблема у јавним библиотекама. У сарадњи са Покрајинским секретаријатом за културу, Библиотека је покренула иницијативу за отварање Више библиотекарске школе у Новом Саду или Одсека за библиотекарство при Вишој педагошкој школи. Ово питање је разматрао Одбор за просвету и културу покрајинског већа Скупштине АП Војводине. На седници Одбора, која је одржана средином новембра, прихваћен је предлог Библиотеке МС. Остало је да се, заједно са Заводом за унапређење општег и стручног образовања, Вишом педагошком школом или Филозофским факултетом у Новом Саду, до краја проучи цело питање и поднесу детаљни предлози за отварање Више библиотехарске школе у Новом Саду.

XIII. Рад стручног већа, у 1966.години, заслужује посебну пажњу због његове садржине рада и због тенденције да из једног, раније, чисто саветодавног тела прерасте у организам меродаван за сва стручна питања. Одржано је 9 седница Већа (4.II, 31.III, 28.IV, 20.V, 29.VI, 1.IX, 20. IX, 25.XI и 22.XII), на којима су разматрана многа стручна питања од општег значаја или је анализиран рад појединих организационих јединица или су подношени извештаји о извршеним пословима и сл.

Већ и само набрајање тематике, садржине рада, показало би да је Стручно веће добило своје право место и да данас, представља изванредно погодно тело које разматра сва стручна питања, које доноси предлоге и препоруке за унапређивање стручног рада и контролише ток послова који су усвојени. Већ сада је јасно да је овакво Стручно веће постало залога за стално унапређивање стручног рада и организације рада у Библиотеци МС, да је добила ново обележје, оно и онакво какво је могло и морало добити у условима самоуправљања.

\+ + +

Ето, то су резултати рада које је Библиотека МС постигла у 1966.години, ако се сагледају према организацији рада, према месту где су постигнути. Оцењујући ове успехе и неуспехе, ценећи их по томе што су значили у једној години, али не заборављајући деценије њене прошлости и деценије њене будућности, треба рећи да су то резултати једне изузетно значајне културне и научне установе, која је у прошлости много значила за културни живот српског народа и која ће, што доказује и Вукова награда, имати своје незаменљиво место, и сутра, у културном животу свих југословенских народа и народности.

Управник БМС,
Павле Малетин, с.р.

Председник Савета БМС,
Десанка Миџић, с.р.

И З В Е Ш Т А Ј

о раду Галерије Матице српске у 1966. години

Година 1966..била је веома плодна година рада Гале=рије Матице српске не само због њених редовних послова ко=ји имају уходани ток као и у свакој установи музејског ка=рактера - а то су првенствено сакупљање и обрада уметнич=ког материјала и његовог популарисања путем сталне излож=бе - већ и због оних активности мимо њеног сталног, конти=нуираног живота као што су организовање и одржавање вели=ког броја ликовних изложби у Галерији и ван ње, и обимне педагошко просветне делатности. У току године Галерија је први пут до сада остварила значајну размену изложби са је=дним од највећих музеја у свету лењинградским Ермитажом, што је уствари био први и веома успели покушај презентаци=је галеријског материјала ван граница наше земље. Галерија је током године такође организовала неколико значајних, ре=троспективних изложби наших познатих уметника, које су сво=јим обимом, избором дела и студијским каталозима акцепти=рале резултате њиховог досадашњег рада. Треба истаћи да је прихватањем неколико страних изложби од Комисије за кул=турне везе са иностранством и њиховом презентацијом у сво=јим просторијама Галерија упознала нашу јавност са делима светске уметности. И у обогаћивању галеријских збирки до=шло је током 1966. године до драгоцених прилова, чак шта више до читавих колекција као што је фонд бивше Бачке га=лерије на Палићу, који је у целини уступљен Галерији.

Остали редовни, унутрашњи послови свих стручних слу=жби текли су током године без неких затоја који би битно реметили програм и план рада Галерије, осим незавршене а планиране акције отварања меморијалног музеја Христофора Же=

фаровића у манастиру Бођани која није могла бити остварена из разлога што црквене власти нису адаптирале за музеј предвиђене одаје манастирских конака у којима је требало материјал изложити, мада га је Галерија припремљеног за излагање пренела у манастир још крајем 1965. године.

Попуњавање збирки

Уметнички фонд Галерије Матице српске крајем 1966. године имао је укупно 2.819 објеката, а од тога су 1.528 слике, 1.103 графике и цртежи и 188 скулптуре. Већи део о=вог фонда сачињавају збирке српског сликарства и графике у Војводини XVII, XVIII и XIX века, док 825 дела припадају уметности XX века, од чега су 434 слике 298 графике и 93 скулптуре.

У односу на бројно стање збирки крајем 1965. године галеријски фонд је у току 1966. године повећан за укупно 246 уметничких дела од којих су 20 откупљена док је 226 добијено на поклон. Од овог тако неубичајеног обима пок=лоњених уметничких радова 213 дела сачињава збирка бивше Бачке галерије на Палићу, коју је Матица српска откупила од ње=ног власника Др Јована Милекића и у целини уступила Гале=рији. Стојан Трумић је поклонио Галерији 11 својих радова након што је Галерија организовала његову ретроспективну изложбу.

Овим поклонима и откупима галеријска збирка старије српске уметности XVIII и XIX века попуњена је током године радови=ма: Захарија Орфелина, Николе Алексића, Стевана Алексића, Душана Алексића, Новака Радонића, Аксентија Мародића, Петра Чортановића, Јована Исајловића, Константина Данила, Николе Димшића, Ђуре Пецића, Паје Јовановића и Уроша Предића као и делима непознатих аутора тога времена од којих треба ис=таћи набавку три квалитетна портрета из друге половине XVIII века. Збирка модерне уметности XX века обогаћена је радовима: Саве Ипића, Владимира Николића, Милана Коњовића,

Ђорђа Јовановића, Ивана Радовића, Стојана Трумића и Ђелош Ђоковића.

Галерија Матице српске је учествовала додељивањем о= ткупне награде на изложби југословенске графике у Загребу коју је добио Ђелош Ђоковић (1.000.- нових динара).

Изложбе

Током 1966. године у Галерији је одржано 12 изложби од којих је неке организовала Галерија, док су остале у организацији других установа презентиране у њеним изложбе= ним просторијама. Галерија је такође организовала још две изложбе - Српска графика XVIII - XX века и Литографија А= настаса Јовановића, које су одржане прва у Лењинграду а друга у Зрењанину.

Изложбе одржане у Галерији су следеће:

1. Изложба совјетских акварела (4.II - 16.II)

Обимна изложба, 160 експоната, у организацији Комисије за културне везе са иностранством, пропраћена каталогом.

2. Изложба Српског сликарства XIX века (18.II-30.III)

У организацији Народног музеја у Београду ова значајна из= ложба која је обишла све републичке центре, обухватала је 100 експоната од којих је један део (14) из фонда Галерије Матице српске.

3. Изложба немачке графике XIX и XX века из збирке Морицбург музеја у Хале-у (23.II - 3.III)

Занимљива изложба 60 експоната у организацији Комисије за културне везе са иностранством.

4. Изложба I тријенале међународне сценографије и костима (3.V - 20. V)

У организацији Стеријиног позорја изложба је одржавана у време X југословенских позоришних игара.

5. Изложба конзерваторских радова на иконостасу цр= ве у Сремским Михаљевцима (3.V - 20.V)

У организацији Покрајинског завода за заштиту споменика

културе изложба је одржавана за време Стеријиног позорја.

6. Ретроспективна изложба радова Стевана Максимовића (27. V - 25. VI)

У организацији Галерије Матице српске прва у низу изложби ове врсте која обухвата око 70 радова из свих периода уметничког стваралаштва, а пропраћена студијским каталогом који садржи комплетан биографско библиографски материјал о излагачу, попис изложених дела и 10 репродукција.

7. Ретроспективна изложба радова Стојана Трумића (11. IX - 5. X)

У организацији Галерије Матице српске пропраћена студијским каталогом који као и претходни садржи комплетан биографско библиографски материјал о излагачу, опис изложених дела и 10 репродукција.

8. Изложба савремене румунске уметности (7. X - 17. X)

Обимна изложба, 129 експоната (слике, графике,скулптуре) у организацији Комисије за културне везе са иностранством, пропраћена каталогом.

9. Ретроспективна изложба радова Миливоја Николајевића (14. X - 8. XI)

У организацији Галерије Матице српске пропраћена студијским каталогом који садржи комплетан биографско библиографски материјал о излагачу, попис изложених дела и 10 репродукција.

10. Изложба Руска графика XVIII - XX века из колекције лењинградског Ермитажа (28. X - 28. XI)

Ова изложба реализована је у оквиру размене изложби Галерије Матице српске и лењинградског Ермитажа о чему следи посебан прилог.

11. Ретроспективна изложба дела Ивана Радовића (13.XI - 30. XI)

У организацији Галерије Матице српске пропраћена студијским каталогом који садржи комплетан биографско библиографски материјал о излагачу, попис изложених радова и 10 репродукција.

12. Годишња изложба Удружења ликовних уметника Србије - Подружнице за Војводину (4. XII - 30. XII)
Обимна изложба у организацији Удружења на којој је било изложено 73 дела 38 уметника.

Размена изложби са Государственим Ермитажом из Љењинграда

На иницијативу Галерије Матице српске Комисија за културне везе са иностранством унела је размену изложби "Српска графика XVIII - XX века" и "Руска графика XVIII-XX века" у програм културне сарадње са СССР-ом за 1966 - 1967. На основу овог званичног документа Галерија је већ почет=ком 1966. године ступила у директни контакт и преговоре са Дирекцијом Государственог Ермитажа у Љењинграду, који по=седује један од најбогатијих графичких кабинета у СССР.То=ком прве половине године извршене су све организационе при=преме и стручно-техничке предрадње. Направљена је концеп=ција изложбе према којој је извршен избор материјала. Нај=већи број графичких листова заступљен је из Одељења графи=ке и цртежа из саме Галерије, док је мањи део позајмљен из Народног музеја, Музеја српске православне цркве из Бео=града и нешто из приватног власништва. У исто време изврше=на је конзервација осетљивих и оштећених графичких листова и њихова опрема. Тако припремљен материјал упућен је у Ле=њинград док су у Галерији почеле припреме за прихватање и организовање руске изложбе. Наиме, припремљен је и предат у штампу каталог руске изложбе а након пријема материјала припремљена је поставка изложбе. Изложбу "Руске графике XVIII - XX века" отворили су 28. октобра управник Галерије Матице српске Миливој Николајевић и кустос Ермитажа Галина Николајевна Комелова, секретар изложбе. Изложба руске гра=фике садржала је 110 листова, од првих руских бакрорезаца из епохе Петра Великог до графичара који су закорачили у XX век. Уз изложбу је штампан каталог са предговором Галине Николајевне Комелове.

Изложба "Српска графика XVIII - XX века" отворена је 2. новембра у просторијама Государственоґ Ермитажа у Лењин=граду. На отварању су говорили помоћник директора Ермитажа Владимир Францевић Левинсон, кустос Галерије Матице српске Динко.Давидов и саветник Амбасаде СФР Југославије у Москви. Изложба је садржала 110 листова српске графике и цртежа : дрворезе анонимних графичара из почетка XVII века,дрворезе Стефана Ликића, бакрорезе Христофора Жефаровића, Захарија Орфелина и непознатих бакрорезаца XVIII века,цртеже и сту=дије српских сликара Димитрија Аврамовића, Павла Симића, Новака Радонића, Милоша Тенковића, Стеве Тодоровића, Уроша Предића и Паје Јовановића, као и читав низ цртежа и лито=графија Анастаса Јовановића из XIX века. Овако конципиран избор представљао је пресек ових врста уметничког ствара=лаштва код Срба у XVIII и XIX веку и пружио је совјетској публици уверљиву слику о еволуцији српске уметности од по=зно-византијских стилских позиција са почетка XVIII века до модерних реалистичких са краја XIX века. Уз изложбу је штам=пан пригодан каталог са уводом Миливоја Николајевића и тек=стом Динка Давидова. Гостовање Галерије Матице српске у Го=сударственом Ермитажу, једној од највећих музејских уста=нова у свету, значајна је изложбена делатност Галерије Ма=тице српске, а успех ове размене доказ је да се и у будуће могу планирати и реализовати сличне активности.

Просветно педагошка делатност

Поред својих редовно просветно-педагошких активности, које се већ годинама практикују као информативна тумачења и стручна вођства разних група које посете Галерију, ове године кустоси су организовали циклус предавања под општим називом "Српска уметност XVIII и XIX века".

У току 1966. године одржана су три предавања из овог циклуса:

1. Динко Давидов: "Иконе анонимних зографа прве по=ловине XVIII века" (29.IV)

2. Љиљана Живановић: "Ранобарокно сликарство у Војводини" (13.IV)

3. Олга Микић: "Барокно сликарство у Војводини" (27. V)

Предавања су одржавана у салама у којима је заступљен материјал на који се тема предавања односи,што је свакако још више приближило публику оригиналима који се наводе као примери. Занимљиво је приметити да су предавања пропраћена и читањем поезије из епохе на коју се тема предавања односи, што је на пример уз предавање о барокном сликарству читана поезија Јована Рајића и Захарија Орфелина. Предавања су организована у заједници са Народним универзитетом и била су веома добро посећена.

Материјал сталне галеријске експозиције коришћен је у неколико махова и за друге популарно - информативне сврхе чија је улога превасходно просветно-педагошког карактера. Тако је Радио телевизија Загреб снимала галеријску поставку за своју емисију "Смером путоказа", којом приликом је говорио помоћник управника Галерије Радивој Ковачевић.

Филмско предузеће "Неопланта филм" из Новог Сада користило је експонате Галерије за свој документарни филм "Валс за госпођицу Амалију", за који су снимане копије фресака из манастира Бођана и Крушедола. Осим тога кустоси Галерије су током године указивали стручну помоћ ученицима за матурску радове из области историје уметности и студентима историје уметности за семинарске и дипломске радове.

Рестаураторско конзерваторска служба

У току 1966. године у рестаураторској радионици извршени су следећи стручни радови:

1. Комплетни конзерваторско рестаураторски захвати на 10 икона сталног галеријског постава.

2. Чишћење и конзервација 29 икона из студијске збирке Галерије.

3. Опрема 100 графичких листова за изложбу "Српска графика XVIII - XX века" упућене у Ермитаж.

4. Опремање изложбе "Руска графика XVIII - XX века" одржане у Галерији Матице српске.

5. Опрема и мањи конзерваторски захвати на материјалу који је коришћен за галеријске изложбе одржане у току 1966. године.

Сви конзерваторско реставраторски захвати извршени су након предходних снимања и уз потребну стручну документа=цију.

Архивско документарна служба

У архивско-документарној служби током 1966.године о=бављани су текући послови на попуњавању регистратора доку=ментарним материјалом према већ раније утврђеним темама: документација о ликовним манифестацијама у Галерији Матице српске, ликовни живот Војводине, уметничке колоније у Вој=водини, ликовни живот Новог Сада, као и документација о по=јединим ликовним уметницима - Војвођанима.

Књижни фонд стручне литературе у библиотеци Галерије повећан је у 1966. години за 45 стручних књига. Настављено је примање текућих часописа како са подручја наше земље та=ко и из иностранства. И ове године размена публикација из=међу Галерије Матице српске и других музејских кућа, како у земљи тако и у иностранству, била је веома жива.

Посете

У току 1966. године Галерију је посетио знатно већи број лица него претходних година чему је без сумње разлог велики број изложби који је током године одржаван. Укупан број посетилаца Галерије у 1966. г. износи 29.458 од чега највећи број одлази на школску и студентску омладину.

Уобичајена табела посета појединих изложби је следе=ћа:

1.	Изложбу	"Совјетски акварел" посетило је	3.320 лица
2.	"	"Српско сликарство XIX века"посетило је	5.186 "
3.	"	"Немачка графика XIX-XX века"посетило је	1.106 "
4.	"	"Први тријенале међународне сценографије и костима"	4.838 "
5.	"	Стевана Максимовића посетило је	2.010 "
6.	"	Стојана Трумића " "	1.652 "
7.	"	"Савремена румунска уметност"посетило је	1.450 "
8.	"	Миливоја Николајевића посетило је	2.201 "
9.	"	"Руска графика XVIII-XX века"посетило је	2.881 "
10.	"	Ивана Радовића посетило је	1.890 "
11.	"	Удружења ликовних уметника Војводине, посетило је	1.554 "

Рад органа самоуправљања

Крајем 1965. године формирани су нови органи самоуправљања Галерије и то: Радна заједница и Управни одбор. Радна заједница Галерије има функцију Савета у ужем саставу а са делегираним члановима од стране Матице српске, Живан Милисавац, секретар Матице српске, Бошко Петровић, књижевник, и Радмила Граовац, академски вајар, Савет у ширем саставу.

У току извештајне године Радна заједница са делегираним члановима одржала је 2 седнице, Радна заједница 5 седница и Управни одбор Галерије 5 седница.

На седницама органа самоуправљања поред разматрања питања од важности за рад установе разматрана су и усвојена нормативна акта Галерије: Статут Галерије, Правилник о радним односима и Правилник о личним дохоцима и другим примањима радника Галерије.

Управник
Миливој Николајевић,с.р.

Председник Радне заједнице
Олга Микић, с.р.

И З В Е Ш Т А Ј

о раду Издавачког предузећа Матице српске у 1966. години

Пословна година на коју се односи овај извештај уне=колико се може сматрати јубиларном, јер се њеним заврше=ком навршило петнаест година рада Издавачког предузећа МС као привредне организације.

Рад Издавачког предузећа Матице српске у 1966.години био је обележен настојањима да се његова издавачка делат=ност уклопи у услове у којима се налази савремена југосло=венска издавачка делатност. Имајући у виду да су у току 1966. године у извесној мери отежани услови пословања, на=рочито у погледу коришћења банкарских кредита за обртна средства, ваљало је наћи начин да се усклади издавање књи=га са могућностима пласмана. Због отежаних услова за кре=дитирање производње, а делом и због закашњења приређивача појединих рукописа, остварење планираних издања није било потпуно, но и поред тога у току 1966. године постигнут је задовољавајући промет књига, највећи у протеклим годинама, не само по финансијским показатељима већ и по физичком о=биму.

Продавнице Издавачког предузећа МС и у протекло; го=дини показале су задовољавајуће резултате. Антикварница МС отворена је средином маја 1966. године и углавном је успе=шно пословала. Досадашњи резултати њеног пословања показу=ју да ће она, користећи још неискоришћене могућности, по=стати један од значајних југословенских пунктова за промет антикварне књиге и других публикација.

У току 1966. године било је извесних измена у погле=ду броја запослених. Наиме, број радне снаге је минимално увећан,јер је отворена нова продавница - Антикварница МС.

Планом радне снаге за 1966. годину било је предвиђе=
но 108 радника, од тога у Издавачком сектору 71,укључујући
20 службеника-путника и у продавницама 37. Крајем године
било је 102 радника од тога у Издавачком сектору 67, рачу=
најући и 17 службеника-путника, а у продавницама 35, што
значи да је мање запослених од планираног броја било 6 рад=
ника.

При одмеравању пословних резултата у оба сектора Из=
давачког предузећа, и у издавачком и у малопродајном, вид=
љиво је знатно повећање пословног успеха у односу на 1965.
годину.

Органи управљања

Раднички_савет је у току 1966. године посебну пажњу посветио доношењу нормативних аката, чији су нацрти били припремљени још крајем 1965. године. Будући да је Раднички савет пуну пажњу посвећивао и разним другим питањима из по=словне праксе, разумљиво је што је седнице одржавао више од једном месечно. На петнаест седница Радничког савета рас=прављано је о пословној политици предузећа, о годишњем пла=ну пословања, о завршном рачуну и периодичним обрачунима,а донесени су следећи нормативни акти: Статут предузећа,Пра=вилник о расподели дохотка, Правилник о расподели личних доходака, Правилник о радним односима и Одлука о увођењу 42-часовне радне недеље. Кроз наведене нормативне акте Рад=нички савет је настојао да регулише остварење такве дуго=годишње пословне политике којом ће се обезбедити сталан раст и усавршавање метода рада радне организације,даље ја=чање радничког самоуправљања и снажење материјалне базе предузећа.

Управни одбор је у просеку одржао по две седнице ме=сечно. У раду Управног одбора запажено је настојање да се што исцрпнијом анализом појединих питања из пословања на=лазе најбоља, тј. најефикаснија решења.

У отклањању извесних појава које отежавају нормалан рад предузећа Управни одбор је или непосредно одлучивао или је доносио закључке које су спроводили директор предузећа и руководиоци појединих служби.

У складу са Статутом радне организације,чланови радног колектива обавештавани су о одлукама и закључцима органа радничког самоуправљања посебним информацијама умноженим на гештетнеру и подељеним свима члановима радне заједнице. Пре одлучивања о свима важнијим питањима консултовани су сви чланови радне заједнице на тај начин што су нацрти важнијих одлука или нормативних аката уручени сваком члану радне заједнице појединачно, али, то се мора овде казати, примедаба, односно предлога, било је само кад је било речи о најнепосреднијим појединачним интересима.

На два састанка радног колектива, колико их је свега одржано у току 1966. године разматран је нацрт Статута радне организације затим нацрт Одлуке о увођењу 42-часовне радне недеље, Нацрт плана за 1966. годину и претрес пословних резултата постигнутих у току 1965. године.

Издавачки савет је у току године одржао четири седнице, а био је у истом саставу као и претходне године. Издавачки савет је настојао да се издавачка политика одреди за дужи период, тј. да се нека издања за чију је припрему потребно више времена благовремено планирају и да се за њихову појаву одреди реалан рок. На седницама је разматрана могућност и за увођење нових серија у којима би биле објављиване књиге из области које нису заступљене у југословенској издавачкој делатности.

Издавачка делатност

Од замашног плана издања остварено је 52 сопствена издања, тј. издања која Издавачко предузеће МС у целини остварује. Остварење плана било би, што се тиче броја наслова, још мање кад као сопствено издање не бисмо рачунали де=

сет књига Сабрана дела Милоша Црњанског, која су редакцијски припремљене у Издавачком предузећу "Просвета".Издавачко предузеће МС се у издавању наведених дела појављује као суиздавач и учествује са делом тиража од свега по 1.000 примерака.

У библиотеци "Српска књижевност у сто књига",коју издајемо у заједници са СКЗ, објављено је свега једно коло са пет наслова: Стојан Новаковић, ИЗ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ; Душан Матић, ИЗБОР ТЕКСТОВА; ФИЛОЗОФИ; ЕСЕЈИ О УМЕТНОСТИ;ЕСЕЈИСТИ И КРИТИЧАРИ. У библиотеци "Данас" објављена је само једна књига: Антун Шољан, ДЕСЕТ КРАТКИХ ПРИЧА ЗА МОЈУ ГЕНЕРАЦИЈУ. Из савременог поетског домаћег стваралаштва објављено је три књиге, од којих је прва, ТРАЖИМ ПОМИЛОВАЊЕ Десанка Максимовић, доживела треће издање за две године. Друге две су: Павле Поповић, СЕНТИМЕНТАЛНЕ ПАНОРАМЕ и Добрица Ерић,СТАРИ СЕЉАЧКИ КАЛЕНДАР.

По тиражу и укупној производној и малопродајној вредности највећи је подухват био издавање Одабраних дела Ернеста Хемингвеја у шест књига. Ово издање штампано је у тиражу од 20.000 примерака и готово цело је пласирано у току 1966. године.

У библиотеци "Популарни романи" којој је предузеће ранијих година посвећивало много више пажње, објављено је свега једно дело: Х. Ц. Велс, ЖИПС. До смањења броја издања у овој библиотеци дошло је због измене у условима продаје, јер су купци у последње време заинтересованији за сабрана или одабрана дела познатијих писаца. У библиотеци "Корист и разонода" објављено је три књиге: Рејмон Рије,ЧОВЕК, ЖИВОТИЊА И ВРЛИНА; Ернест Линдгрен, УМЕТНОСТ ФИЛМА и друго издање ХЕРОДОТОВЕ ИСТОРИЈЕ. Сем тога поновљена су издања Правописа (школско издање) и два комплета малих речника. Списак објављених књига даје се у посебном прилогу.

Као и ранијих година, и у току протекле године предузеће се старало о техничко-графичкој реализацији ЛЕТОПИСА. Оно се уједно старало и о растурању издања појединих одељења Матице српске.

У оквиру споразума о сарадњи између Матице српске и Издавачке установе Пољске академије наука "Осолинеум" из Вроцлава у времену од 29. септембра до 5. октобра 1966.године одржана је у Вроцлаву изложба издања Матице српске,на којој је било око 220 експоната, углавном издања домаћих писаца. Представници Издавачког предузећа МС, које је организовало изложбу, били су: Сава Јосић, директор и Лаза Атанацковић, технички директор предузећа.

На међународном сајму књига одржаном у Београду крајем јуна 1966. године предузеће је своја издања, тј. издања Матице српске приказало на седам закупљених паноа. За шест дана, колико је трајао сајам, постигнут је задовољавајући промет.

У мају 1966. године одржан је сајам књига у Скопљу. Издавачко предузеће је имало два закупљена паноа. Пословни успех био је безначајан, али је учествовање на Скопском сајму ипак користило у погледу пропаганде наших издања.

Издавачко предузеће Матице српске је у више махова путем огласа у дневним листовима најављивало своја нова издања. У току 1966. године објављено је највише огласа са позивима на претплату на одабрана дела Е. Хемингвеја. Други вид пропаганде било је приказивање књига у дневним листовима и часописима, али у овом погледу није било довољно организованих настојања.

Маја 1966. објављен је Каталог издања Матице српске у уобичајеном формату и у веома лепој техничкој опреми.Такође је издат и посебан попис издања. Сем тога, комерцијална служба је о појединим издањима обавештавала потенцијалне купце непосредно, којих је евидентирано преко 60 хиљада.

Комерцијална служба је успешно обавила послове из свога делокруга, ускладивши и залихе које су на крају протекле године мање него што је био укупан промет. Комерцијално одељење је стално налазило нове облике пословања,како би се обезбедио што бољи пласман издања. У току године

набављено је још два комби возила којима су књиге достав=
љане купцима.

Прилагођавајући се условима тржишта, комерцијално о=
дељење је настојало да се у већој мери остварује продаја
непосредним, тј. индивидуалним купцима, па је стога ваљало
прилагодити и пословање књиговодства, које је са истим бро=
јем запослених имало задатак да води тачну и ажурну еви=
денцију, а особље служби за отплату и претплату у Комерци=
јалном одељењу морало је да са истим бројем запослених о=
ствари све послове везане за веома увећан промет.

Гледајући у целини може се казати да су све службе у
Издавачком сектору добро обавиле своје задатке. Једино у
складишту књига, које је такође имало увећан задатак и што
се тиче испоруке књига задовољило, није била добра евиден=
ција, тако да су биле неопходне персоналне измене.

Продавнице

У почетку је већ речено да су продавнице постигле у=
главном задовољавајуће резултате. Оно што би свакако тре=
бало овде истаћи, јесте добар однос особља према раду и
пословању. У протеклој години запажено је још веће насто=
јање да се послује што рационалније, тј. да се послује уз
што мање трошкове пословања.

Све четири продавнице су настојале да се снабдевају
из најповољнијих извора и да у сваком тренутку располажу
артиклима за које се потрошачи интересују.

Најмлађа продавница, Антикварница Матице српске, на=
чинила је тек прве кораке. За кратко време, тј. од маја
1966. ова продавница успела је да се афирмише и да постане
позната у целој Југославији, а већ сада успела је да успо=
стави пословне везе и са иностраним купцима, углавном са
славистичким катедрама при универзитетима и појединим ино=
страним антикварним књижарама.

Књижара Матице српске, настојећи да обезбеди потпун

финансијски успех користећи само властита обртна средства, у извесној мери се оријентисала на промет стручних књига, нарочито страних, а добрим делом и страним часописима и модним журналима. Кад би се овакви послови сматрали само допуном, како би се стицали сигурнији приходи, а да се при=том не запоставља промет књига из текуће издавачке делат=ности, успех би се могао сматрати потпуним.

Књижара "Вук Караџић" се успешно борила са тешкоћама које проистичу из недостатака обртних средстава.

Папирница "Бранко Радичевић" највише је била изложе=на појавама понекад несолидне конкуренције од стране раз=них представништава која су непосредно снабдевала индиви=дуалне купце, чак и на кредит.

Пословна политика предузећа била је усмерена на што брже јачање пословног фонда предузећа и што рационалније коришћење обртних средстава, што је видљиво из следећих података:

Издавачки сектор	1965.	1966.	Индекс
Фактурисана реализација тј. промет без рабата	6,038.627,92	9,642.009,82	160
Обртна средства	5,078.906,02	6,620.499,69	132
Залихе	7,078.869,16	8,295.727,58	117
Укупан приход(по напла=ћеној реализацији)	5,857.308,63	8,660.712,31	148
Утрошена средства	4,016.335,21	5,812.096,76	144
Укупан приход на 100 дин. утрошених средстава	146	149	102
Нето продукт	1,840.973,42	2,840.615,55	154
Доходак	1,191.689,58	1,960.271,75	164
Издвојено за пословни фонд	194.451,51	601.268,09	309
Продавнице			
Фактурисана реализација	5,809.557,72	7,733.660,57	113
Обртна средства(новчана)	388.594	393.644	101
Залихе робе	1,195.516	1,668.601	139

Укупан приход	5,908.800,03	7,331,199,67	124
Утрошена средства	4,830.662,42	5,604.605,80	116
Укупан приход на 100дин. - утрошена средства	122	130	106
Нето продукт	1,078.137,61	1,726.593,87	160
Доходак	535.516,40	799,820,54	149
Издвојено за пословни фонд	91.459,67	210.110,73	229

Директор
Сава Јосић,с.р.

Председник Радничког савета
Александар Тишма,с.р.

И З Д А Њ А М А Т И Ц Е С Р П С К Е
у 1966. години

БИБЛИОТЕКА "СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ У СТО КЊИГА"
(у сарадњи са Српском књижевном задругом)

XVIII коло:

1. Стојан Новаковић, Из српске историје
2. Душан Матић, Избор текстова
3. Драган Јеремић, приређивач, Филозофи
4. Јован Ћирилов, Стана Ђурић-Клајн и Лазар Трифуновић, приређивачи, Есеји о уметности
5. Драшко Ређеп, приређивач, Есејисти и критичари

БИБЛИОТЕКА "ДАНАС"

6. Антун Сољан, Десет кратких прича за моју генерацију

ПОЕЗИЈА

7. Десанка Максимовић, Тражим помиловање (III издање)
8. Павле Поповић, Сентименталне панораме
9. Добрица Ерић, Стари сељачки календар

САБРАНА ДЕЛА МИЛОША ЦРЊАНСКОГ
(у сарадњи са "Просветом" - Бгд)

10. Милош Црњански, Сеобе, I
11. Милош Црњански, Сеобе, II
12. Милош Црњански, Сеобе, III
13. Милош Црњански, Поезија
14. Милош Црњански, Проза
15. Милош Црњански, Путописи
16. Милош Црњански, Код хиперборејаца, I
17. Милош Црњански, Код хиперборејаца, II
18. Милош Црњански, Драме
19. Милош Црњански, Есеји

САБРАНА И ОДАБРАНА ДЕЛА
(страни писци)

Одабрана дела Ернеста Хемингвеја

20. Ернест Хемингвеј, Сунце се поново рађа
21. Ернест Хемингвеј, Збогом оружје
22. Ернест Хемингвеј, Имати и немати - Старац и море
23. Ернест Хемингвеј, За ким звоно звони
24. Ернест Хемингвеј, Преко реке и у шуму
25. Ернест Хемингвеј, Приповетке

БИБЛИОТЕКА "ПОПУЛАРНИ РОМАНИ"

26. Х. Џ. Велс, Кипс

БИБЛИОТЕКА "КОРИСТ И РАЗОНОДА"

27. Ремон Рије, Човек, животиња, симболска функција
28. Ернест Линдгрен, Уметност филма
29. Херодотова Историја (II издање)

ИЛУСТРОВАНА ИЗДАЊА

3о. Сава Јосић, Дечја енциклопедија (VI издање)
31. Сава Јосић, Дечја енциклопедија (VII издање)

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

32. Правопис српскохрватског језика (школско издање)

РЕЧНИЦИ - "ЛИЛИПУТ"

33. Сава Давидовић, Српскохрватско - немачки
34. Сава Давидовић, Немачко - српскохрватски
35. Милош Московљевић, Српскохрватско - руски
36. Милош Московљевић, Руско - српскохрватски

ОСТАЛО

37 140 година издавачке делатности Матице српске 1826 - 1966
38. "Матица српска" - каталог
39. "Матица српска" - мали каталог
4о. Статут и правилници Издавачког предузећа МС

ПЕРИОДИКА

41 - 51. Летопис Матице српске, св. I-XII/1966.
52. Зборник Матице српске за књижевност и језик, књ. XIII/2/1965. и XIV/1/1966.
53. Зборник за филологију и лингвистику, књ.VIII/1965.
54. Зборник за ликовне уметности, књ.II/1966
55-56. Зборник за друштвене науке, св. 42/ 1965 и св. 43,44/1966
57. Зборник за природне науке, св. 30/1966

ОСТАЛА ИЗДАЊА МС

58. Др Миховил Томандл, Живот и рад Константина Пеи=чића
59. Др Радомир Макарић, Сомборска учитељска школа у периоду делатности Никше Ђ. Вукичевића
6о. Др Меланија Обрадовић, Биљногеографска анализа флоре Фрушке Горе
61. Др Сретен Петковић, Зидно сликарство на подручју Пећке патријаршије (1557 - 1614)
62. Др Верена Хан, Интарзија на подручју Пећке патријаршије (XVI - XVIII век)
63. Др Бојана Радојковић, Српско златарство XVI-XVII века

"ПРВА КЊИГА"

64. Драгиша Витошевић, Озбиљне игре
65. Раде Томић, За сутра увече
66. Драгољуб Игњатовић, Освајачи
67. Тања Крагујевић, Вратио се Волођа

ПОСЕТЕ У МАЋИЦИ СРПСКОЈ (1. I - 31.XII 1966)

Из иностранства

Гости су посетили Матицу: Четрдесет књижевника из разних земаља (26.VI) у време сајма књига;представници издавачких кућа из СССР-а на сајму књига (1.VII); просветна делегација из Индије (10.IX); делегација совјетских писаца (4.XI); делегација Народне омладине Мађарске (27. IV); група студената славистике из Печуја (27.X).

Појединачно Матицу је посетило 22 иностранa научна и књижевна радника (8 из СССР-а, 7 из Чехословачке,3 из САД, по један из Канаде, Холандије и Бугарске), од којих су се неки задржали и на раду у Рукописном одељењу.

Из наше земље

Група књижевника са Косова и Метохије (23.V); библиотекари из Приштине (гости Библиотеке МС 23.VI);група учесника конгреса стоматолога у Новом Саду (8.X); делегација македонских књижевника (21.X); делегација професора Нишког универзитета (11.XI); 50 свештеника, свршених ученика богословије у Битољу (16.VI).

Групе студената и ученика: Четрдесет полазника Педагошког центра у Сремским Карловцима; студенти постдипломског течаја енглеског језика на Фил.факултету у Београду; студенти енглеског језика и студенти слависти на Фил. факултету у Скопљу; студенти Више педагошке школе у Крагујевцу. Свега 134 студента и 8 професора у 4 групе, затим, 309 ученика и 9 професора средњих стручних школа (графичке у Осијеку, учитељских у Крагујевцу, Алексинцу и Врању, техничке у Власотинцима, школе за васпитаче у Новом Саду и гимназије у Земуну). Матицу је посетило и 226 ученика завршних разреда

и 16 наставника осмогодишњих школа из Алексинца, Бијељине, Кикинде, Аранђеловца и Новог Сада. Три библиотекара Народне библиотеке у Кули довели су у посету Библиотеци МС и Матици 10 ученика које је наградила ова Бивлиотека.Официри Војне поште 4085 у Новом Саду довели су ради упознавања са историјом и делатношћу Матице српске нове војнике ове јединице.

Свим крупним посетама дају се информације о историјату и садашњој структури и раду Матице и њених установа.

РАЧУН ПРИХОДА И РАСХОДА МАТИЦЕ СРПСКЕ НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1966.ГОД.
(У новим динарима)

Позиција	План	Остварено
ПРИХОДИ		
1. Чланарина	100.-	100.-
2. Остали приходи	2.600.-	2.600.-
3. Допринос задужбина	450.-	450.-
4. Издавачка делатност	16.750.-	16.750.-
5. Ротапринт	5.000.-	5.000.-
6. Дотација	806.500.-	806.500.-
7. Допринос задужбина за књиж.награде	1.000.-	1.000.-
Укупно	832.400.-	832.400.-
РАСХОДИ		
А - Лични	381.500.-	381.500.-
Б - Материјални		
а) Функционални		
1. Научноистраживачка дел.	9.000.-	9.000.-
2. Архивистички послови	22.000.-	22.000.-
3. Издавачка делатност	215.900.-	215.900.-
4. Остале делатности	35.500.-	35.500.-
Свега функционални	282.400.-	282.400.-
б) Оперативни		
1. Одржавање зграде и инвентара	31.000.-	31.000.-
2. Огрев,осветљење,чистоћа	44.000.-	44.000.-
3. Општи трошкови управе	25.000.-	25.000.-
4. Потрошни и канц. материјал	21.000.-	21.000.-
5. Осигурање, таксе, порез	7.500.-	7.500.-
Свега оперативни	128.500.-	128.500.-
Резервисано за неизмирене обавезе	40.000.-	40.000.-
Укупно	832.400.-	832.400.-

ПОСЕБАН РАЧУН ПРИХОДА И РАСХОДА ЗА 1966. ГОД.
(У новим динарима)

ПРИХОДИ	Одобрена средства	Реализована средства	Неостварено до 31.XII 1966.
1. Савезни фонд за научни рад	50.000.-	50.000.-	
2. Републички фонд за научни рад	50.000.-	25.000.-	25.000.-
3. Републички фонд за културне делатности	195.000.-	195.000.-	
4. Покрајински фонд за научни рад	70.000.-	70.000.-	
5. Покрајински фонд за издавачку делатност	266.100.-	175.850.-	90.250.-
6. Покрајински фонд за културне делатности	27.500.-	27.500.-	
7. Комисија за културне везе са иностранством	13.400.-	13.400.-	
8. Скупштина општине Н. Сад	1.000.-	1.000.-	
9. Скупштина општине Врбас	1.000.-	1.000.-	
10. Скупштина општине Суботица	1.000.-	1.000.-	
11. Скупштина општине Бечеј	1.000.-	1.000.-	
Укупно	676.000.-	560.750.-	115.250.-

РАСХОДИ			
1. Научноистраживачка делатност	305.000.-	280.000.-	25.000.-
2. Издавачка делатност	326.100.-	235.850.-	90.250.-
3. Остале делатности	44.900.-	44.900.-	
Укупно	676.000.-	560.750.-	115.250.-

РАЧУН ИЗРАВНАЊА МАТИЦЕ СРПСКЕ НА ДАН 31. XII 1966.год.
(У новим динарима)

А К Т И В А

Зграде и земљишта		
1. зграда у ул. Матице срп= ске бр. 1	1.242.210,07	
2. зграда на Бул.Револуције бр. 30	1.684,08	
3. зграда у Срем. Каменици, Змај Јовина 1	506,12	
4. два градилишта у Темеринској улици	545,00	1244.945,27
Имовина код установа МС		
1. Библиотека књижни фонд	255.308,79	
2. Галерија слика	176.008,07	
3. Изложбени салон са антикварницом	194.191,52	625.508,38
Намештај,превозна и друга основна средства		315.963,18
Залихе књига код секретара МС		1.288,00
Благајна		296,94
Жиро рачун код Народне банке		706.607,05
Издвојена,ограничена и гарантована средства код Народне банке		70.447,96
Улог код Новосадске банке		98.299,60
Дужници		87.282,33
Издавачко предузеће МС		25.001,01
Вредносни папири		30.00
Остава - Депозит		680,19
Ратна штета		88.366,60
Укупно		3.264.716,51

Ванбилансна позиција -
Књиге, новине и зборници код Издавачког предузећа Матице српске 702.178,10

П А С И В А

Имовина	2.232.753,24
Резервни фонд	5.451,92
Задужбине	108.965,82
Веровници	76.410,89
Преносне ставке	601.952,72
Амортизација, кола и одржавање зграде	48.046,49
Ограничена буџетска средства и гарантовани износ	60.588,53
Инвестиције	16.677,23
Фонд заједничке потрошње	21.582,78
Остава - Депозити	680.19
Резерва ратне штете	88.366,60
Прелазни рачун	2.273,82
Вишак прихода над расходима	966.28
Укупно	3.264.716,51

Ванбилансна позиција - Протувредност књига, новина и зборника код Издавачког предузећа Матице српске 702.178,10

РАЧУН ИЗРАВНАЊА ЗАДУЖБИНА НА ДАН 31. XII 1966. ГОД.
(У новим динарима)

А К Т И В А

Рн Ратне штете	72.913,40
Рн Непокретности	111.129,58
Рн Вредносних папира	570,00
Рн Текућег рачуна код МС	108.965,82
Укупно	293.578,80

П А С И В А

Рн Капитала	220.665,40
Рн Резервне ратне штете	72.913,40
Укупно	293.578,80

РАЧУН ПРИХОДА И РАСХОДА ЗАДУЖБИНА НА ДАН 31.XII 1966.г.

П Р И Х О Д И

Камате по текућем рачуну за 1966. г.	5.897,98

Р А С Х О Д И

Допринос Матици српској	450.-
Фонд књижевних награда	1.000.-
Вишак прихода пренет на Рн Преносних ставака	4.447,98
Укупно	5.897.98

ПЛАН РАДА МАТИЦЕ СРПСКЕ ЗА 1967.ГОДИНУ

Опште напомене

Планом рада за 1967. годину предвиђено је да се наставе досадашњи послови, а да се приступи и неким новим подухватима.

Потребна материјална средства за остварење плана предвиђају се делом у нацрту буџета (само за један део редовних послова) и делом из других извора. Из расположивих буџетских средстава обезбеђени су у целини лични и оперативни расходи, расходи за "остале делатности", затим, око 50% расхода за архивистичке послове, око 57% потребних средстава за периодику (Летопис и Зборнике), око 37% за сталне едиције. За научна издања у посебним књигама буџетом нису обезбеђена ни најминималнија средства, а за научноистраживачку делатност предвиђено је свега 14 500 нових динара (12.000 за помагање индивидуалних истраживања и 2.500 за прекуцавање већ завршених коментара писама у Рукописном одељењу).

То значи да Матица, као и у 1966. години, у оквиру средстава за редовне делатности (у своме буџету),нема ни динара за планиране радове научно истраживачке послове,ни ти за научна издања у посебним књигама, а нема у целини обезбеђена средства ни за Летопис и зборнике. Дакле,Матичине основне активности и у 1967. години зависиће од наменских дотација из других извора (углавном републичких и покрајинских фондова).

Периодичне публикације планиране су у досадашњем обиму. Одлуке о повећању броја свезака Зборника за књижевност и језик и Зборника за филологију и лингвистику, према овом нацрту, ни у 1967. години неће моћи бити остварене, а и досадашњи обими зависиће од дотације Покрајинског фонда за издавачку делатност. Покретање Зборника за славистику условљено је,и ове године,дотацијом Републичког фонда за научни рад.

I Научноистраживачка делатност

1) Речник српскохрватског књижевног језика.-Наставиће се припрема текстова за следеће томове и обраде слова У и О.

2) Биографско-библиографски лексикон писаца Југославије.- Коначно припремање првог тома за штампу (писци на првих десет слова абецеде). Послови ће нарочито бити усмерени на припремање другог тома (прикупљање рукописа, библиографије и литературе о писцима, израда регистра скраћеница и страних имена која се спомињу у обрадама писаца.

3) Историја књижевности народа и народности Југославије.- До краја године очекује се да ће бити завршени рукописи за свих пет планираних томова.

4) Проучавање српско-мађарских књижевно- историјских веза.- У овој години предвиђено је истраживање за период 1849-1867.

5) Испитивање графије наших старих писаца.- Предвиђена су испитивања рукописа који се чувају у Мађарској.

6) Српска књижевност у 100 књига. - У 1967. години треба да изађе последње 20. коло ове библиотеке.

7) Терминолошки речници.- Председништво Југословенског одбора за израду терминолошких речника одржаваће консултативне састанке са стручњацима појединих научних области (право, пољопривреда) ради утврђивања начина и метода рада на изради одговарајућих речника.

8) Проучавање српске уметности у периоду између 1459. и 1690.

а) Наставиће се рад на проучавању српске илуминиране књиге: довршавање документације из београдских збирки, завршетак рада у збирци Пећке патријаршије и у манастиру Дечанима, рад у цетињској збирци, израда документације за св. Тројицу Пљеваљску, рад у збирци Старе у Сарајеву, израда документације у загребачким збиркама и прикупљање материјала по мањим збиркама.

б) Снимање архитектонских споменика ове епохе биће настав=
љено. Предвиђа се да буду снимљени следећи споменици:манастири
Плива и Моштаница,неколико мањеих споменика око Скадарског
језера и неки споменици на Косову и Метохији и у Далмацији.

9) Проучавање српске уметности епохе романтизма (1848-1878)

а) У сарадњи са Заводом за заштиту споменика културе
у Осијеку обрадиће се сви споменици српске културе и умет=
ности на територији Славоније и Хрватске.

б) На основу картона уметничких споменика романтизма
припремаће се књига - научни каталог епохе романтизма.

в) Архивска грађа у препису,која још увек пристиже, биће у
1967.години сређена по хронологији и припремљена за штампу.

10) Топографија споменика српске уметности

а) Фотографисаће се преостали објекти у Сремским Кар=
ловцима, прегледаће се катастарски листови и књиге у Срем=
ским Карловцима ради утврђивања границе Ср. Карловаца у
1879., сондираће се терен у Ср. Карловцима ради археолош=
ких провера о римском насељу на месту садашњег града.

б) У Сомбору ће се наставити са прегледом и евиден=
цијом уметничког материјала у приватном власништву и запо=
чети рад у Градском архиву у Сомбору, а наставиће се сни=
мање архитектонских објеката.

11) Графика код Срба у XVIII веку.- Предвиђена су до=
пунска истраживања у Бечу.

12) Наставиће се тематско проучавање колонизације и
насеља у Војводини. У овој години предвиђа се рад на сле=
дећим темама:

а) Властелинство Чалма 1777-1849.

б) Настављање радова на проучавању аграрне реформе и
колонизације Баната између два светска рата.

в) Настављање радова на теми структура граничарских и=
метака и насеља у Војводини крајем XVIII и почетком XIX века.

13) Проучавање јужнословенских насеља у Мађарској у
XVIII и XIX веку.- Предвиђена су почетна архивска истражи=
вања у Мађарској.

14) Предвиђено је да се крајем ове године одржи научни симпозијум о Уједињеној омладини српској.

15) Проучавање градова.- Наставиће се са започетим проучавањима војвођанских градова (Бечеј, Врбас, Суботица). У договору са Српском академијом наука приступиће се и проучавању неких градова на територији уже Србије.

16) Израда монографија предузећа.- У плану је да се приступи штампању припремљених монографија за фабрику "Албус" и "Петар Драпшин". Такође се превиђа завршавање монографије о фабрици "Соња Маринковић" и довршавање монографије о синдикату графичких радника.

17) Социолошка истраживања.- У плану су припреме за организована и систематска социолошка истраживања у Војводини. У почетној фази оваква истраживања отпочела би у Челареву.

18) У овој години отпочеће се са вишегодишњим научно-истраживачким радом на изради Историје српског новинарства у Војводини до 1918. године.

19) Проучавање Фрушке горе.- У плану је да се приступи испитивању климатолошких елемената, хидролошких прилика, затим испитивању педолошких типова земље и ерозије тла.

20) Израда Руско-српскохрватске библиографије.- Наставиће се започето ексцерпирање грађе из листова и часописа.

21) Наставиће се припрема грађе за коментаре једног дела писама у Рукописном одељењу.

II Научна издавачка делатност

а) Периодика

1) Летопис Матице српске.- 12 бројева по 8 штампарских табака просечно.

2) Зборник за књижевност и језик.- Предвиђа се издавање XV књиге у досадашњем обиму тј. две свеске од по 20. а.т.

3) Зборник за филологију и лингвистику.- Предвиђа се издавање X књиге у досадашњем обиму од 25 а.т.

4) Прва књига Зборника за славистику (обим 25 а.т.).

5) Зборник за ликовне уметности.- Књига III обим 30. а.т. текста и 5 таб. илустрација.

6) Зборник за друштвене науке. - Свеске бр. 46, 47 и 48 у обиму од по 18 а.т.

7) Зборник за природне науке. - Свеска 32 и 33 у о=биму од по 18 а.т.

б) Сталне едиције

8) Прва књига. - Предвиђа се штампање 5 књига у у=купном обиму од 18 а.т.

9) Фототипска издања.- У плану је штампање 1814. и 1815. годишта Новина сербских и Прве свеске Летописа Мати=це српске.

10) Научна издања у посебним књигама

а) Из књижевности: Слободан Ж. Марковић, "Јован По=повић, Живот и његово дело"; Ђорђе Бајић,"Средњошколски у=џбеници историје српске књижевности до I светског рата"; Фрањо Грчевић, "Књижевни критичар и теоретичар Богдан По=повић".

б) Из језика: - Миливој Павловић, "Говор Јањева и о=колине"

в) Из уметности: - Анка Стојаковић, "Архитектонски простор у зидном сликарству средњевековне Србије".

г) Из друштвених наука: Никола Гаћеша, "Аграрна ре=форма и колонизација у Бачкој од 1918-1941. године".

д) Из природних наука: - Михаљ Микеш, "Еколошка про=учавања на мишу хумкашу."; инж. Јован Мутибарић, "Замена дрвета чамовине са дрветом неких врста топола и врба у производњи кућног намештаја"; Павле Катић," Микроклиматске прилике у усеву озиме пшенице при различитим условима га=јења"; Јелена Ђуркић, "Прилог монографији врсте Opatrum sabulosom L"; Александар Кукин, "Геолошки услови појаве артерских вода у Бачкој и њихове физичке и хемијске особи=

не"; Надежда Бабић, "Мочварна и ливадска вегетација Ковиљ=ског рита".

ђ) Библиографије: - Марко Малетин, "Садржај Летописа Матице српске 1825-1950", I део, садржај по писцима. Олга Небригић, "Библиографија Вељка Петровића".

III Архивистички послови

Поред редовних архивистичких послова у Рукописном о=дељењу (откуп, инвентарисање и сређивање материјала и збир=ки, услуживање научних радника итд), посебно су предвиђе=ни следећи пословн·

1) даље устројавање приручне библиотеке

2) поред текуће набавке материјала, наставиће се ми=крофилмовање и фотокопирање документата који се чувају у другим архивима у земљи и иностранству

3) предвиђено је да се приступи рестаурацији и кон=зервацији трошнијих докумената. Документи који су склони распадању биће и снимани.

4) приступиће се радовима на сталној постави Матични=не изложбе (историја Матице, њених установа и њихових де=латности).

IV Остале делатности

1) Катедра Матице српске.- Четири предавања.

2) Додељивање Змајеве награде за 1966.годину.

3) Додељивање Бранкове награде за студентске и сре=дњошколске радове за 1967.годину.

4) Помагање индивидуалних архивских и теренских ис=траживања, која спадају у оквир Матичине делатности.

5) Предвиђено је да се у одељењима Матице српске по=времено одржавају научни скупови са предавањима и научним саопштењима.

6) Предвиђено је даље учвршћивање и проширивање са=радње са домаћим и страним установама као што је предвиђе=но у одговарајућим деловима извештаја.

ПРЕДРАЧУН ПРИХОДА И РАСХОДА МАТИЦЕ СРПСКЕ ЗА 1967. ГОДИНУ
(У новим динарима)

I ПРЕДЛОГ БУЏЕТА

	Буџет	Други извори	СВЕГА
ПРИХОДИ			
1. Чланарина	100		100
2. Допринос задужбина	450		450
3. Издавачка делатност	25.000		25.000
4. Допринос ротапринта	5.000		5.000
5. Допринос задужбина за Змајеву награду	1.000		1.000
6. Остали приходи	3.000		3.000
7. Покрајински фонд за културне делатности (за редовне делатности)	971.294		971.294
8. Наменске дотације		1,465.775	1,465.775
Свега приходи	1,005.844	1,465.775	2,471.619
РАСХОДИ			
А - Лични	435.000	-	435.000
Б - Материјални			
а) Функционални			
I Научноистраживачка делатност	14.500	591.675	606.175
II Издавачка делатност			
а) Периодика	336.144	245.000	581.144
б) Сталне едиције	34.000	57.000	91.000
в) Остала издања	-	557.100	557.100
г) Остало	14.000	-	14.000
Свега издавачка делатност	384.144	859.100	1,243.244
III Архивистички послови	16.000	15.000	31.000
IV Остала делатност	33.000		33.000
Свега функционални	447.644	1,465.775	1.913.419
б) Оперативни			
I Одржавање зграде и инвентара	28.000	-	28.000
II Огрев, осветљење, чистоћа	33.000	-	33.000
III Општи трошкови управе	34.000	-	34.000
IV Потрошни м. канц. материјал	20.500	-	20.500
V Осигурање, таксе, порези	7.700	-	7.700
Свега оперативни	123.200	-	123.200
Свега расходи	1,005.844	1,465.775	2,471.619

II ПРЕДЛОГ ПОСЕБНОГ РАЧУНА ПРИХОДА и РАСХОДА
за 1967. годину

ПРИХОДИ

Републички секретаријат за културу СР Србије	17.500.-
Републички секретаријат за просвјету, културу и физичку културу СР Хрватске	7.500.-
Републички секретаријат за просвето ин културо СР Словеније	7.500.-
Републички фонд за научни рад	375.950.-
Републички фонд за унапређивање културних делатности	338.300.-
Покрајински фонд за научни рад	409.000.-
Покрајински фонд за унапређивање издавачке делатности	283.150.-
Покрајински фонд за унапређивање културних делатности	21.875.-
Скупштина општине Нови Сад	1.000.-
Скупштина општине Врбас	1.000.-
Скупштина општине Бечеј	1.000.-
Скупштина општине Суботица	1.000.-
Скупштина општине Сомбор	1.000.-
	1.465.775.-

РАСХОДИ

1. Научноистраживачка делатност	591.675.-
2. Издавачка делатност	859.100.-
3. Архивистички послови	15.000.-
	1.465.775.-

ПРЕДЛОГ СТАТУТА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Матица српска, основана године 1826. у Пешти ради одржавања "Сербског летописа", одмах узима на себе бригу и старање о српској књижевности уопште;

развија се веома брзо у снажан културни центар и постаје покретачка снага у време политичког буђења српског народа;

групише око себе материјална средства народна: фондове и задужбине добротвора, међу њима као најзначајнији Текелијанум, намењене културном подизању нашег народа;

ствара у своме окрињу зачетке будућих значајних установа Библиотеке и Галерије;

пресељена године 1864. у ново културно средиште нашег народа, Нови Сад, развија свестранију плодну активност, доживљавајући и тешке тренутке без видљивијих резултата:

реорганизована, у социјалистичкој Југославији, налази све услове за пуни развој и остварење замисли оснивача: она постаје све изразитији чинилац и све одређенија покретачка снага на плану науке, књижевности и уметности;

током своје вековне историје мењајући статут да би ишла укорак са временом, Матица српска данас, када је у потпуности открила и учврстила своје место у социјалистичкој земљи као научно, књижевно и културно друштво,

доноси на редовној скупштини одржаној 29. јуна 1967. следећи

С Т А Т У Т М А Т И Ц Е С Р П С К Е

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Чл. 1

Матица српска је научно, књижевно и културно друш=тво са седиштем у Новом Саду и делатношћу на целој терито=рији СФРЈ.

Чл. 2

Печат Матице српске је округао. У средини печата је кошница између два дрвета, изнад кошнице је исписана годи=на 1826, око кошница су пчеле и натпис "Матица српска - Но=ви Сад".

II - ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Чл. 3

Циљеви Матице српске су: неговање и развијање нау=ке, књижевности, уметности и културе уопште и популариса=ње културних тековина, као основних потреба социјалистичког друштва.

.Чл. 4

У остваривању својих циљева Матица српска обавља о=ве задатке:

- изучава књижевност и књижевну и културну историју и помаже развој савремене књижевности;
- изучава ликовне уметности и помаже њихов развој;
- организује и обавља научно проучавање, нарочито Војводине, у другим гранама културног живота,
- сарађује са друштвима, установама и појединим на=учним и културним радницима у земљи и иностранству;
- издаје "Летопис Матице српске", зборнике научних радова, друге публикације и дела из области науке, књижев=ности и уметности;
- популарише науку, књижевност и уметност;

- оснива културне и уметничке установе и предузећа.

III - ЧЛАНОВИ

Чл. 5

Чланови Матице српске су: чланови сарадници, редовни чланови и почасни чланови.

Чланови-сарадници су сарадници Матице српске и дру=ги културни и јавни радници чије деловање доприноси оства=рењу њених задатака. Чланове-сараднике бира Скупштина на предлог Управног одбора.

Редовни чланови су физичка и правна лица, која, на предлог Управног одбора, прима Скупштина по њиховој молби.

Почасни чланови су лица која, на предлог Управног одбора, бира Скупштина у знак признања за нарочите заслуге у области науке, књижевности, уметности и културе.

Чл. 6

Редован члан Матице српске може бити сваки грађанин СФРЈ, друштвено-политичка заједница, установа, друштвена и привредна организација у СФРЈ.

За члана-сарадника и почасног члана може бити бира=но и лице које није грађанин СФРЈ.

Чл. 7

Дужност и право сваког члана Матице српске је да према својству у коме је бирак или примљен у чланство до=приноси остварењу циљева и задатака Матице српске и да у=чествује у раду органа управљања и радних тела.

Чл. 8

Чланство у Матици српској престаје:

- иступом;
- брисањем, по одлуци Управног одбора, због неиску=њавања чланских обавеза (редовни чланови наведени у ст. 3

чл. 5 Статута због дуговања чланарине више од године дана);

- искључењем, по одлуци Скупштине, због делатности које су противне циљевима, задацима и интересима Матице српске, као и због губитка грађанских права;

- престанком мандата члана-сарадника.

Управни одбор може члану чије искључење предлаже Скупштини одмах ускратити коришћење чланских права.

О свакој одлуци о брисању из чланства Управни одбор извештава наредну редовну скупштину.

IV - УПРАВЉАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИОНО УРЕЂЕЊЕ

1. У п р а в љ а њ е

Чл. 9

Органи управљања Матице српске су:

- Скупштина
- Управни одбор
- Извршни одбор
- Надзорни одбор

Радници Матице српске остварују самоуправна права у радној заједници.

С к у п ш т и н а

Чл. 10.

Скупштину чине пунолетни чланови (чланови-сарадници, редовни чланови и почасни чланови), као и чланови правна лица. Пунолетни чланови имају на Скупштини активно и пасивно право гласа, а чланови правна лица само активно право гласа. Правна лица ово своје чланско право врше путем опуномоћеног представника.

Редовни чланови који плаћају чланарину губе ово право ако нису уплатили чланарину за текућу годину.

Чл. 11

Скупштина одлучује о политици остварења циљева и задатака Матице српске.

Скупштина, обавља нарочито ове послове:

1 - одлучује о општој делатности и раду Матице српске;

2 - одлучује о перспективном плану рада, као и плану рада за следећи четворогодишњи период;

3 - прима извештаје Управног и Надзорног одбора о раду у протеклом четворогодишњем периоду и доноси одлуке о њима;

4 - бира председника, потпредседнике и секретара Матице српске и остале чланове Управног одбора и чланове Надзорног одбора;

5 - одлучује о изменама и допунама Статута Матице српске;

6 - одређује годишњу чланарину за редовне чланове;

7 - одлучује о оснивању и укидању одељења и оснивању установа и предузећа;

8 - разматра годишње извештаје о раду установа и предузећа Матице српске;

9 - решава о предлозима појединих чланова које су ови претходно упутили Скупштини путем Управног одбора;

10 - одлучује о искључењу из чланства Матице српске;

11 - прописује пословник о своме раду;

12 - одлучује о престанку рада Матице српске.

Скупштина може своје заслужне председнике изабрати за доживотне почасне председнике Матице српске.

Чл. 12

Скупштина је редовна и ванредна. Редовна скупштина се држи сваке четврте године. по могућству у првом тромесечју, а ванредна се сазива према потреби.

Скупштина се одржава у Новом Саду или, ако то одлу=чи Управни одбор, у неком другом месту.

Чл. 13

Редовну скупштину сазива Управни одбор.

Ванредну скупштину може сазвати Управни одбор према потреби.

Сазивање ванредне скупштине имају право да траже Надзорни одбор или 50 чланова.

Чл. 14

Скупштина пуноважно ради ако је на почетку рада при=сутно најмање 100 чланова.

Акс у заказано време није присутан довољан број чла=нова, Скупштина се одлаже за један час, а затим може да ради се оним бројем чланова који је присутан, уколико они тако одлуче.

Скупштина одлучује већином гласова присутних члано=ва са правом гласа.

О престанку рада Матице српске може се донети пуно=важна одлука само ако Скупштини присуствује две трећине чланова са правом гласа.

Чл. 15

Када Надзорни одбор или 50 чланова захтевају да се сазове ванредна скупштина, они о томе извештавају Извршни одбор, који је дужан да скупштину сазове у року од месец дана. Ако Извршни одбор то не учини у овом року подносиоци захтева имају право да скупштину сазову сами.

Надзорни одбор или чланови који подносе захтев за сазивање ванредне скупштине дужни су да истовремено са за=хтевом назначе питања која предлажу на дневни ред, са об=разложењем захтева и хитности.

Ванредна скупштина решава само о оним питањима због којих је сазвана.

Чл. 16

Скупштина се сазива објављивањем у дневним листови=ма и у службеним просторијама Матице српске, са дневним редом који утврди Управни одбор, најмање 10 дана раније.

Од објаве о сазивању до састанка Скупштине може про=ћи највише 30 дана.

Скупштина ради према пословнику.

У п р а в н и о д б о р

Чл. 17

Управни одбор обавља ове послове:

1 - руководи радом и делатношћу Матице српске и ста=ра се о извршењу одлука Скупштине;

2 - бира Извршни одбор;

3 - предлаже Скупштини оснивање и укидање одељења и оснивање установа и предузећа, а оснива и укида друге ор=ганизационе јединице;

4 - именује уредништва (редакције) за издања Матице српске;

5 - прати рад организационих јединица Матице српске и сарађује са њеним самосталним установама и предузећима;

6 - води послове материјалне и правне природе и у=правља имовином Матице српске;

7 - бира руководиоце одељења и поставља руководиоце других организационих и радних јединица;

8 - обавља послове за које је према законским и дру=гим прописима надлежна Матица српска као оснивач установа и предузећа, а који нису овим Статутом изричито стављени у делокруг Скупштине;

9 - одређује представника Управног одбора у Дисци=плински суд за раднике;

10 - рукује задужбинама повереним Матици српској пре=ма њиховој намени, и решава о примању нових задужбина за које саставља статуте односно основна писма;

11 - одлучује о употреби прихода од задужбина према њиховој намени;

12 - у складу са четворогодишњим планом рада усвојеним од скупштине доноси годишњи план рада и годишњи финансијски план (предрачун прихода и расхода);

13 - саставља годишњи извештај о раду Матице српске и годишњи завршни рачун, и подноси их надлежним органима управе;

14 - подноси скупштини предлог перспективног плана рада и плана рада за следећи четворогодишњи период;

15 - подноси скупштини извештај о раду Матице српске у протеклом четворогодишњем периоду;

16 - одређује време и место састанка Скупштине и утврђује дневни ред;

17 - доноси правилнике и пословнике о организацији и раду органа, одељења и других организационих и радних јединица Матице српске, као и друга општа акта уколико законом, овим Статутом или другим прописима њихово доношење није стављено у надлежност другога органа;

18 - обавља друге послове који су му законом, овим Статутом или другим прописима стављени у надлежност.

Чл. 18

Управни одбор има најмање 21 члана, у које улази председник, два потпредседника и секретар Матице српске.

Приликом сваког избора Скупштина претходно одређује број чланова Управног одбора.

Управни одбор се састаје према потреби.

Управни одбор доноси пуноважне одлуке ако седници присуствује најмање половина чланова.

На седници Управног одбора одлуке се доносе већином гласова свих присутних чланова.

Чл. 19

Ако у време заказано за почетак рада седници не присуствује довољан број чланова, седница се може, по при=

станку већине присутних, одржати после једног часа. Ова седница неће моћи одлучивати о начелним и личним питањима.

И з в р ш н и о д б о р

Чл. 20

Извршни одбор обавља ове послове:

1 - стара се о извршењу одлука Управног одбора;

2 - обавља све послове које му Управни одбор стави у задатак;

3 - по саслушању мишљења Радне заједнице одлучује о заснивању и престанку радног односа радника према одредбама овог Статута и других прописа;

4 - обавља хитне послове између седница Управног одбора.

Чл. 21

Извршни одбор чине председник, потпредседници, секретар и најмање 5 чланова Управног одбора које Управни одбор изабере из своје средине.

Чланови Извршног одбора бирају се на првој седници новоизабраног Управног одбора.

Чл. 22

Извршни одбор састаје се по потреби.

Извршни одбор доноси пуноважне одлуке ако седници присуствује најмање половина чланова.

Ако у време заказано за почетак рада седници не присуствује довољан број чланова, седница се може, по пристанку већине присутних, одржати после једног часа.

Извршни одбор одлучује сходно прописима који се односе на рад Управног одбора.

Надзорни одбор

Чл. 23

Надзорни одбор прати и надзире материјално-финансијско пословање Матице српске.

Његова је дужност да најмање двапут годишње врши преглед материјалног и финансијског пословања и благајне Матице српске.

Надзорни одбор има право да у свако доба прегледа имовину и пословне књиге и документацију Матице српске.

Чл. 24

Надзорни одбор даје Управном одбору мишљење о завршном рачуну и предлогу буџета.

Надзорни одбор подноси редовној Скупштини писмени извештај о финансијско-материјалном пословању Матице српске у протеклом четворогодишњем периоду и даје предлог о давању разрешнице Управном одбору у погледу материјалног пословања.

Чл. 25

Надзорни одбор сачињавају 5 чланова изабраних од Скупштине.

На првој седници новоизабрани Надзорни одбор бира из своје средине председника и секретара.

Попуњавање упражњеног места у Надзорном одбору у току трајања мандата врши се кооптирањем на заједничкој седници Надзорног одбора и Управног одбора.

Уколико је на начин предвиђен у ставу 3 изабран нови члан уместо председника или секретара,на првој наредној седници Надзорног одбора врши се поновно конституисање.

Седнице Надзорног одбора сазива председник.Ако председник не сазове седницу могу је сазвати и три члана Надзорног одбора.

Надзорни одбор пуноважно ради ако је присутно најмање три члана.

Одлуке се доносе већином гласова, а у случају једнаке поделе гласова одлучује глас председника.

Опште одредбе о органима управљања

Чл. 26

О раду Скупштине и свих одбора воде се записници.

Право је сваког члана да се његово одвојено мишље=ње на седници унесе у записник.

Записник Скупштине потписује председавајући, секре=тар МС, записничар и оверачи записника.

Записнике седница Управног и Извршног одбора потпи=сују председавајући, секретар и записничар, а записнике Надзорног одбора сви чланови који су присуствовали седни=цама.

Чл. 27

Мандат члановима Управног, Извршног и Надзорног од=бора траје четири године.

Ако у Управном, Извршњом и Надзорном одбору остану упражњена места, бираће се потребан број чланова на начин предвиђен за редован избор.

Мандат накнадно изабраним члановима траје докле и осталим члановима тих одбора.

Чл. 28

Ближе одредбе о раду Скупштине и одбора Матице срп=ске прописују се пословницима.

Чл. 29

Матицу српску представљају и заступају председник и секретар, а у случају спречености председника или секрета=ра један од потпредседника или члан Управног одбора кога за то овласти Извршни одбор.

Радна заједница

Чл. 30

Радна заједница састоји се од радника који у Матици српској обављају стручне, административне и помоћне посло=ве и са којима је заснован радни однос на неодређено или одређено време, са пуним или скраћеним радним временом.

Радна заједница је орган самоуправљања, чија су пра=ва и дужности одређени законом, овим Статутом и другим про=писима.

Радна заједница доноси правилник о својој организа=цији, делокругу рада и начину извршења задатака. Правилник ступа на снагу када се са њиме сагласи Управни одбор Мати=це српске.

2. Организационо уређење

Чл. 31

Ради обављања Статутом одређених задатака Матица српска може организовати одељења и друге организационе и радне јединице, као и оснивати установе и предузећа.

Чл. 32

Матица српска има ова одељења: Књижевно одељење, О=дељење за друштвене науке, Одељење за природне науке, Оде=љење за ликовне уметности и Рукописно одељење.

Према потреби могу се оснивати нова одељења сходно одредбама овога Статута.

Одељења се оснивају и укидају одлуком Скупштине на предлог Управног одбора, а друга организационе и радне је=динице одлуком Управног одбора. Њихово устројство и рад регулишу се правилником.

За обављање административних и финансијских послова организује се посебна служба.

Чл. 33

Установе и предузећа оснивају се одлуком Скупштине на предлог Управног одбора и сходно постојећим законским прописима.

Биолиотека Матице српске и Галерија Матице српске су самостални установе Матице српске чији је правни поло=жај посебно регулисан.

Издавачко предузеће Матице српске послује као привредна организација. Однос између Издавачког предузећа и Матице српске регулише се законом и уговором.

Чл. 34

Секретар Матице српске:

- руководи пословима Матице а нарочито организује научни, књижевни и други стручни рад који обављају одељења и друге организационе јединице;

- стара се о извршењу и примени одлука органа управљања;

- старешина је радника запослених у Матици српској;

- наредбодавац је за извршење финансијског плана;

- обавља друге послове и дужности које су му овим Статутом и другим прописима стављени у делокруг.

Секретар Матице је самосталан у раду и одговоран је за свој рад Управном одбору и Скупштини.

Секретар Матице српске стара се о законитости рада у Матици српској и о испуњавању њених законом одређених обавеза.

Чл. 35

Пословима Књижевног одељења, Одељења за друштвене науке, Одељења за природне науке и Одељења за ликовне уметности руководи секретар одељења, а пословима Рукописног одељења управник одељења.

Секретари односно управник одељења су лица у изборним звањима, бира их Управни одбор на четири године.

Чл. 36

Секретару Матице српске и секретарима односно управнику одељења за време трајања мандата припада накнада за рад као и сва права и дужности у погледу радног стажа, социјалног осигурања и друга предвиђена законом за раднике у изборним звањима.

Секретар Матице српске и секретари односно управник одељења нису чланови Радне заједнице.

V - ПЛАНИРАЊЕ И ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Чл. 37

Матица српска доноси перспективни план развоја и го= дишњи план рада. Ови планови обухватају целокупну Матичину делатност у одређеном периоду заједно са финансијском осно= вом њиховог извршења.

Чл. 38

Финансијско пословање Матице српске регулише се пра= вилником у складу са постојећим прописима.

На основу тих прописа, а сообразно структури и по= требама радне организације, Матица српска води потребне књиге, евиденције и финансијску и материјалну документаци= ју.

Чл. 39

За сваку пословну годину израђује се финансијски план (предрачун прихода и расхода) и завршни рачун.

Облик и начин израде финансијског плана (предрачуна прихода и расхода) и завршног рачуна уређује се посебним правилником.

Чл. 40

Финансијска средства Матице српске су:

- средства добивена од друштвено-политичких заје= ница, друштвених и политичких организација и установа за остварење циљева и задатака Матице српске;
- чланарина;
- приходи од продаје издања;
- камате на уложена средства;
- прилози, дарови и завештања;
- други приходи.

Чл. 41

Висину годишње чланарине редовних чланова одређује редовна Скупштина.

Чланови-сарадници и почасни чланови не плаћају чланарину.

Чл. 42

Средства којима Матица српска располаже јесу:основна средства, обртна средства, средства за задовољавање заједничких потреба радне заједнице и резервна средства.

Посебна средства представљају имовине задужбина под управом Матице српске. Приход од ових средстава троши се према њиховој намени.

Чл. 43

Приложници, дародавци, завештачи и оснивачи задужбина уписују се, у знак признања, у нарочиту књигу.

Чл. 44

Расподела дохотка врши се по основама утврђеним овим Статутом и другим општим актима који се односе на расподелу дохотка.

Расподелу дела дохотка намењеног личним доходима врши Радна заједница сходно одредбама Правилника о расподели личних доходака, примењујући начело расподеле према раду у радној организацији Матице српске.

Правилником о радним односима утврђују се основи и мерила по којима ће се установљавати радни допринос радника чланова радне заједнице, и то полазећи од:

- врсте радних задатака на радном месту (руковођење пословима, одговорност за рад других, самостално обављање посла и др.);

- сложености задатака односно послова (потребна стручна спрема или друге квалификације, посебна искуства и др.);

- посебних услова појединих радних места, и др.

Чл. 45

Из чистог прихода по годишњем предрачуну прихода и расхода, по одбитку дела намењеног личним доходима чланова радне заједнице, формирају се средства ових фондова:

- пословног фонда,
- фонда заједничке потрошње,
- резервног фонда.

Поред ових фондова могу постојати и други фондови или посебни рачун (за издавачку делатност, за научно- истраживачку делатност и др.)

Ближе одредбе о фондовима или посебним рачунима из ст. 1 и 2, њиховом формирању и пословању утврђују се посебним правилницима.

VI - РАДНИ ОДНОСИ

Чл. 46

Чланови Радне заједнице у Матици српској успостављају и самостално уређују међусобне односе по одредбама Статута, правилника и других општих аката.

Уколико овим Статутом, односно правилницима и другим општим актима нису регулисана појединa права и дужности и други услови из радног односа, важе у свему одредбе Основног закона о радним односима.

Чл. 47

Број радних места и њихова структура утврђују се систематизацијом радних места.

Стручни и други услови за појединa радна места утврђују се правилником.

Чл. 48

Правилником о радним односима одређује се која се

радна места попуњавају конкурсом.

Почетак рока за расписивање поновног конкурса за попуњавање руководећих радних места почиње тећи 1. јануара 1967. године.

Остала радна места попуњавају се уз претходно об=јављивање слободног радног места.

Попуњавање радних места радницима са скраћеним рад=ним временом којима рад на тим местима није главно и једи=но занимање, као и попуњавање радних места на одређено време, врши се без конкурса и без објављивања слободног радног места.

Чл. 49

За обављање послова који по својој природи и знача=ју за организацију рада, због малог обима и због повреме=ности односно привремености, не захтевају да се установи посебно радно место, могу се ангажовати сарадници ван рад=ног односа заснивањем грађанскоправног односа путем угово=ра.

Такви су послови:

- дактилографски;
- административни послови за поједине делатности ограниченог трајања;
- послови радника у ручној слагачници и погону ро=тапринта за послове око појединих издања;
- технички послови приликом појединих приредби: из=ложби, прослава, предавања и сл.;
- технички послови у припреми при издавању поједи=них едиција;
- послови око одржавања путничких кола.

Послови из којих проистичу ауторска права уговарају се са аутором по законским прописима који се на то односе.

Чл. 50

Члан Радне заједнице учествује у остварењу плана рада Матице у оквиру додељеног му делокруга и у расподели

средстава за личне дохотке према одредбама правилника и других прописа, и има сва остала права и дужности на осно= ву рада у Матици српској одређена законом, овим Статутом или другим прописима.

Правилником се прописује која од права наведена у ст. 1, осим оних одређених законом, припадају радницима запосленим у Матици са најмање половином пуног радног вре= мена или онима запосленим са мање од половине пуног радног времена.

Чл. 51

Пуно радно време у Матици српској износи 42 сата седмично. Распоред седмичног радног времена на дневно рад= но време врши Извршни одбор на предлог Радне заједнице.

Чл. 52

Дуже од пуног радног времена дужан је радник да ра= ди само у случајевима:

- несреће која задеси Матицу или јој непосредно предстоји, и то онолико времена колико је потребно да се спасу људски животи или очувају материјална средства;
- припремање плана рада и предрачуна прихода и рас= хода, годишњег извештаја и завршног рачуна, као и других већих службених елабората;
- одржавање значајнијих научних, културних и умет= ничких скупова у организацији Матице српске.

Рад дуже од пуног радног времена одређује секретар Матице а у хитним случајевима и најстарији присутни радник Матице.

Чл. 53

За вођење поступка због повреде радне дужности и изрицање казни оснива се Дисциплински суд.

Дисциплински суд састоји се од 3 члана. Председника и једног члана одређује Радна заједница, а другог Управни

одбор Матице српске.

Посебним правилником утврђује се поступак пред Дис=циплинским судом. Овај правилник доноси Радна заједница а ступа на снагу када се с њим сагласи Управни одбор.

О жалбама против одлука Дисциплинског суда о изри=цању казни решава у другом степену Радна заједница.

Одлуку о искључењу радника из Радне заједнице због теже повреде радне дужности доноси Радна заједница на пре=длог Дисциплинског суда. Ова одлука ступа на снагу када се са њом сагласи Извршни одбор Матице српске.

Тежом повредом радне дужности због које се искључу=је из радне заједнице сматра се и самовољан престанак са радом и неоправдани изостанак са рада дуже од седам уза=стопних радних дана;

VII - ПРЕСТАНАК ДРУШТВА

Чл. 54

Матица српска престаје:

- ако је распусти надлежан орган друштвено -полити=чке заједнице;
- ако престанак рада закључи Скупштина.

Чл. 55

У случају престанка рада Матице српске њена имовина предаје се на чување и руковање Српској академији наука и уметности у Београду, која ће овом имовином као посебном руковати.

Уколико и када се у Новом Саду оснује друштво са сличним циљевима, Српска академија наука и уметности пре=даће имовину Матици српске том новом друштву.

Чл. 56

Руковање задужбинама којима је руковала Матица срп=ска, прелази у случају престанка рада МС на Српску акаде=мију наука и уметности, осим оних задужбина где је послед=

ном вољом или основним писмом оснивача друкчије одређено.

Уколико и када се у Новом Саду оснује друштво са сличним циљевима, Српска академија наука и уметности предаће том друштву на руковање имовину задужбина које је примила од Матице српске на руковање.

VIII - ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Чл. 57

У вези са чланом 5 овог Статута и чланом 34 статута из 1947. године признају се сва досадашња чланска права, без даљег плаћања чланарине, оним члановима физичким лицима који су до 31.XII 1951. уплатили пуну чланарину одређену једном за свагда.

Досадашњи чланови оснивачи и добротвори изједначени су у правима са досадашњим редовним члановима са уплаћеном пуном чланарином.

Чл. 58

Одредба чл. 12 ст.1 о одржавању редовне скупштине сваке четврте године, као и одредбе чл. 11 ст. 2 т. 3 и 4, чл. 17 т. 12,13, 14,15, и чл. 24 о надлежности скупштине, Управног одбора и Надзорног одбора примењиваће се почев од дана редовне скупштине која ће се одржати у 1968.години.

До почетка примене одредаба наведених у ст.1 овога члана важиће одговарајуће одредбе досадашњег Статута Матице српске од 8. V 1960.

Чл. 59

Овај Статут ступа на снагу када га одобри надлежни орган Друштвено-политичке заједнице.

УЗ ПРЕДЛОГ НОВОГ СТАТУТА

Повод за измене и допуне Статута Матице српске од 8. маја 1960. јесу нове одредбе Устава СФРЈ и Устава СРС, као и одредбе Основног закона о радним односима које говоре о самоуправљању радних људи, о радним односима и о расподели дохотка, којима је свака организација дужна да прилагоди своје прописе. Како се показала потреба да се и друге одредбе Статута који је сада у важности подвргну ревизији и прилагоде променама насталим у току последњих седам година, Управни одбор МС је одлучио да уместо измена и допуна садашњег Статута изради нов Статут.

Предлог новога Статута Управни одбор подноси Скупштини на усвајање према тексту који је овде одштампан.

Осим одредаба о самоуправљању, о радним односима и о расподели дохотка, које су потпуно нове и формулисане у складу са уставним и законским прописима, важније промене досадашњих одредаба су следеће:

1. циљеви и задаци су потпуније формулисани с обзиром на већу улогу коју Матица има на пољу организовања научног рада и с обзиром на нови домен на томе плану: изучавање ликовних уметности;

2. у одељку о управљању предвиђена је основна промена: органи управљања, као и сва радна тела у Матици, бирају се на четири године, па се саобразно томе и редовна скупштина одржава сваке четврте године; разлози су практичне природе, а главни лежи у познатој чињеници да су готово сви Матичини послови дугорочни, да се не могу остварити за кратко време, да се политика Управног одбора стога и не може водити на кратке рокове, па се ни резултати ра=

да не могу исказивати за кратке периоде уколико се не при=
хвати да извештаји буду готово увек фрагментарни и да са=
држе из године у годину понављане закључке и планове рада;
четворогодишњи рок предвиђен предлогом Статута сматра Уп=
равни одбор примереним периодом у коме се план рада може
реализовати и за који се о политици коју је Управни одбор
спроводио и о резултатима делатности може поднети извештај
и положити рачун;

3. променама наведеним под тачком 2. ових напомена
саображене су и одредбе о надлежности Скупштине, Управног
одбора и Надзорног одбора;

4. у одељку о организационом уређењу предвиђа се да
су положаји секретара Матице и секретара Одељења (управни=
ка Рукописног одељења) изборна звања са четворогодишњим
мандатом, што значи да лица која тај положај заузимају у=
будуће неће бити у радном односу по том основу;разлози о=
вој промени леже у карактеру који ове функције имају у да=
нашњој Матици;

5. у погледу финансијског пословања предвиђено је
формирање фондова, како то захтевају и општи прописи;

6. у структури самога Статута извршене су промене у
циљу систематскијег и логичнијег распореда материје, а по=
једине досадашње одредбе претрпеле су стилистичке измене.

Управа Матице српске и Управни и Надзорни одбор Матице српске изабрани су на Скупштини 3о. маја 1965. Управни одбор изабрао је 25.новембра одборе одељења, а 17.децембра остала радна тела. Мандат управних органа и радних тела траје три године.

У П Р А В А М А Т И Ц Е С Р П С К Е

Председник Матице српске

Радомир Радујков, члан Покрајинског извршног већа

Потпредседници Матице српске

Др Бранислав Букуров, професор универзитета, Нови Сад
Александар Шевић, друштвени радник, Београд

Секрétар Матице српске

Живан Милисавац, књижевник, Нови Сад

УПРАВНИ ОДБОР

Председник

Радомир Радујков, члан Покрајинског извршног већа

Потпредседници

Др Бранислав Букуров, професор универзитета, Нови Сад
Александар Шевић, друштвени радник, Београд

Секретар

Живан Милисавац, књижевник, Нови Сад

Чланови

Живојин Бошков, књижевник, Нови Сад
Др Рајко Веселиновић, виши научни сарадник, Београд
Др Војислав Ј. Ђурић, професор универзитета, Београд
Др Милорад Живанчевић, доцент универзитета, Нови Сад
Др Павле Ивић, професор универзитета, Нови Сад
Сава Јосић, директор Издавачког предузећа Матице српске, Нови Сад
Србислава Ковачевић-Кузмановић, професор, Београд
Др Божидар Ковачек, доцент универзитета, Нови Сад
Војислав Коларов, друштвени радник, Нови Сад

Младен Лесковац, професор универзитета, Нови Сад
Др Александар Магарашевић, професор универзитета,Нови Сад
Павле Малетин, управник Библиотеке Матице српске,Нови Сад
Жарко Матијашевић, јавни правобранилац АПВ, Нови Сад
Др Дејан Медаковић, професор универзитета, Београд
Миливој Николајевић, академски сликар, Нови Сад
Бошко К. Петровић, књижевник, Нови Сад
Теодора Петровић, професор, Сремски Карловци
Душко Попов, друштвени радник, Нови Сад
Влада Поповић, члан Опере Српског народног позоришта, Нови Сад
Ђорђе Сп. Радојичић, професор универзитета, Нови Сад
Растко Рашајски, управник Градског музеја, Вршац
Др Драшко Ређеп, књижевник, Нови Сад
Катарина Соколовић, покрајински секретар за културу, Нови Сад
Стојан Трумић, академски сликар, Панчево
Милош Хаџић, управник Српског народног позоришта, Нови Сад
Мирко Чанадановић, друштвени радник, Нови Сад

ИЗВРШНИ ОДБОР

Председник

Радомир Радујков, члан Покрајинског извршног већа,Нови Сад

Потпредседници

Др Бранислав Букуров, професор универзитета, Нови Сад
Александар Шевић, друштвени радник, Београд

Секретар

Живан Милисавац, књижевник, Нови Сад

Чланови

Сава Јосић, директор Издавачког предузећа Матице српске, Нови Сад
Павле Малетин, управник Библиотеке Матице српске, Нови Сад
Жарко Матијашевић, јавни правобранилац АПВ, Нови Сад
Бошко К. Петровић, књижевник, Нови Сад
Милош Хаџић, управник Српског народног позоришта,Нови Сад

НАДЗОРНИ ОДБОР

Председник

Милан Вујин, економиста, Нови Сад

Секретар

Милорад Радујков, начелник одељења Општинске скупштине,Но=
ви Сад

Чланови

Никола Јаковљевић, секретар покрајинске комисије за извоз
и увоз, Нови Сад
Др Стеван Мезеи, професор универзитета, Нови Сад
Спасоје Чобански, виши предавач универзитета, Нови Сад

К њ и ж е в н о о д е љ е њ е

Секретар Књижевног
одељења: Др Бошко Новаковић

Одбор Књижевног одељења

Др Витомир Вулетић
Др Драгиша Живковић
Др Милка Ивић
Др Павле Ивић
Др Божидар Ковачек
Младен Лесковац
Др Сретен Марић
Јасна Мелвингер
Др Александар Младеновић
Др Бошко Новаковић
Владимир Отовић
Бошко К. Петровић
Ђорђе Сп. Радојичић
Др Драшко Ређеп
Александар Тишма

Уредништво Летописа МС

Др Сретен Марић
Бошко К. Петровић
Александар Тишма
Главни и одговорни уредник:
Бошко К. Петровић

Уредништво Зборника за књижев=
ност и језик

Живојин Бошков
Др Божидар Ковачек
Младен Лесковац
Теодора Петровић
Др Бошко Новаковић
Ђорђе Сп. Радојичић
Главни и одговорни у=
редник:Младен Лесковац

Уредништво Зборника за фи=
лологију и лингвистику

Др Павле Ивић
Др Рудолф Коларич
Др Александар Младеновић
Главни и одговорни у=
редник: Др Павле Ивић

Уредништво Зборника за сла=
вистику

Др Милосав Бабовић
Др Витомир Вулетић
Др Милорад Живанчевић
Др Братко Крефт
Радован Лалић
Др Александар Флакер
Главни уредник: др Ми=
лорад Живанчевић

Уредништво биографско-библиографског Лексикона писаца Југославије

Живојин Бошков
Др Драгиша Живковић
Др Страхиња Костић
Живан Милисавац
Др Бошко Новаковић
Ђорђе Сп. Радојичић
Секретар уредништва:
Живојин Бошков

Уредништво Речника српскохрватског књижевног језика:

Др Људевит Јонке
Др Светозар Марковић
Др Светозар Матић
Др Стјепан Мусулин
Др Славко Павешић
Др Митар Пешикан
Павле Рогић
Др Михаило Стевановић
Др Божидар Финка
Др Мате Храсте
Секретари уредништва:
Милан Винценс и Србислава Ковачевић -Кузмановић

Уредништво историје књижевности народа и народности Југославије

Др Франце Берник
Велибор Глигорић
Др Алфонс Гспан
Др Димитар Митрев
Др Бошко Новаковић
Др Харалампије Поленаковић
Др Иво Франгеш
Др Марин Франичевић
Уредник:
Др Бошко Новаковић

Уређивачки одбор библиотеке Српска књижевност у сто књига

Иво Андрић
Живојин Бошков
Др Војислав Ђурић
Младен Лесковац
Душан Матић
Живан Милисавац
Борислав Михајловић
Бошко Петровић
Живорад Стојковић
Главни уредник:
Живан Милисавац

Уредништво "Прве књиге"

Јасна Мелвингер

Др Драшко Ређеп
Стеван Станић
Главни и одговорни уредник: Др Драшко Ређеп

Жири "Змајеве награде Матице српске"

Живан Милисавац
Др Бошко Новаковић
Др Драшко Ређеп
Александар Тишма
Др Марин Франичевић

Жири "Бранкове награде"

а) за радове студената

Владимир Отовић
Ђорђе Сп. Радојичић
Жарко Ружић

б) за радове ученика средних школа

Мирослав Антић
Мирослав Јерков
Јасна Мелвингер
Влатко Милариħ

О д е љ е њ е з а л и к о в н е у м е т н о с т и

Секретар Одељења за ликовне уметности: Др Дејан Медаковић

Одбор Одељења за ликовне уметности

Др Павле Васић
Др Динко Давидов
Др Војислав Ј. Ђурић
Др Миодраг Коларић
Др Војислав Кораћ
Др Дејан Медаковић
Инж. Милоје Милошевић
Миливој Николајевић
Др Светозар Радојчић

Уредништво Зборника за ликовне уметности

Др Динко Давидов
Др Миодраг Коларић
Др Дејан Медаковић
Инж. Милоје Милошевић
Др Светозар Радојчић

Главни и одговорни уредник:
Др Дејан Медаковић
Секретар уредништва:
Др Динко Давидов

Уредници осталих издања

Серија: Студије за историју српске уметности

Др Војислав Ј. Ђурић
Др Светозар Радојчић

Серија: Грађа за историју српске уметности

Др Миодраг Коларић

Серија: Топографија споменика српске уметности

Др Павле Васић
Инж. Милоје Милошевић

Одбор за проучавање романтизма код Срба

Др Дејан Медаковић
Др Миодраг Коларић
Др Павле Васић
Др Динко Давидов
Миодраг Јовановић

Одбор за проучавање српске уметности од 1459. до 1690.

Др Војислав Ј. Ђурић
Др Војислав Кораћ
Др Светозар Радојчић
Др Сретен Петковић

О д е љ е њ е з а д р у ш т в е н е н а у к е

Секретар Одељења за друштвене науке: Др Владимир Капор

Одбор Одељења за друштвене науке:

Др Ђорђе Бајић
Др Славко Гавриловић
Др Никола Гаћеша
Др Кароль Ђетваи
Др Владимир Капор

Др Александар Магарашевић
Др Стеван Мезеи
Др Јосип Мирнић
Рајко Николић
Миленко Палић
Чедомир Попов
Инж. Никола Петровић
Младен Стојанов
Др Радослав Ћурић

Комисија за проучавање градова

Др Бранислав Букуров
Др Славко Гавриловић
Рајко Николић
Руководилац послова:
Др Бранислав Букуров

Уредништво Зборника за друштвене науке

Др Теодор Аврамовић
Др Славко Гавриловић
Др Александар Магарашевић
Чедомир Попов
Главни и одговорни уредник: др Славко Гавриловић

Уредништво за израду монографија предузећа

Бранислав Вранешевић
Др Стеван Мезеи
Др Јосип Мирнић
Главни уредник:
Бранислав Вранешевић

Комисија за колонизацију

Др Бранислав Букуров
Др Славко Гавриловић
Др Никола Гаћеша
Др Јосип Мирнић
Рајко Николић
Руководилац послова:
Др Никола Гаћеша

Комисија за рад на монографијама насеља

Др Бранислав Букуров
Др Славко Гавриловић
Рајко Николић

О д е љ е њ е з а п р и р о д н е н а у к е

Секретар Одељења за природне науке: Др Бранислав Букуров

Одбор Одељења за природне науке

Др Бранислав Букуров
Др Слободан Глумац
Др Иван Јанић
Др Војислав Јовановић
Др Радивој Милин
Инж. Лазар Стојковић
Др Александар Терзин
Др Јован Туцаков
Живојин Ћулум

Уредништво Зборника за природне науке

Др Бранислав Букуров
Др Слободан Глумац
Др Угљеша Крстић
Инж. Лазар Стојковић
Др Јован Туцаков
Главни и одговорни уредник: др Бранислав Букуров

Р у к о п и с н о о д е љ е њ е

Управник Рукописног оде=
љења: Живојин Бошков

Одбор Рукописног одељења

Живојин Бошков
Бранислав Вранешевић
Лука Дотлић
Вера Јерковић
Светислав Марић
Георгије Михајловић
Др Александар Младеновић
Драгиша Полужански
Лазар Чурчић

Одбор за Фототипска издања

Др Војислав Ђурић
Младен Лесковац
Др Петар Поповић
Ђорђе Сп. Радојичић
Уредник: Ђорђе Сп. Радо=
јичић

К а т е д р а М а т и ц е с р п с к е

Одбор Катедре Матице српске

Др Милка Ивић
Живан Милисавац
Др Александар Магарашевић
Бошко Петровић
Душко Попов
Др Драшко Ређеп

Председник одбора:
Др Милка Ивић

УПРАВНИ ОРГАНИ БИБЛИОТЕКЕ, ГАЛЕРИЈЕ И ИЗДАВАЧКОГ ПРЕДУЗЕЋА

У 1966. години

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Управник: Павле Малетин

Савет Библиотеке

Председник Савета: Десанка Мидић

Ужи састав - изабрани чланови Радне заједнице

Милана Бикицки
Радмила Жујовић
Вида Зеремски
Аница Кањански
Светислав Лакичевић
Ђурђевка Љубибратић
Десанка Мидић
Бора Милић
Олга Ненић
Сава Паланчанин
Олга Петригала
Ранка Плачков
Мирјана Савин
Петар Скленар
Лазар Чурчић

У ширем саставу Савета Библиотеке МС били су, поред изабра=
них чланова Радне заједнице, и чланови које је именовао
оснивач - Матица српска:

Живојин Бошков
Др Милорад Живанчевић
Живан Милисавац
Бошко К. Петровић
Ђорђе Сп. Радојичић

и чланови које је делегирао Новосадски универзитет:

Др Бошко Новаковић
Драгиша Полужански

ГАЛЕРИЈА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Управник: Миливој Николајевић

Савет Галерије

Председник Савета: Олга Микић

Радна заједница Галерије Матице српске има и функцију Савета у ужем саставу а у ширем саставу Савета били су и чланови које је именовао оснивач - Матица српска:

Живан Милисавац
Бошко Петровић
Радмила Граовац

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Директор: Сава Јосић

Председник Радничког савета: Радослав Гајинов

Издавачки савет

Живојин Бошков
Сава Јосић
Младен Лесковац
Живан Милисавац
Др Бошко Новаковић
Радомир Радујков
Милош Хаџић

Председник:
Младен Лесковац

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДБОР ЗА ИЗРАДУ ТЕРМИНОЛОШКИХ РЕЧНИКА
(Конституисан 2. априла 1965)

Инж. Фазлија Аликалфић
Др Станко Банич
Др Милан Бартош
Др Димитрије Вученов
Др Вељко Гортан
Др Павле Ивић
Др Илија Кецмановић
Блаже Конески
Благоје Корубин
Др Алија Кошир
Томислав Ладан
Др Тине Логар
Живан Милисавац
Др Фрањо Смерду
Др Михаило Стевановић
Инж. Лазар Стојковић
Др Иво Томашец
Др Мате Храсте
Мирко Чанадановић

Председништво Југословенског одбора

Председник: др Милан Бартош

Потпредседник: Живан Милисавац

Секретар: Мирко Чанадановић

Лингвистичка комисија

Др Вељко Гортан
Др Павле Ивић
Др Људевит Јонке
Томислав Ладан
Др Тине Логар
Др Митар Пешикан
Др Михаило Стевановић
Др Мате Храсте
Мирко Чанадановић

ЧЛАНОВИ-САРАДНИЦИ
изабрани на Скупштини 31. марта 1963.

Аврамовић, др инж. Теодор, проф. универзитета, Нови Сад
Адамовић, Петар, професор више школе, Нови Сад
Алексић, др Радомир, проф. универзитета, Београд
Андрић, Иво, књижевник, Београд
Антић, Винко, директор Научне библиотеке, Ријека
Антић, Мирослав, књижевник, Нови Сад
Атанацковић, Нада, професор, Сарајево
Бабовић, др Милосав, професор универзитета, Београд
Бајић, др Ђорђе, директор Завода за унапређење наставе АПВ,Нови Сад
Бартош, др Милан, проф. универзитета, Београд
Берић, др Берислав, доцент Медицинског факултета,Нови Сад
Берић, Душан, библиотекар, (умро 19. IV 1966)
Берник, др Франце, редактор Словенске матице, Љубљана
Бећаревић, Јелена, професор више школе, Загреб
Бошков, Живојин, књижевник, Нови Сад
Бошков, Милена, професор више школе, Нови Сад
Букуров, др Бранислав, проф. универзитета, Нови Сад
Варга, Ђура, уредник "Руске слово", Руски Крстур
Васић, др Павле, проф. Академије примењених уметности Београд
Васовић, др Милорад, проф. универзитета, Београд
Веселинов, Иванка, проф. више школе, Нови Сад
Веселиновић, др Рајко, виши научни сарадник, Београд
Вилоац, Јован, новинар, Нови Сад
Војнић, Блашко, управник Градске библиотеке, Суботица
Вранешевић, Бранислав, виши предавач, Нови Сад
Вранић-Рудић, Јосип, наставник, Нови Сад
Вујевић, др Павле, проф. универзитета, (умро 17.XI 1966)
Вујин, Милан, економиста, Нови Сад
Вујичић, Петар, професор, Земун
Вујичић, Стојан, књижевник, Будимпешта
Вуковић, др Јован, проф. универзитета, Сарајево
Вулетић, др Витомир, доцент универзитета, Нови Сад
Вученов, др Димитрије, проф. универзитета, Београд
Гавела, др Ђуро, управник Вуковог и Доситејевог музеја, Београд
Гавриловић, др Живојин, доцент универзитета, Нови Сад
Гавриловић, Зоран, књижевник, Београд
Гавриловић, др Славко, проф. универзитета, Нови Сад
Гал, Ђерђ, професор, Нови Сад
Гарашанин, др Милутин, проф. универзитета, Београд
Гаћеша, др Никола, професор, Нови Сад
Георгијевић, др Крешимир, проф. универзитета, Београд
Глигорић, Велибор, књижевник, Београд
Глумац, др Слободан, доцент универзитета, Нови Сад
Граовац, Радмила, академски вајар, Нови Сад
Грбић, др Миодраг, научни сарадник, Београд

Грозданић, др Сима, проф. универзитета, Београд
Гспан, др Алфонс, знанствени саветник, Љубљана
Давидов, др Динко, кустос, Нови Сад
Девич, Имре, директор Драме Народног позоришта, Суботица
Димитријевић, др Радмило, проф. универзитета, Београд
Добрашиновић, др Голуб, професор, Београд
Добровољц, Франце, управник словенске књижнице, Љубљана
Дотлић, Лука, пом. управника Српског народног позоришта, Нови Сад

Драгинчић, Душан, директор "Дневника", Нови Сад
Драгић-Попс, Драгиња, виши стручни сарадник, Београд
Ђерђеку, Енвер, књижевник, Приштина
Ђетваи, др Карољ, проф. универзитета, Нови Сад
Ђорђевић, Нада, виши библиотекар, Београд
Ђорђић, др Петар, проф. универзитета, Нови Сад
Ђурић, Бранко, професор, Земун
Ђурић, др Војислав, проф. универзитета, Београд
Ђурић, Ј. др Војислав, проф. универзитета, Београд
Егерић, Мирослав, књижевник, Нови Сад
Есих, др Иван, научни сарадник, (умро 23. I 1966)
Жежељ, Мирко, професор, Загреб
Живанчевић, др Милорад, доцент универзитета, Нови Сад
Живковић, др Драгиша, проф. универзитета, Нови Сад
Замуровић, Стојан, новинар, Нови Сад
Зеремски, др Милош, научни сарадник Географског института "Јован Цвијић"

Ивић, др Милка, проф. универзитета, Нови Сад
Ивић, др Павле, проф. универзитета, Нови Сад
Илић, др Војислав, доцент универзитета, Нови Сад
Искруљев, др Јован, професор, Нови Сад
Јаковљевић, Никола, секретар Покрајинске комисије за извоз и увоз,Нови Сад

Јанић, др Иван, доцент универзитета, Нови Сад
Јанковић, др Милорад, проф. универзитета, Београд
Јанкулов, др Борислав, управник Музејске збирке,Јаша Томић
Јанц, Загорка, виши кустос Музеја примењене уметности, Београд

Јеремић, М. Драган, књижевник, Београд
Јерков, Мирослав, виши стручни сарадник универзитета,Сремски Карловци

Јерковић, Вера, асистент филозофског факултета, Нови Сад
Јовановић, др Војислав, професор универзитета, Нови Сад
Јовановић, П. Живорад, књижевник, Београд
Јовановић, др Милош,професор универзитета, Нови Сад
Јовановић, Миодраг, асистент универзитета, Београд
Јовић, Душан, професор више школе, Зрењанин
Јонке, др Људевит, проф. универзитета, Загреб
Јосифовић, др Стеван, проф. универзитета, Нови Сад
Јосић, Сава, директор Издавачког предузећа МС, Нови Сад
Капор, др Владимир, проф. универзитета, Нови Сад
Кашанин, др Милан, књижевник, Београд
Кецић, Данило, сарадник Историјског архива ПК СКС за Војводину,Нови Сад

Кецмановић, др Илија, књижевник, Сарајево
Ковачевић, Божидар, књижевник, Београд
Ковачевић, др Јосип, виши научни сарадник, Загреб
Ковачевић, Радивој, пом. управника Галерије МС, Нови Сад
Ковачек,др Божидар, доцент универзитета, Нови Сад
Ковијанић, др Ристо, виши научни сарадник, Котор
Коларич, др Рудолф, проф. универзитета, Нови Сад
Коларић, др Миодраг, виши научни сарадник, Београд
Коларов, Војислав, друштвени радник, Нови Сад
Константиновић, Радомир, књижевник, Београд
Кораћ, др Војислав, доцент универзитета, Београд
Костић, др Мита, проф. универзитета, Београд
Костић, др Страхиња, проф. универзитета, Нови Сад
Крекић, др Бариша, проф. универзитета, Нови Сад
Крефт, др Братко, професор универзитета, Љубљана
Крстић, др Угљеша, проф. универзитета, Нови Сад
Крстоношић, инж. арх. Мирослав,слободни архитекта,Нови Сад
Крушевац, Тодор, професор, Београд
Кузмановић-Ковачевић, Србислава, професор, Београд
Куленовић, Скендер, књижевник, Београд
Куманов, Живан, сарадник Историјског архива ПК СКС за Војводину,Нови Сад
Кусовац, Никола, кустос Народног музеја, Београд
Лалић, В. Иван, књижевник, Београд
Лалић, Радован, проф. универзитета, Београд
Лебл, др Арпад, професор више школе, Нови Сад
Легиша, др Лино, научни сарадник, Љубљана
Лесковац, Младен, књижевник, Нови Сад
Љубибратић, Ђурђевка, секретар Библиотеке МС, Нови Сад
Магарашевић, др Александар, проф. универзитета, Нови Сад
Максимовић, Десанка, књижевник, Београд
Максимовић, др Јованка, професор универзитета, Београд
Малетин, др Марко, професор, Сремски Карловци
Малетин, Павле, управник Библиотеке Матице српске,Нови Сад.
Мандић, Светислав, кустос Галерија фресака, Београд
Манојловић, Тодор, књижевник, Зрењанин
Маринковић, Боривоје, асистент универзитета, Нови Сад
Марић, Светислав, професор више школе, Нови Сад
Марић, др Сретен, књижевник, Нови Сад
Марковић, др Светозар, проф. универзитета, Сарајево
Матијашевић, Жарко, јавни правобранилац АПВ, Нови Сад
Матић, арх. Војислав, слободни архитекта, Београд
Матић, Душан, књижевник, Београд
Матић, Светозар, професор, Београд
Матковић, Маријан, књижевник, Загреб
Медаковић, др Дејан, проф. универзитета, Београд
Мезеи, др Стеван, проф. универзитета, Нови Сад
Мекули, др Есад, књижевник, Приштина
Мелвингер, Јасна, књижевник, Нови Сад
Мијовић, др Павле, научни сарадник САНУ, Београд
Микић, Олга, кустос, Нови Сад
Миљановић, Оливера, кустос Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Нови Сад

Миларић, Владимир, наставник, Нови Сад
Милин, др Радивој, професор универзитета, Нови Сад
Милисавац, Живан, књижевник, Нови Сад
Милитар, Трива, професор, Нови Сад
Милојевић, Ж. др Боривоје, проф. универзитета, Београд
Милосављевић, др Марко, проф. универзитета, Београд
Милошев, Милан, кустос, Вршац
Милошевић, инж. Милоје, директор Завода за заштиту споме=
ника културе АПВ, Нови Сад
Милутиновић, др Коста, проф. универзитета, Задар
Миндеровић, Чедомир, књижевник, (умро 16.I 1966)
Мирковић, др Лазар, проф. универзитета, Сремски Карловци
Мирнић, др Јосип, доцент универзитета, Нови Сад
Митрев, др Димитар, проф. универзитета, Скопље
Михаиловић, др Љубомир, доцент универзитета, Нови Сад
Михајловић, Борислав, књижевник, Београд
Михајловић, др Георгије, лекар, Инђија
Мишић, Зоран, књижевник, Београд
Младеновић, др Александар, доцент универзитета, Нови Сад
Младеновић, др Живомир, научни сарадник, Београд
Младеновић, Танасије, књижевник, Београд
Муљачић, др Жарко, проф. универзитета, Задар
Мунда, Јоже, реф. Лексикографског завода, Љубљана
Мусулун, др Стјепан, проф. универзитета, Загреб
Недић, Владан, проф. универзитета, Београд
Нејгебауер,др инж. Виктор, проф. универзитета, Нови Сад
Николајевић, Миливој, академски сликар, Нови Сад
Николић, Рајко, управник Војвођанског музеја, Нови Сад
Новаковић, др Бошко, књижевник, Нови Сад
Обрадовић, др Меланија, предавач универзитета, Нови Сад
Огњановић, Андрија, учитељ, Нови Сад
Одавић, Милан, стручни сарадник, Београд
Отовић, Владимир, професор, Нови Сад
Павешић, др Славко, научни сарадник, Загреб
Павић, др Милорад, уредник Издавачког предузећа "Просвета"
Београд
Павловић, др Војислав, доцент универзитета, Сарајево
Павловић, др Драгољуб, проф.универзитета(умро 11.VIII 1966)
Павловић, др Миливој, проф. универзитета, Београд
Паланчанин, Сава, библиотекар, Нови Сад
Палић, Миленко, сарадник Историјског архива ПК СКС за Вој-
водину, Нови Сад
Пантић, др Мирослав, проф. универзитета, Београд
Пенавин, др Олга, проф. универзитета, Нови Сад
Перић, Олга, управник Градске библиотеке, Београд
Петковић, др Сретен, асистент универзитета, Београд
Петровић, А. Бошко, академски сликар, Нови Сад
Петровић, К. Бошко, књижевник, Нови Сад
Петровић, К. Душан, професор, Сремски Карловци
Петровић, Коста, професор, Сремски Карловци
Петровић, инж. Никола, научни сарадник, Београд
Петровић, Теодора, професор, Сремски Карловци
Пешикан, др Митар, научни сарадник, Београд

Поленаковић, др Харалампије,проф. универзитета, Скопље
Полужански, Драгиша, управник Библиотеке Филозофског фа=
культета,Нови Сад
Попа, Васко, књижевник, Београд
Попов, Душко, друштвени радник, Нови Сад
Попов, Чедомир, асистент универзитета, Нови Сад
Поповић, Влада, члан Опере Српског народног позоришта,Нови
Сад
Поповић, инж. Дака, архивист, (умро 17. II 1967)
Поповић, др Петар, проф. универзитета, Нови Сад
Пот, др Иштван, професор, Будимпешта
Потокар, Тоне, књижевник, Загреб
Пошарац, Слободан, председник Одбора за просвету и културу
Покрајинске скупштине,Нови Сад
Протић, Б. Миодраг, сликар, Београд
Прша, Андреј, професор више школе, Нови Сад
Равлић, Јакша, професор Академије за казалишну умјетност,
Загреб
Раденић, др Андрија, проф. универзитета, Београд
Раденковић, Ђорђе, новинар, Београд
Радојичић, Сп. Ђорђе, проф. универзитета, Нови Сад
Радојковић, др Бојана, виши кустос Музеја примењене умет=
ности, Београд
Радојчић, др Светозар, проф. универзитета, Београд
Радонић, Нада, виши библиотекар, Нови Сад
Радујков, Милорад, начелник одељења Општинске скупштине
Нови Сад
Радујков, Радомир, члан Покрајинског извршног већа, Нови
Сад
Ратковић, Милош, професор, Панчево
Рашајски, Растко, управник Градског музеја, Вршац
Ређеп, др Драшко, књижевник, Нови Сад
Рогић, Павле, научни сарадник, Загреб
Ружић, Жарко, асистент универзитета, Нови Сад
Русић, др Бранислав, проф. универзитета, Скопље
Селаковић, Милан, уредник Радио станице, Загреб
Сибер, др Рудолф, професор, Беч (умро 19. II 1966)
Симић-Константиновић, Љиљана, кустос Музеја првог српског
устанка, Београд
Симић, др Ненад, професор, Београд
Славнић, др Живко, проф. универзитета, Сарајево
Соколовић, Катарина, покрајински секретар за културу, Нови
Сад
Солдатовић, Јован, академски вајар, Нови Сад
Станић, Стеван, новинар, Београд
Стеванов, др Милош, доцент универзитета, Нови Сад
Стевановић, др Михаило, проф. универзитета, Београд
Стојанов, Младен, директор Више школе политичких и друш=
твених наука, Нови Сад
Стојанчевић, др Владимир, научни сарадник, Београд
Стојковић, Живорад, књижевник, Београд
Стојковић, инж. Лазар, проф. универзитета, Нови Сад
Стојковић, инж. Слободан, професор, Нови Сад

Тадијановић, Драгутин, књижевник, Загреб
Терзин, др Александар, професор универзитета, Нови Сад
Тишма, Александар, књижевник, Нови Сад
Трифуноски, др Јован, проф. универзитета, Скопље
Трумић, Стојан, академски сликар, Панчево
Туцаков, др Јован, проф. универзитета, Београд
Ћелап, Лазар, професор, Загреб
Ћулум, Живојин, професор универзитета, Нови Сад
Филип, Михаљ, лектор Филозофског факултета, Београд
Филиповић, др Миленко, проф. универзитета, Београд
Флакер, др Александар, професор универзитета, Загреб
Флора, др Раду, професор универзитета, Београд
Франгеш, др Иво, проф. универзитета, Загреб
Франичевић, др Марин, проф. универзитета, Загреб
Хам, др Јосип, проф. универзитета, Беч
Хан, др Верена, виши кустос Музеја примењене уметности, Београд
Хаџи, др Јован, проф. универзитета, Љубљана
Хаџић, Милош, управник Српског народног позоришта, Нови Сад
Хорват, Јожа, књижевник, Загреб
Хоровиц, Иван, драматург Радио Новог Сада, Нови Сад
Храбак, др Богумил, научни сарадник, Београд
Храсте, др Мате, проф. универзитета, Загреб
Хужвик, др Георгије, библиотекар, Сентандреја
Цуцић, Сима, књижевник, Зрењанин
Чамприаг, др инж. Душан, доцент универзитета, Нови Сад
Чанадановић, Мирко, магистар филологије, Нови Сад
Чиплић, Богдан, књижевник, Београд
Чобански, Спасоје, виши предавач универзитета, Нови Сад
Чурић, др Радослав, проф. универзитета, Нови Сад
Чурчић, Лазар, библиотекар, Нови Сад
Шакота, Мирјана, кустос Републичког завода за заштиту споменика културе, Београд
Швелец, др Фрањо, проф. универзитета, Задар
Шевић, Александар, друштвени радник, Београд
Шојат, др Олга, виши научни сарадник, Загреб
Шоћ, др Перо, књижевник, (умро 31. I 1966)
Штефан, Флорика, књижевник, Нови Сад
Штефанић, Вјекослав, научни сарадник, Загреб

НОВИ ЧЛАНОВИ МАТИЦЕ СРПСКЕ
(после Скупштине одржане 17.априла 1966.)

Добривоје Зазић, ратни војни инвалид, село Звечка,пошта Обреновац
Васа Стојшин, службеник, Нови Сад
Озрен Туцаков, професор, Београд
Душан Петровић,професор, Сремски Карловци
Димитрије Калезић, професор, Сремски Карловци
Александар Кнежевић, студент медицине, Нови Сад
Александар Ћирковић, службеник, Крушевац
Милен Матић, службеник, Крушевац
Милинко Бујновић, инжењер, Нови Сад

ИН МЕМОРИАМ

На овом месту обавештавамо скупштину да је 17. I умро Матичин члан сарадник, књижевник Чедомир Киндеровић, а 26.IX књижевник Милан Дединац, добитник Змајеве награде за 1964.годину. Умрлим књижевницима Матица је одала дужну пошту. На сахрани председника Матице словенске др Антуна Келика, који је преминуо 10.VI,Матицу српску је заступао њен члан-сарадник и уредник Лексикона писаца Југославије Фране Добровољц, који је на одар покојника положио и венац Матице српске.

УМРЛИ ЧЛАНОВИ МАТИЦЕ СРПСКЕ
(од 18.IV 1966.до 1. VI 1967.)

Др Душан-Дуда Бошковић,адвокат у пензији, Београд
Ђорђе Вељански, новинар, Нови Сад
Душан Берић, библиотекар, Сплит
Др Вранко Илић, лекар, Нови Сад
Божидар Ковачић, професор, Сомбор
Сава Исаков, председник Окружног суда, Нови Сад
Милан Бекић, заменик окружног јавног тужиоца,Нови Сад
Латас Мирко, референт Банске управе у пензији,Нови Сад
Др Павле Вујевић, академик,проф.унив., Београд
Анђа др Томе Јовановића, домаћица, Ср. Карловци
Лазар Вукотић, учитељ у пензији, Нови Сад
Др Драгољуб Павловић, академик,проф.унив.,Београд
Сара Чиплић, учитељица у пензији, Београд
Милан Радојчин, инжењер агрономије, Нови Сад
Др Петар Летић, професор, Нови Сад
Инж. Дака Поповић, архивист, Нови Сад
Душан Јованов, директор гимназије у пензији,Нови Сад
Др Петар Летић, професор у пензији, Нови Сад

С А Д Р Ж А Ј

Позив
Извештај Управног одбора Матице српске 3
Научноистраживачка делатност 5
Проблеми организације научног рада 7
Научна издавачка делатност 11
Одељења Матице српске 13
Сарадња са домаћим и иностраним организацијама 16
Остали послови 23
Финансирање 31
Закључак 35
Рад одељења Матице српске 42
Књижевно одељење 44
Одељење за ликовне уметности 44
Одељење за друштвене науке 51
Одељење за природне науке 57
Рукописно одељење 62
Задужбине 64
Поклони и завештања 68
Извештај Надзорног одбора Матице српске 70
Извештај о раду Библиотеке Матице српске 72
Извештај о раду Галерије Матице српске 76
Извештај о раду Издавачког предузећа Матице српске 103
Издања Матице српске у 1966. години 112
Посете у Матици српској 120
Рачун прихода и расхода Матице српске за 1966. 123
Посебан рачун прихода и расхода за 1966. 125
Рачун изравнања Матице српске за 1966. 126
Рачун изравнања задужбина за 1966. 127
План рада Матице српске за 1967. 129
Предрачун прихода и расхода Матице српске за 1967. 130
годину
I Предлог буџета 136
II Предлог посебног рачуна прихода и расхода 136
Предлог Статута Матице српске 137
Уз предлог новог Статута 138
Управа Матице српске 158
Управни органи Библиотеке Матице српске 160
Галерије Матице српске 166
Издавачког предузећа Матице српске 167
Југословенски одбор за израду терминолошких речника 167
Чланови сарадници 167
Нови чланови Матице српске 169
Ин мемориам 175
Умрли чланови Матице српске 175

БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ